

Замовник: Боратинська сільська рада

Розділ «Охорона навколишнього природного середовища»

*(Звіт про стратегічну екологічну оцінку до
«Місцевого плану управління відходами
Боратинської сільської територіальної громади»)*

Інженер-проектувальник

 Олександр БАКАРАЄВ

м. Луцьк 2025 р.

ЗМІСТ

ЗМІСТ.....	2
Передмова.....	3
1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування.....	7
2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, а також прогностичні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено	16
3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, які ймовірно зазнають впливу	55
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом.....	59
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування.....	60
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	63
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування	73
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення.....	75
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.....	79
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	83
11. Резюме нетехнічного характеру	84
12. Список використаних джерел.....	85
13. Терміни та визначення	86
14. Дані про виконавців матеріалів SEO	88

Передмова

Стратегічна екологічна оцінка (далі – СЕО) – це інструмент стратегічного планування, направлений на включення екологічних пріоритетів в програми, плани, політики.

Метою СЕО є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування (далі – ДДП).

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», документи державного планування – стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування підлягають проведенню стратегічної екологічної оцінки.

Місцевий план управління відходами підпадає під визначення документа державного планування і дію Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Місцевий план управління відходами – документ державного планування, що містить комплекс взаємозв'язаних завдань і заходів, узгоджених за строками та ресурсним забезпеченням з усіма заінтересованими виконавцями, спрямованих на забезпечення сталого управління відходами в населених пунктах в межах території територіальної громади з урахуванням принципів співробітництва органів місцевого самоврядування, сформованих на підставі оцінки поточного стану сфери управління відходами та вже розроблених моделей.

Мета розроблення МПУВ: оцінити поточний стан сфери управління відходами Боратинської сільської територіальної громади та визначити завдання, заходи за строками та ресурсним забезпеченням, спрямовані на забезпечення сталого управління відходами в населених пунктах громади.

Розроблення документа державного планування «Місцевий план управління відходами Боратинської сільської територіальної громади» (далі – МПУВ) здійснюється на виконання пункту 1 частини другої статті 26 Закону України «Про управління відходами».

Розроблення, погодження та затвердження МПУВ здійснюється відповідно до положень «Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами» затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 05.09.2023 р. № 947 «Про затвердження Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами».

Зміст МПУВ відповідає вимогам «Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами» затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України

від 05.09.2023 р. № 947 «Про затвердження Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами».

В МПУВ враховано положення та заходи наявні в нормативно-правових документах та документах державного планування національного, регіонального та місцевого рівнів:

- «Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року» схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 р. № 820-р;
- «Національний план управління відходами до 2033 року» затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 р. № 1353-р;
- «Регіональний план управління відходами у Волинській області до 2030 року» затверджений рішенням Волинської обласної ради від 15.09.2022 року № 18/8.

Місцеві плани управління відходами розробляються та затверджуються для кожної територіальної громади.

Місцеві плани управління відходами розробляються протягом одного року з дня набрання чинності регіональним планом управління відходами у відповідній області.

Місцевий план управління відходами оновлюється протягом шести місяців з дня внесення змін до регіонального плану управління відходами.

Місцеві плани управління відходами мають узгоджуватися з регіональними планами управління відходами. Цільові показники, встановлені регіональними планами управління відходами, є обов'язковими для перенесення до місцевих планів управління відходами і можуть бути скориговані лише на підставі обґрунтування, наведеного в місцевому плані управління відходами.

Місцевий план управління відходами розробляють на основі даних, отриманих у результаті статистичних спостережень, адміністративних даних центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, а також даних обліку та звітності, наданих підприємствами, установами, організаціями.

Проект місцевого плану управління відходами підлягає стратегічній екологічній оцінці та після затвердження оприлюднюється шляхом розміщення на офіційному веб-сайті органу, що їх затверджує.

Орган місцевого самоврядування на основі показників оцінки досягнення цілей та здійснення заходів один раз на два роки здійснює оцінку ефективності реалізації місцевого плану управління відходами та оприлюднює її результати на своєму офіційному веб-сайті.

Місцевий план управління відходами Боратинської сільської територіальної громади розроблений у відповідності до «Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами» затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від

05.09.2023 р. № 947 «Про затвердження Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів».

Звіт про СЕО складається до затвердження ДДП та містить, з урахуванням змісту і рівня деталізації ДДП, сучасних знань і методів оцінювання, інформацію згідно вимог Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Відповідно до ст. 9 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» виконано 2-а перші із 6-ти етапів СЕО «Місцевого плану управління відходами Боратинської сільської територіальної громади»: 1) визначення обсягу СЕО; 2) складання звіту про СЕО; 3) проведення громадського обговорення та консультацій; 4) врахування звіту про СЕО, результатів громадського обговорення та консультацій; 5) інформування про ухвалення ДДП; 6) моніторинг наслідків виконання ДДП для довкілля, у т.ч. для здоров'я населення.

Визначено обсяг (скоупінг) стратегічної екологічної оцінки та ключові екологічні проблеми, коло органів влади, та зацікавлених сторін, які братимуть участь у консультаціях, і необхідний ступінь залучення громадськості до участі у СЕО.

В ході проведення СЕО оцінені ймовірні наслідки реалізації документа державного планування, зокрема, оцінені наслідки для таких компонентів довкілля: ґрунти, атмосферне повітря, водні ресурси, стан фауни, флори, біорізноманіття, кліматичні фактори, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я.

При здійсненні стратегічної екологічної оцінки «Місцевого плану управління відходами Боратинської сільської територіальної громади» застосовувались наступні методичні підходи:

1. стратегічний аналіз (базується на аналізі стратегічних пріоритетів, цілей та завдань);
2. імпактний підхід (базується на методах оцінки впливів та ризиків та прогнозуванні очікуваних наслідків).

Прогнози за результатами імпактного підходу в контексті СЕО проекту МПУВ не є досить точними, оскільки відсутня точна інформація про технології та обладнання які можуть бути застосовані при виконанні заходів МПУВ. Проте імпактний підхід використовувався для якісної та кількісної оцінки, а також в цілях створення інструментів для наступних етапів стратегічного планування і проектування реконструкції об'єктів інфраструктури системи управління відходами. Дана оцінка має дещо обмежений характер. На наступних етапах стратегічного планування рекомендується поглиблений аналіз та формування індикаторів.

Для проведення СЕО була використана інформація про стан довкілля, статистична інформація, дані моніторингу стану довкілля, експертні оцінки та інша доступна інформація.

Для проведення стратегічної екологічної оцінки, зокрема, було здійснено:

- збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників;

- проведення аналізу слабких та сильних сторін МПУВ з точки зору екологічної ситуації;
- визначення можливих чинників змін антропогенного та природного характеру;
- проведення оцінки впливу МПУВ на складові довкілля та на стан здоров'я населення.

«Місцевий план управління відходами Боратинської сільської територіальної громади» передбачає реалізацію комплексу заходів направлених на підвищення ефективності управління відходами на території Боратинської сільської територіальної громади, використання вторинної сировини, зменшення захоронення відходів що в свою чергу зменшить кількість шкідливих викидів в атмосферу і шкідливий вплив на здоров'я населення.

1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Зміст місцевого плану управління відходами (МПУВ)

Зміст МПУВ відповідає вимогам «Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами» затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 05.09.2023 р. № 947 «Про затвердження Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами».

МПУВ містить передбачені нормативними вимогами розділи (вступна частина, характеристика територіальної громади, аналіз поточного стану управління відходами територіальної громади, планування управління відходами територіальної громади, моніторинг та оцінка ефективності виконання місцевого плану, інформаційні джерела та додатки) та їх відповідне наповнення.

У МПУВ передбачається використання передових технологій, технічних рішень, технологічного обладнання, які відповідають природоохоронним та санітарно-гігієнічним вимогам і забезпечують унеможливлення впливу шкідливих факторів на довкілля та здоров'я мешканців.

МПУВ передбачається реалізація необхідних заходів щодо управління відходами на території Боратинської сільської ТГ:

1. застосування планово-регулярної системи збирання побутових відходів на території всіх населених пунктів громади шляхом впровадження планово-подвірної системи збирання з організацією роздільного збирання:

- в зонах багатоквартирної забудови – усіх видів побутових відходів;
- в зонах садибної забудови сільських населених пунктів – вторинної сировини на 4-ри потоки: «змішані відходи», «відходи скла», «відходи пластику» та «відходи паперу».

2. підвищення культури збирання побутових відходів – будівництво контейнерних майданчиків згідно нормативних вимог та сучасних естетичних бачень;

3. створення комунального пункту роздільного збирання побутових відходів;

4. встановлення контейнерів для збору батарейок та інших небезпечних відходів в спеціалізованих комунальних пунктах збирання відходів;

5. забезпечення спеціалізованою технікою для збирання та вивезення побутових відходів.

Основні цілі МПУВ

Метою МПУВ є визначити завдання, заходи за строками та ресурсним забезпеченням, спрямовані на забезпечення сталого управління відходами в населених пунктах громади.

Відповідність МПУВ вимогам нормативних документів

В «Місцевому плані управління відходами Боратинської сільської територіальної громади» в повній мірі враховано вимоги та положення нормативних документів загальнонаціонального, регіонального та місцевого рівнів що стосуються сфери управління відходами на рівні територіальної громади.

МПУВ має зв'язок з документами державного планування в сфері управління відходами:

1. «Правила благоустрою територій населених пунктів Боратинської сільської ради» затверджені рішенням Боратинської сільської ради від 10 липня 2020 року № 16/11.

Правила благоустрою територій населених пунктів Боратинської сільської ради є нормативно-правовим актом, обов'язковим для виконання на території громади, яким встановлюється порядок благоустрою та утримання об'єктів благоустрою сіл, визначаються правові, економічні, екологічні, соціальні та організаційні основи благоустрою.

Суб'єктами у сфері благоустрою сіл є органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, органи самоорганізації населення, громадяни, у тому числі іноземці, а також особи без громадянства.

Правила містять загальнообов'язкові на території Боратинської територіальної громади норми, за порушення яких винні особи притягуються до відповідальності, відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення.

2. «Програма економічного, соціального розвитку Боратинської сільської ради на 2024-2026 роки» затверджена рішенням Боратинської сільської ради від 29.03.2024 року №21/8.

Заходи Програми розвитку Боратинської сільської ради передбачають збереження навколишнього середовища:

- здійснення заходів з благоустрою, екологічної безпеки та збереження навколишнього середовища;
- впровадження системи енергоменеджменту у громаді;
- підвищення культури поводження з твердими побутовими відходами.

3. «Програма охорони навколишнього природного середовища Боратинської сільської ради на 2023-2025 роки» затверджена рішенням Боратинської сільської ради від 23.12.2022 № 14/9.

Програмою передбачається забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання відходів.

4. «Програма благоустрою населених пунктів Боратинської сільської ради на 2024-2026 роки» затверджена рішенням Боратинської сільської ради від 22.12.2023 року № 20/15.

Програмою передбачається дотримання вимог і правил щодо екологічно-безпечного поводження з відходами; забезпечення мінімального утворення відходів, розширення їх використання у господарській діяльності, запобігання шкідливому впливу відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини.

5. Регіональна екологічна програма «Екологія 2023-2026» затверджена наказом начальника Волинської обласної військової адміністрації від 20.02.2023 року № 59.

В сфері управління (поводження) відходами передбачаються напрямки діяльності.

1. Раціональне використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів

Напрями дій:

- впровадження ефективної системи збору та оброблення побутових відходів у населених пунктах області, в тому числі запровадження роздільного збору відходів;
- придбання обладнання та установок для збору, сортування та переробки побутових відходів;
- рекультивація місць накопичення відходів та ліквідація стихійних сміттєзвалищ.

6. «Регіональний план управління відходами у Волинській області до 2030 року» затверджений рішенням Волинської обласної ради від 19.09.2022 року.

Передбачається створення в якості потенційних регіональних полігонів відходів що не є небезпечними у Волинській області 9-ти місць захоронення відходів в тому числі для території Боратинської сільської територіальної громади:

- кластер А для Субрегіону А1 (в тому числі Боратинська сільська ТГ) – полігон «Брище» Луцького району.

7. «Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року» затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8.11.2017 р. № 820-р.

Передбачається забезпечення у 2030 році перероблення 50 відсотків побутових відходів загального обсягу їх утворення шляхом збільшення чисельності населення, яке здійснює роздільне збирання побутових відходів, до 48 відсотків та введення в експлуатацію додаткових сміттесортувальних ліній та сміттєпереробних заводів.

8. Закон України «Про основи містобудування»

Стаття 19. Забезпечення сталого розвитку населених пунктів та екологічної безпеки територій при здійсненні планування і забудови територій.

Екологічна безпека територій передбачає дотримання встановлених природоохоронним законодавством вимог щодо охорони навколишнього природного середовища, збереження та раціонального використання природних ресурсів, санітарно-гігієнічних вимог щодо охорони

здоров'я людини, здійснення заходів для нейтралізації, утилізації, знищення або переробки всіх шкідливих речовин і відходів.

9. Закон України «Про основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2030 року»

Визначено що частка відходів, які захоронюються (відсотків загального обсягу утворених відходів), становить: 2015 рік (базовий) – 50 %, 2020 рік – 45 %, 2025 рік – 40 %, 2030 рік – 35 %.

10. Закон України «Про управління відходами»

Стаття 3. Основні цілі та принципи державної політики у сфері запобігання утворенню та управління відходами

1. Основними цілями державної політики у сфері запобігання утворенню та управління відходами є:

- 1) захист здоров'я людей та навколишнього природного середовища від негативного впливу відходів;
- 2) здійснення заходів у сфері управління відходами без загрози здоров'ю людей та спричинення шкоди навколишньому природному середовищу в межах встановлених нормативів шкідливого впливу фізичних факторів;
- 3) дотримання ієрархії управління відходами.

Стаття 6. Підготовка відходів до повторного використання, рециклінг та інші операції з відновлення відходів

1. Забезпечення підготовки відходів до повторного використання, рециклінгу та інших операцій з відновлення відходів здійснюється шляхом створення та діяльності об'єктів оброблення відходів, запровадження економічних інструментів та встановлення цільових показників із збирання, підготовки відходів до повторного використання, рециклінгу або інших операцій з відновлення відходів, а також інших заходів.

2. Для вдосконалення підготовки відходів до повторного використання, забезпечення високоякісного рециклінгу та інших операцій з відновлення відходи підлягають роздільному збиранню та не повинні змішуватися з іншими відходами або матеріалами, що мають різні властивості.

Роздільне збирання відходів у населених пунктах здійснюється для таких видів відходів, як папір і картон, пластик, скло, метал. При цьому створюються умови для забезпечення роздільного збирання біовідходів, текстилю, небезпечних відходів у складі побутових та інших видів відходів, що підлягають роздільному збиранню.

4. Небезпечні речовини, суміші та складові (компоненти) видаляються з відходів до або у процесі відновлення.

Стаття 26. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері управління відходами

1. До повноважень сільських, селищних, міських рад у сфері управління відходами належить:

5) створення пунктів роздільного збирання побутових відходів.

2. До повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері управління відходами належить:

5) запровадження роздільного збирання побутових відходів та забезпечення виконання цільових показників щодо підготовки для повторного використання та рециклінгу побутових відходів;

6) організація роботи пунктів роздільного збирання побутових відходів.

11. Закон України «Про екологічну мережу України»

Стаття 15. Схеми формування екомережі

4) регіональні та місцеві схеми формування екомережі, програми у сфері формування, збереження та використання екомережі є основою для розроблення усіх видів проектної документації при здійсненні землеустрою, розробці містобудівної документації, а також здійсненні господарської та іншої діяльності.

12. Водний кодекс України

Стаття 99. Заборона скидання у водні об'єкти відходів і сміття.

Забороняється скидання у водні об'єкти виробничих, побутових, радіоактивних та інших видів відходів і сміття.

13. Земельний кодекс України

Стаття 61. Обмеження у використанні земельних ділянок прибережних захисних смуг уздовж річок, навколо водойм та на островах.

2. У прибережних захисних смугах уздовж річок, навколо водойм та на островах забороняється:

г) влаштування звалищ сміття, гноєсховищ, накопичувачів рідких і твердих відходів виробництва, кладовищ, скотомогильників, полів фільтрації тощо.

14. Закон України «Про природно-заповідний фонд України»

Стаття 40. Основні вимоги щодо режиму охоронних зон територій та об'єктів природно-заповідного фонду

В охоронних зонах не допускається будівництво промислових та інших об'єктів, мисливство, розвиток господарської діяльності, яка може призвести до негативного впливу на території та об'єкти природно-заповідного фонду. Оцінка такого впливу здійснюється в порядку, встановленому законодавством України.

Аналіз відповідності цілей та зв'язок місцевого плану управління відходами з іншими документами державного планування (ДДП) в сфері управління відходами

Документи державного планування національного рівня

«Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року» (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 р. № 820-р).

«МПУВ Боратинської сільської ТГ» передбачено заходи що відповідають напрямкам розвитку в сфері управління відходами передбаченими в даному ДДП – табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Напрямки «Національної стратегії» та відповідність «МПУВ...»

Заходи «Національної стратегії»	Відповідність в «МПУВ...»
Шляхи і способи розв'язання проблеми: забезпечення у 2030 році перероблення 50 відсотків побутових відходів загального обсягу їх утворення шляхом збільшення чисельності населення, яке здійснює роздільне збирання побутових відходів, до 48 відсотків та введення в експлуатацію додаткових сміттесортувальних ліній та сміттєпереробних заводів	передбачено в «МПУВ...»

Документи державного планування обласного рівня

«Регіональний план управління відходами у Волинській області до 2030 року» затверджений рішенням Волинської обласної ради від 19.09.2022 року № 18/8) – (далі – РПУВ у Волинській області)

РПУВ у Волинській області визначено перспективи розвитку управління відходами у Волинській області на період до 2030 року.

«МПУВ Боратинської сільської ТГ» передбачено заходи що відповідають напрямкам розвитку в сфері управління відходами передбаченими в даному ДДП – табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Напрямки «РПУВ у Волинській області» та відповідність «МПУВ ...»

Завдання	Відповідність в «МПУВ...»
Створення в якості потенційних регіональних полігонів відходів що не є небезпечними у Волинській області 9-ти місць захоронення відходів в тому числі для території Боратинської сільської територіальної громади: - кластер А для Субрегіону А1 (в тому числі Боратинська сільська ТГ) – полігон «Брище» Луцького району.	Передбачено в «МПУВ...»

В усіх випадках створення регіональних полігонів буде потребувати будівництва нового полігону (або розширення шляхом створення нових карт). При цьому вважається, що діючі полігони будуть експлуатуватися до вичерпання їх потужності з подальшою рекультивацією.

Документи державного планування місцевого рівня

Перспективи розвитку сфери управління відходами Боратинської сільської ТГ визначені в документах державного планування, які стосуються даної сфери діяльності:

1. Програма благоустрою населених пунктів Боратинської сільської ради на 2024-2026 роки (затверджена рішенням Боратинської сільської ради від 22.12.2023 № 20/15).

«МПУВ Боратинської сільської ТГ» передбачено заходи що відповідають напрямкам розвитку в сфері управління відходами передбаченими в даному ДДП – табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Напрямки «Програми.....» та відповідність «МПУВ ...»

Заходи програми	Відповідність в «МПУВ...»
- організація та вирішення питань збирання (в т.ч. роздільного) сміття, транспортування, утилізації твердих побутових відходів та сміття і на цій основі покращення санітарного стану населених пунктів; - ліквідація несанкціонованих стихійних сміттєзвалищ; - вивезення безгосподарських твердих побутових відходів; - придбання сміттєзбірників (урн), контейнерів для збору побутових відходів; - будівництво контейнерних майданчиків для збору твердих побутових відходів; - співфінансування заходів (робіт, послуг) у тому числі – шляхом надання цільової субвенції бюджету Луцької об'єднаної територіальної громади для забезпечення функціонування полігону твердих побутових відходів (с. Брище Луцького району); - придбання спецтехніки, спецавтотранспорту, механізмів для збору, перевезення, перероблення твердих побутових відходів, санітарного прибирання територій та зимового утримання доріг.	Передбачено в «МПУВ...»

2. «Правила благоустрою територій населених пунктів Боратинської сільської ради» затверджені рішенням Боратинської сільської ради від 10 липня 2020 року № 16/11.

«МПУВ Боратинської сільської ТГ» передбачено заходи що відповідають напрямкам розвитку в сфері управління відходами передбаченими в даному ДДП – табл. 1.4.

Напрямки «Правил.....» та відповідність «МПУВ ...»

Завдання	Відповідність в «МПУВ...»
Санітарне очищення: прибирання сміття, відходів, листя; встановлення, щоденне та по мірі наповнення очищення урн, утримання контейнерів для сміття та відходів, укладення договорів на їх вивезення;	Передбачено в «МПУВ...»

3. «Програма економічного, соціального розвитку Боратинської сільської ради на 2024-2026 роки» затверджена рішенням Боратинської сільської ради від 29.03.2024 року №21/8.

«МПУВ Боратинської сільської ТГ» передбачено заходи що відповідають напрямкам розвитку в сфері управління відходами передбаченими в даному ДДП – табл. 1.5.

Таблиця 1.5

Напрямки «Програми.....» та відповідність «МПУВ ...»

Заходи	Відповідність в «МПУВ...»
- здійснення заходів з благоустрою, екологічної безпеки та збереження навколишнього середовища; - впровадження системи енергоменеджменту у громаді; - підвищення культури поводження з твердими побутовими відходами.	Передбачено в «МПУВ...»

4. «Програма охорони навколишнього природного середовища Боратинської сільської ради на 2023-2025 роки» затверджена рішенням Боратинської сільської ради від 23.12.2022 № 14/9.

«МПУВ Боратинської сільської ТГ» передбачено заходи що відповідають напрямкам розвитку в сфері управління відходами передбаченими в даному ДДП – табл. 1.6.

Таблиця 1.6

Напрямки «Програми.....» та відповідність «МПУВ ...»

Заходи	Відповідність в «МПУВ...»
-забезпечення екологічно-безпечного збирання, перевезення, зберігання відходів.	Передбачено в «МПУВ...»

Узгодженість МПУВ Боратинської сільської ТГ із стратегічними напрямками розвитку сфери управління відходами населених пунктів Боратинської сільської ТГ

Заходи передбачені в МПУВ Боратинської сільської ТГ узгоджуються із стратегічними напрямками розвитку в сфері управління відходами передбаченими в програмних документах Боратинської сільської ради, а ступінь їх узгодженості представлено в табл. 1.7.

Таблиця 1.7

Узгодженість МПУВ із стратегічними напрямками розвитку управління відходами

Цілі	Узгодженість МПУВ...
Облаштування контейнерних майданчиків з твердим покриттям, придбання баків, контейнерів для роздільного збирання ТПВ та впровадження новітніх технологій щодо роздільного збирання ТПВ	+2

Для оцінки відповідності цілей використовувалася п'ятибальна шкала:

+2 - цілі МПУВ добре узгоджені з цілями селищної ради;

+1 - цілі МПУВ та цілі селищної ради принципово узгоджуються, проте не узгоджені в МПУВ. Необхідно тісніше пов'язати цілі на наступних етапах планування та/або на рівні заходів;

0 - цілі МПУВ та цілі селищної ради нейтральні по відношенню одні до одних;

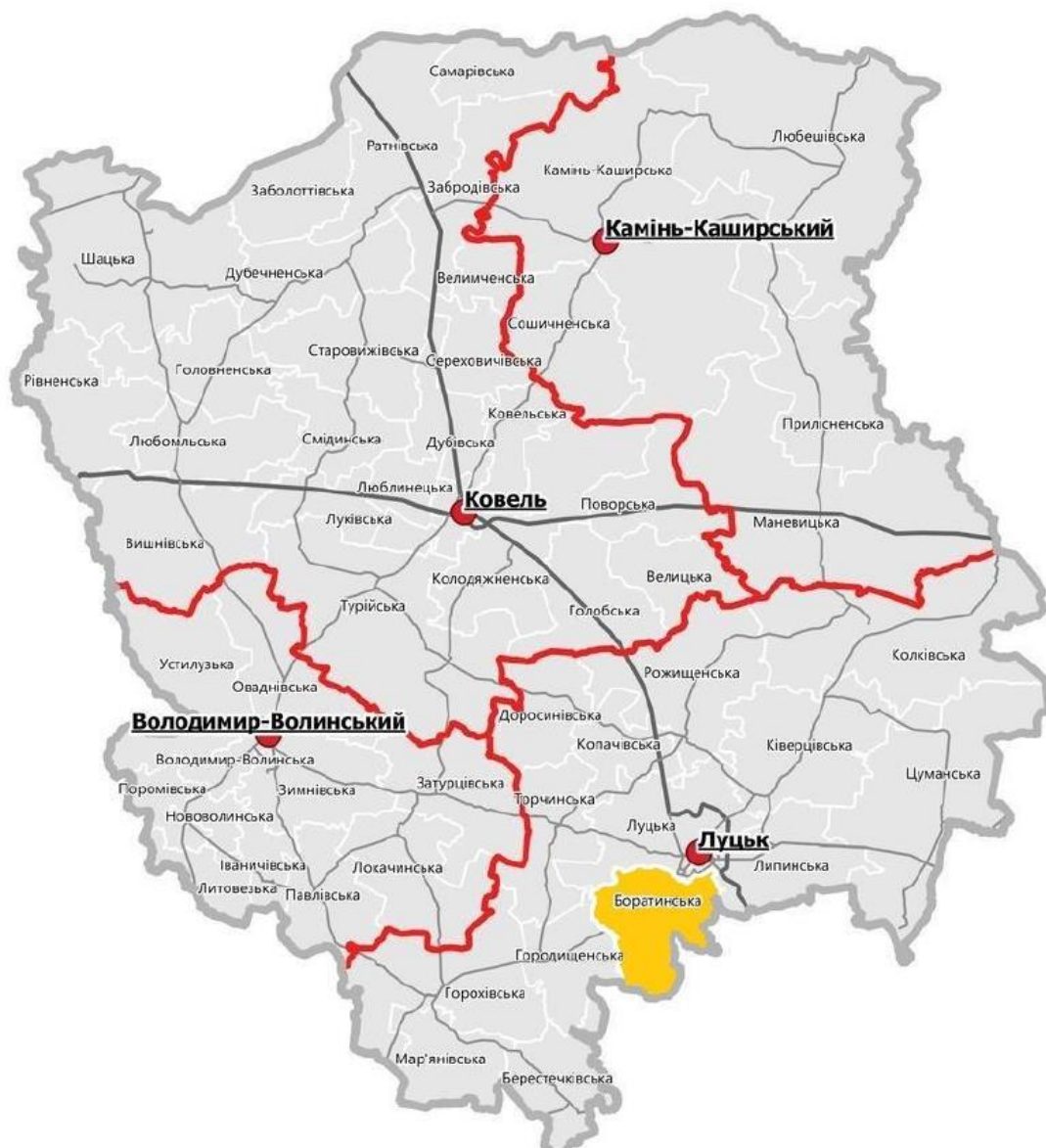
-1 цілі МПУВ та цілі селищної ради не узгоджуються, але можуть бути узгоджені, в рамках наступного планування потрібні спеціальні заходи, спрямовані на узгодження цілей МПУВ та цілей селищної ради;

-2- цілі МПУВ та цілі селищної ради принципово суперечать одні одним, необхідні термінові заходи, сформовані на уточнення цієї цілі МПУВ.

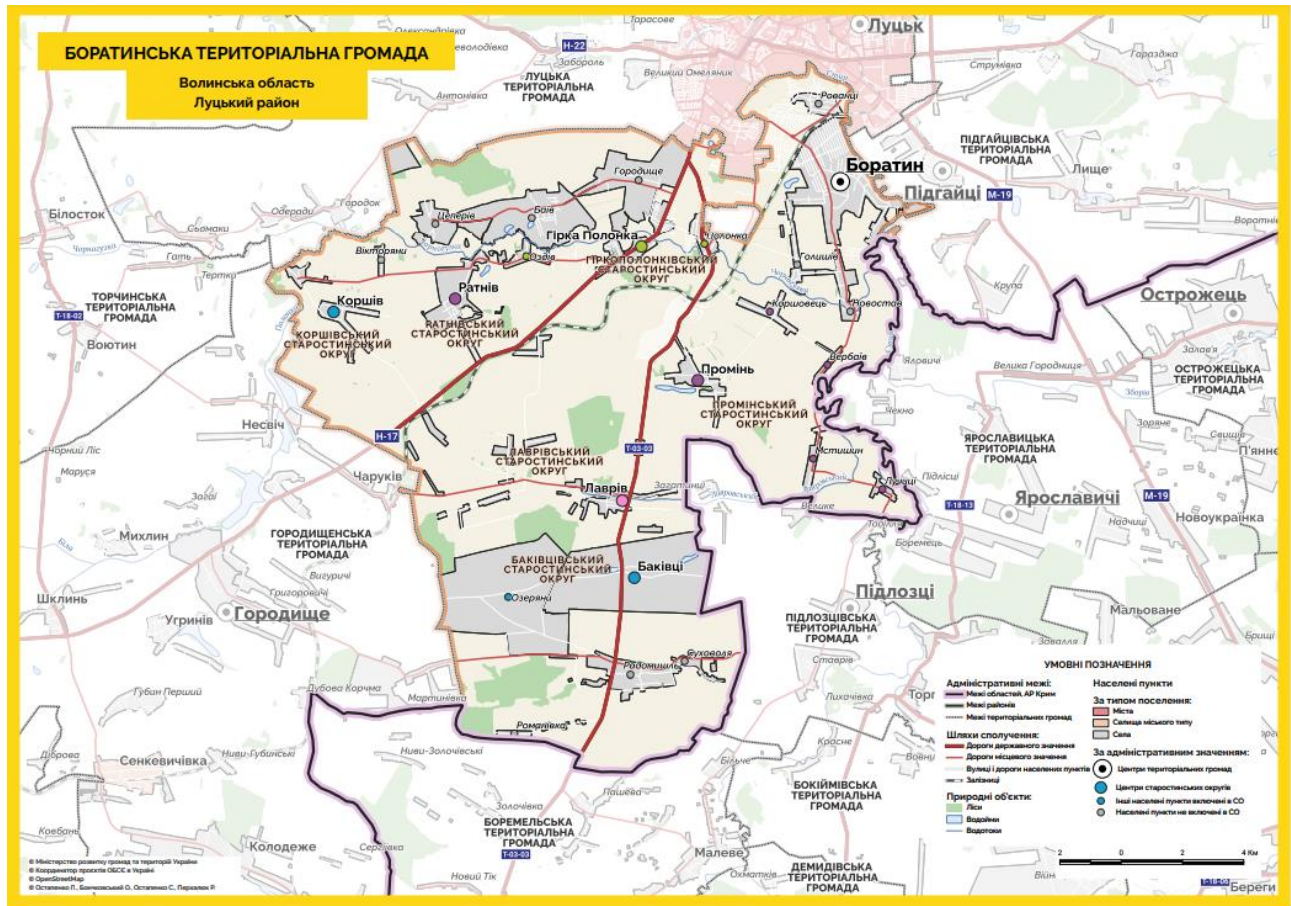
2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, а також прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено

Боратинська громада розташована на північному заході України у південно-східній частині Волинської області. Географічні координати: 50°42'12" північної широти, 25°22'09" східної довготи.

За адміністративно-територіальним устроєм Боратинська територіальна громада входить до Луцького району Волинської області і межує з Луцькою міською, Підгайцівською і Городищенською сільськими, Торчинською селищною територіальними громадами Волинської області, а також з Боремельською, Підлозцівською та Ярославичівською сільськими територіальними громадами Рівненської області (мал. 2.1 та мал. 2.2) .

Мал. 2.1. Розташування Боратинської сільської територіальної громади у Волинській області.

Мал. 2.2. Розміщення Боратинської ТГ в регіоні

Боратинська територіальна громада утворена в умовах адміністративно-територіальної реформи у 2017 році шляхом об'єднання трьох сільських рад Луцького району Волинської області: Баївської, Боратинської та Промінської, внаслідок чого до її складу увійшло 12 сіл. У 2020 році на основі розпорядження Кабінету Міністрів України № 718-р від 12 червня 2020 року до складу Боратинської об'єднаної територіальної громади увійшли ще шість сільських рад: Баківцівська, Радомишльська, Коршівська, Гіркополонівська, Лаврівська, Ратнівська.

Після доєднання Боратинська територіальна громада налічує 24 населених пункти: с. Боратин, с. Баїв, с. Баківці, с. Вікторіяни, с. Гірка Полонка, с. Коршів, с. Лаврів, с. Оздів, с. Озеряни, с. Полонка, с. Радомишль, с. Ратнів, с. Романівка, с. Суховоля, с. Вербаїв, с. Голишів, с. Городище, с. Коршовець, с. Лучиці, с. Мстишин, с. Новостав, с. Промінь, с. Рованці, с. Цеперів.

Адміністративний центр – село Боратин.

Площа громади: 282,7 км².

Густота населення становить 69,0 осіб/км². Порівняльна характеристика Боратинської громади, Луцького району та загалом Волинської області наведено в табл. 2.1.

**Порівняльна характеристика Боратинської громади, Луцького району та загалом
Волинської області**

Регіони	Площа, км ²	Частка площі ТГ у загальній площі району / області	Населення, тис. осіб	Частка населення ТГ у чисельності населення району / області	Густота населення (осіб/ км ²)
Боратинська громада	282,7¹	5,39 / 1,40	19,6¹	4,28 / 1,91	69,0
Луцький район	5249,1 ²	26,06	455,4 ²	44,6	86,8
Волинська область	20 144,0 ²	-	1 021,3 ²	-	50,7

¹За даними Боратинської сільської ради;

² За даними порталу «Децентралізація».

В складі громади наявні дев'ять старостинських округів: Боратинський, Баївський, Гіркополонківський, Ратнівський, Коршівський, Промінський, Лаврівський, Баківцівський, Радомишльський.

Боратинська громада має сприятливе економіко-географічне розташування як у контексті внутрірегіонального розміщення, так і віддаленості від Державного кордону з ЄС. Вона межує з обласним центром Волинської області м. Луцьком, її основним економічним та культурно-освітнім осередком. Відстань між адміністративним центром Боратинської громади та центром м. Луцька становить 5,2 км, автомобільним шляхом – 9,0 км та займає не більше 15-ти хвилин часу для доїзду. Відстань до кордонів з ЄС – близько 120 км. Окрім того, громада має вигідне розташування в межах Західного регіону України, адже безпосередньо межує з територіальними громадами Рівненської області, а відстань від с. Боратина до м. Рівне автомобільними шляхами дорівнює 78 км. До м. Львова (та міжнародного аеропорту) – близько 150 км.

Через Боратинську громаду проходить автомобільний шлях національного значення Н17, який сполучає Луцьк з Радеховом та Львовом. По території громади пролягає також автомобільний шлях територіального значення Т0303, який простягається територією Луцького та Дубенського районів через Луцьк – Радомишль – Демидівку – Дубно.

Загалом географічне розташування дає громаді суттєві переваги у контексті доступу населення та місцевого бізнесу до розвиненої транспортно-логістичної мережі в області. У цьому контексті, зокрема, слід акцентувати на близькості до:

1) автомобільного шляху міжнародного значення М19, що сполучає прикордонний перехід Доманове (Волинська область) та автомобільний прикордонний перехід Порубне (Чернівецька

область) та є частиною європейський маршрут E85 (Литва – Білорусь – Україна – Болгарія – Греція);

2) автошляху національного значення Н22 Устилуг (пункт пропуску на кордоні з Польщею) – Луцьк – Рівне;

3) автомобільна дорога регіонального значення Р14 Луцьк-Дольськ.

Клімат

Відповідно до архітектурно-будівельного районування України територія Боратинської сільської територіальної громади відноситься до I кліматичного району (Північно-західний (Полісся. Лісостеп)) з характерними для нього особливостями, що суттєво впливає на кількісні та якісні показники атмосферного повітря.

Клімат території помірно континентальний, характеризується нетривалою помірно м'якою зимою та тривалим вологим і теплим літом.

Температура середня – плюс 7,2°C, абсолютний мінімум - мінус 34°C, максимум – плюс 38°C. Тривалість безморозного періоду, днів: середня - 158, найбільша - 184, найменша - 124. Розрахункові температури: найхолоднішої 5-денки – мінус 20°C, вентиляційна - мінус 8,5°C. Опалювальний сезон: середня температура - мінус 0,2°C, середня тривалість - 187 діб.

Глибина промерзання ґрунту: середня - 54 см, найменша - 37 см, найбільша - 91 см.

Кількість опадів - 553 мм (в т.ч. 403 мм за теплий період), добовий максимум опадів: середній - 40 мм, спостережений - 114 мм. Висота снігового покриву: середня - 13 мм, максимальна - 26 мм, число днів зі сніговим покривом – 80.

Домінуючі напрямки вітру (їх повторюваність): західні – 19,1%, північно-західні – 17,3%, південно-східні – 16,1%. Швидкість вітру - 4,0 м/с, найбільші швидкості вітру, можливі: щорічно - 24 м/с, 1 раз за 5 років - 28 м/с, 1 раз на 10-20 років - 31-33 м/с, середнє число днів з сильним вітром – 21.

Число днів з туманом - середнє/найбільше - 42/55, грозою - 28/39, заметіллю - 16/30.

Згідно кліматичному районуванню (“СНиП 2.01.01-82 “Строительная климатология и геофизика”) територія розташована в II В підрайоні. Територія відноситься до регіону з помірним природним потенціалом забруднення повітря та не дуже сприятливими умовами розсіювання викидів в атмосферу.

Рельєф

Територія Боратинської громади знаходиться у межах Волинської височини і входить у морфоструктуру Луцько-Рівненського лесового пасма. Громада розташована в лісостеповій зоні типових чорноземів і сірих опідзолених ґрунтів.

Рельєф місцевості належить до льодовиково-ерозійного типу, тому він різко пересічений. Його основними елементами є яружно-балкова система, міжбалкові плато та значні підвищення з крутими схилами. Просторова ландшафтна структура цієї території досить строката й визначається поєднанням вододільних, плакорних широколистянолісових, надзаплавно-терасових і заплавних природних територіальних комплексів.

Для території, на якій розміщуються населені пункти громади, характерне переважання хвилясто-горбистих межиріч з невеликими рештками дубово-грабових лісів. Характерними є також рівнинні місцевості надзаплавних терас Стиру і Чорногузки, на яких поширені найбільші в області масиви чорноземних ґрунтів, глибоких і неглибоких. Нарешті, певне місце займають тут заплавні місцевості, переважно заторфовані. Абсолютні відмітки поверхні коливаються в межах 175-225 м. Рельєф похилий з переважними ухілами поверхні до 2%, місцями на схилах долин більше 10%.

Геологічна характеристика

У контексті ґрунтово-географічного районування Волинської області територія Боратинської громади відноситься до Луцько-Рівненського ґрунтового округу (табл. 2.2). Поверхня тут складена лесовими породами, поширення яких сприяє ерозійному розчленуванню та розвитку увалисто-балкових форм рельєфу.

Таблиця 2.2

Ґрунтово-географічне районування Боратинської громади

Ґрунтово-географічна країна	Східно-європейська рівнина
Ґрунтово-біокліматична зона	Широколистяно-лісова зона
Ґрунтовий край	Волинський
Ґрунтовий округ	Луцько-Рівненський

В геологічній будові території приймають участь відклади девонського, крейдяного та четвертинного періодів. Докембрійські відклади залягають на глибинах більше 1000 м; зверху вони перекриті потужною товщею осадових відкладів. У підшві свердловин, пробурених у зонах тектонічних порушень Волинського артезіанського басейну, залягає мергельно-крейдяна товща потужністю понад 200 м. Зони тріщинуватості і карсту є водоносними, зони монолітних порід – водонепроникні. Підземні води напірні з величиною напору 20-25 м. Вище до поверхні залягають відклади палеогену, неогену та четвертинні відклади. Останні мають суцільне покриття і

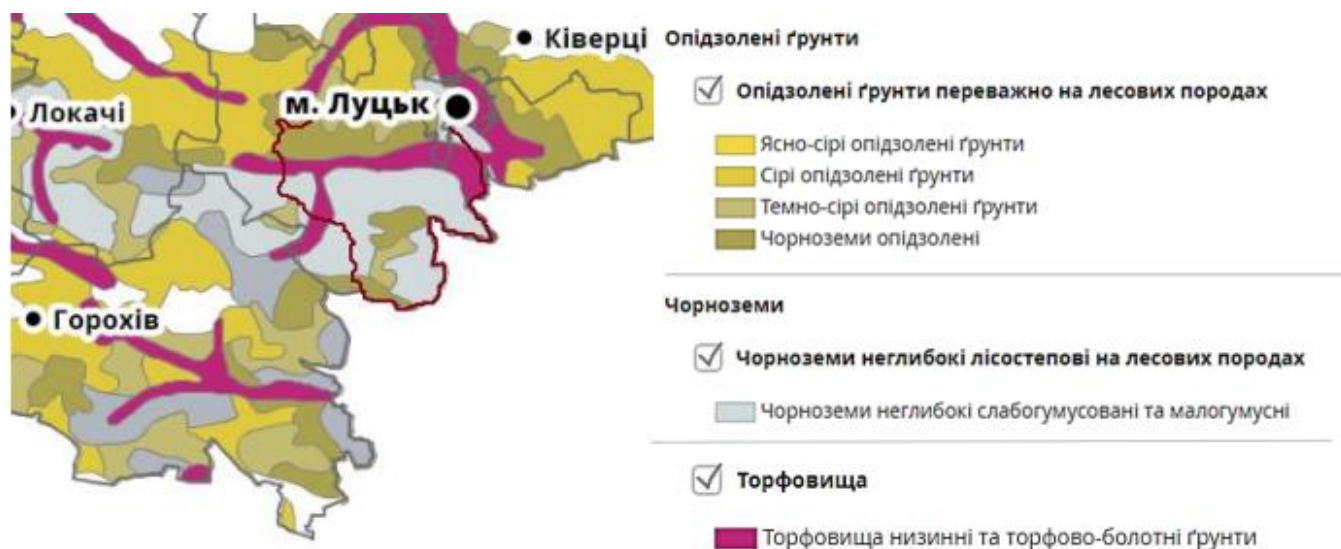
представлені алювіальними і флювіогляціальними піщано-суглинистими відкладами, глибини залягання яких коливаються в межах 1-15 м на вододілах і 1-1,5 м - у річкових долинах. Південніше на вододілах над льодовиковими пластами залягають і поширені лесові відклади потужністю від 2-3 до 30 і більше метрів.

Територія розташована в межах північної окраїни Волино-Подільського плато – Волинської лесової височини з характерними особливостями природи: значним поширенням надзаплавних терасових місцевостей з опідзоленими і малогумусними чорноземами, широкими заплавами з поширенням лучно-болотних місцевостей тощо. За геоморфологічними ознаками місто розташоване на тектонічному піднятті у перехідній зоні від Волино-Подільської височини до Поліської низовини.

Земельні ресурси та ґрунти

Ґрунтовий покрив на території Боратинської громади характеризується різноманітністю за генезисом, механічним складом, водно-фізичними особливостями і родючістю. В цілому ґрунти сприятливі для організації зелених зон, парків, гідроморфні ділянки – лугопарків. Громада розташована в лісостеповій зоні типових чорноземів і темно-сірих опідзолених ґрунтів, на її території зустрічаються також торфовища низинні та торфово-болотні ґрунти (мал. 2.3).

Темно-сірі опідзолені ґрунти сформувались на пилуватих легких лесовидних суглинках; значну роль при цьому відіграв чорноземний процес глиноутворення, тому вони досить добре (1,5-2%) і глибоко гумусовані (50-60 см). Вони досить добре забезпечені доступними для рослин формами поживних речовин (азотом, фосфором, калієм).

Мал. 2.3. Карта ґрунтів Боратинської територіальної громади¹

¹Карта ґрунтів України

Чорноземи опідзолені приурочені до найбільш виположених довгих схилів та широких плоских межиріч. Профіль опідзолених чорноземів слабо диференційований. Виділяється неглибокий (28-30 см) гумусовий горизонт з незначною кількістю крем'янки, досить міцною грудкувато-зернистою структурою. З усіх опідзолених ґрунтів вони мають найкращі фізико-хімічні властивості, а вміст гумусу у верхньому горизонті досягає 2,4%.

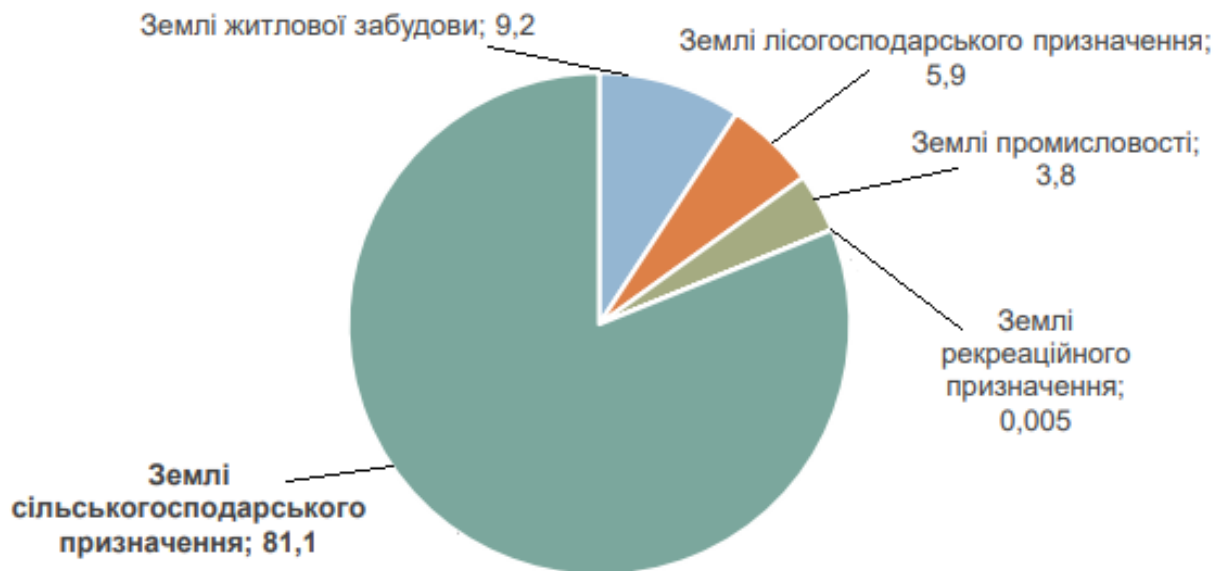
Чорноземи типові поширені на невисоких і плоских вододільних грядках та їх пологих схилах в середній смузі та надзаплавних терасах річок Волинської височини. Вони утворились під лучними степами в умовах м'якого і волого клімату. Це крайній західний варіант лісостепових чорноземів, які мають ряд своїх особливостей. Вони слабоструктурні, малогумусовані (2-3%). Проте, краще, ніж будь-які інші ґрунти області, вони забезпечені рухомими формами поживних речовин. Майже третина їх площі зазнає площинного змиву, тому вони потребують протиерозійних заходів. З агровиробничої точки зору вони належать до найбільш родючих ґрунтів області і придатні до вирощування основних зернових, технічних та овочевих культур, але потребують внесення повних доз органічних та мінеральних, особливо фосфорних, добрив.

Торфово-болотні ґрунти залягають на окраїні торфових масивів, менше розвинуті в межах невеликих замкнутих понижень. Профіль їх нагадує болотні ґрунти, але на поверхні в них є горизонт справжнього торфу. **Торфові ґрунти (торфовища)** розташовані на широких заплавах поліських річок, прохідних долинах та замкнутих улоговинах, біля витоків річок. В межах громади це низинні торфовища трав'янисто-осокового походження.

Всі ґрунти на території громади давно окультурені і протягом століть використовуються в сільському господарстві. Це призвело до зменшення в них вмісту гумусу та поживних речовин, погіршення структури, розвитку площинної та лінійної ерозії.

Загальна площа земель Боратинської територіальної громади становить 20168,09 га (мал. 2.4), зокрема:

- землі житлової забудови займають 1856,21 га,
- землі лісогосподарського призначення – 1185,83 га,
- землі промисловості – 764,25 га,
- землі рекреаційного призначення – 1,00 га,
- землі сільськогосподарського призначення – 16360,80 га.

Мал. 2.4. Земельні ресурси Боратинської територіальної громади²

²За даними Боратинської сільської ради

Землі Боратинської громади – це території, що інтенсивно використовуються у господарстві.

Забруднення ґрунтів тут зумовлене передовсім викидами в атмосферне повітря від промислових підприємств і пилу з доріг та прилеглих сільгоспугідь, які, в підсумку, осідають на поверхню ґрунту. У цілому стан ґрунтового середовища громади на селітебних територіях є задовільним, за винятком потенційних локальних осередків забруднення, які можливі в місцях накопичення комунально-побутових відходів та викидів транспорту, виробничих майданчиків, які потребують санітарного благоустрою. У випадку несвоєчасного збирання та знешкодження сміття можливе механічне забруднення ґрунтів, локалізованими джерелами якого є несанкціоновані звалища. На сучасному етапі на території громади немає санкціонованих сміттєзвалищ, а ті, що були тут (5 звалищ) – закриті. Водночас, на території громади зафіксовані випадки несанкціонованого вивезення сміття, зокрема, на березі річки Стир у с. Рованці у 2021 році, що мало негативний вплив не лише на ґрунтовий покрив, а і спричинило забруднення вод річки.

Сільська рада тривалий час веде активну боротьбу із проблемою поширення несанкціонованих сміттєзвалищ, зокрема, шляхом пропагування правильного поводження з відходами, закликів до інформування жителями відповідних посадових осіб про факти вивезення відходів, укладення договорів про вивезення ТПВ.

Гідрогеологічні умови

Більшість річок Волинської області беруть свій початок за межами головного Європейського вододілу в межах регіону. Річки протікають по території області, в основному, з півдня на північ, мають повільну течію, що пов'язане з незначним зниженням поверхні області на

північ. За своїм режимом вони належать до рівнинного типу, переважно снігового живлення. В середньому за рік талі снігові води в річному стоці займають близько 70 %, решта стоку має дощове і підземне походження, причому підземне живлення становить до 30 % річного стоку. Характер живлення рік області обумовлює їх рівневий режим і режим стоку. Річному ходу рівнів рік області властива яскраво виражена висока весняна повінь і низька межень, яку порушують літні і зимові паводки.

Гідрографічна мережа Боратинської громади належить до басейну річки Стир (притока Прип'яті, басейн Дніпра). Водні ресурси представлені річками: Стир, Черногузка, Полонка, Канал Лаврівський, Злодійка, Сорока, а також джерелами і штучними ставками (табл. 2.3). Водойми придатні для купання, риболовлі, водного туризму. Вздовж берегів річок на окремих ділянках обладнані пляжі та зони відпочинку.

Таблиця 2.3.

Водні ресурси на території Боратинської територіальної громади

Населений пункт	Назва річки/струмка	Тип об'єкта гідрографії (струмок/річка)	Куди впадає	Суббасейн	Загальна довжина (в межах України), км	Довжина в межах територіальної громади, км
с.Гірка Полонка, с.Новостав	Черногузка	річка	Стир	Прип'ять	53	24,46
	Черногузка-П	річка	Стир	Прип'ять	53	4,18
	Полонка-П	річка	Черногузка	Прип'ять	29	4,35
с.Радомишль	Без назви (ССТ-3)	струмок	Стир	Прип'ять	8,21	4,62
с.Баківці	Без назви	струмок	Канал Лаврівський	Прип'ять	5,286	3,68
	Без назви-Л	струмок	Канал Лаврівський	Прип'ять	5,286	1,606 – по межі з Рівненською областю
с.Промінь	Злодійка	річка	Стир	Прип'ять	6,46	6,46
с.Лаврів	канал Лаврівський (Без назви)	канал	Стир	Прип'ять	11	7,4
	канал Лаврівський (Без назви) - Л	канал	Стир	Прип'ять	11	1,67 – по межі з Рівненською областю
	Стир-Л	річка	Прип'ять	Прип'ять	464	20,82 – по кордону Волинської та Рівненської областей

	Стир	річка	Прип'ять	Прип'ять	465	2,42
	Стир-Л	річка	Прип'ять	Прип'ять	464	14,09 (по межі Боратинської і Підгайцівської ТГ та по межі Боратинської та Луцької ТГ)
	Без назви (Жидувка)	струмок	Стир	Прип'ять	5,3	1,8

Стир – найбільша права притока Прип'яті, яка протікає в межах Львівської, Волинської та Рівненської областей, і в Білорусі. Загальна довжина річки 483 км, площа водозбору 13130 км², похил - 0,20 м/км. В межах Волинської області довжина сягає 227,5 км, площа водозбору 897,9 км². Долина річки переважно трапецієподібна, на окремих ділянках нечітко виражена, схили висотою 5-15 м, у верхній та середній течія – круті. Заплава двостороння з середньою шириною до 0,7-1,0 км. Русло у верхній і середній течіях дуже звивисте. У Боратинській громаді річка проходить її східним кордоном.

Річка **Чорногузка** бере початок з джерел біля села Бубніва в Володимирському районі. Тече переважно на схід у межах Волинської височини. Впадає до Стиру на схід від села Новостав. Основна притока: Полонка (права). Похил річки 0,67 м/км. Долина коритоподібна, завширшки до 3 км, завглибшки до 40 м. Площа басейну 552 км². Заплава двостороння, завширшки 300- 400 м (до 700 м), заболочена, на окремих ділянках осушена. Річище подекуди випрямлене, звивисте, завширшки 1-3 (до 30 м), завглибшки до 1,4-2 м. Використовується на побутове водопостачання та сільськогосподарські потреби, рибництво. Є штучні водойми.

Полонка – річка протікає у межах Луцького району Волинської області. Права притока Чорногузки. Полонка бере початок з джерел на околиці села Пустомити. Тече в межах Горохівської височини спочатку на схід, далі – переважно на північний схід і північ. Впадає до Чорногузки на північ від села Коршів. Довжина – 28,89 км, площа басейну – 211,02 км², похил річки –1,83 м/км.

Канал Лаврівський –ліва притока Стиру. Бере свій витік з села Лаврів, та впадає в річку Стир на північний схід від села Мстишин. Протікає повз такі села як Лаврів, Заготинці, Велике Лучиці, Мстишин. Довжина каналу становить 11,29 км, площа водозбору – 91,29 км², похил річки – 0,16 м/км.

Неподалік від с. Гірка Полонка у громаді розташоване **освячене водне джерело**, яке живить річку Чорногузку. Джерело сформувалося в сучасних болотних відкладах. Водоносність цієї товщі порід зумовлена їхнім заболоченням. Перша літописна згадка про джерело датується 1150 роком. Вихід джерела закріплений каменем, над джерелом збудовано капличку. Багато людей, які проїжджають повз джерела, зупиняються і набирають воду, оскільки вона є цілющою і допомагає від багатьох недуг.

На території Боратинської громади налічується 42 ставки загальною площею водного дзеркала 174,579 га.

Детальна інформація щодо ставок, їх розташування, площ, типу подана у табл. 2.4

Таблиця 2.4

Площинні водні об'єкти (ставки) на території Боратинської громади

Населений пункт	Тип об'єкта гідрографії	Площа водного дзеркала при НПР, га	Об'єм при НПР, тис.м ³
Новостав	ставок	2,32	20,88
Новостав	ставок	2,6311	26,05
Баїв	ставок	3	45
Баїв	ставок	0,6623	7,29
Баїв	ставок	3,16	31,6
Баїв	ставок	1,71	13,68
Цеперів	ставок	0,63	2,02
Баківці	ставок	5,85	64,35
Баківці	ставок	39	507
Полонка	ставок	3,1654	22,79
Полонка	ставок	1,0401	6,86
Полонка	ставок	0,8595	6,1
Полонка	ставок	2,0506	23,79
Гірка Полонка	ставок	2,8997	43,5
Гірка Полонка	ставок	0,14	2,1
Гірка Полонка	ставок	0,8055	8
Гірка Полонка	ставок	0,0723	8
Гірка Полонка	ставок	0,0806	0,81
Гірка Полонка	ставок	0,2094	2,09
Гірка Полонка	ставок	0,0517	0,52
Гірка Полонка	ставок	0,0403	0,4
Гірка Полонка	ставок	0,1284	1,28
Гірка Полонка	ставок	0,0284	0,28
Гірка Полонка	ставок	0,057	0,57
Гірка Полонка	ставок	0,0652	0,65
Ратнів	ставок	5,9485	74,4
Коршів	ставок	14,025	144,46
Коршів	ставок	0,28	2,8
Лаврів	ставок	10	150
Лаврів	ставок	1,15	22,89
Промінь	ставок	17,701	159,309
Промінь	ставок	6,5138	65,138
Промінь	ставок	4,9	49

Промінь	ставок	12,8	128
Лучиці	ставок	1,37	20,55
Промінь	ставок	1,46	18,98
Промінь	ставок	1,086	13,032
Лучиці	ставок	13,8954	152,8494
Промінь	ставок	1,1	13,2
Радомишль	ставок	5,165	67,145
Радомишль	ставок	5,314	63,768
Радомишль	ставок	3,48	48,72
Радомишль	ставок	6,279	78,4875
Радомишль	ставок	1	12

Територія Боратинської громади, як і Волинської області в цілому, розташована в межах Волино-Подільського артезіанського басейну, особливістю якого є наявність потужної зони прісних вод. У межах басейну найсприятливіші умови для формування ресурсів підземних вод існують на Волинській височині (в межах якої розташована територія Боратинської громади).

В геологічній будові території громади приймають участь відклади девонського, крейдяного та четвертинного періодів. Докембрійські відклади залягають на глибинах більше 1000 м; зверху вони перекриті потужною товщею осадових відкладів. У підсошві свердловин, пробурених в зонах тектонічних порушень Волинського артезіанського басейну, залягає мергельнокрейдяна товща потужністю понад 200 м. Зони тріщинуватості і карсту є водоносними, зони монолітних порід – водонепроникні. Підземні води напірні з величиною напору 20-25 м. Вище до поверхні залягають відклади палеогену, неогену та четвертинні відклади. Останні мають суцільне покриття і представлені алювіальними і флювіогляціальними піщано-суглинистими відкладами, глибини залягання яких коливаються в межах 1-15 м на вододілах і 1-1,5 м – у річкових долинах. Південніше на вододілах над льодовиковими пластами залягають і поширені лесові відклади потужністю від 2-3 до 30 і більше метрів.

Згідно Звіту про СЕО Регіонального екологічної програми «Екологія 2023-2026», у Волинській області достатньо запасів води для забезпечення у необхідній кількості водокористувачів і водоспоживачів усіх галузей господарства. Забір прогнозних експлуатаційних запасів водних ресурсів області достатній, щоб забезпечити побутові потреби населення та технічні потреби значної кількості промислових підприємств. Запаси поверхневих вод області достатні для їх використання на різні потреби. Використання водних ресурсів в області є раціональним, водний баланс бездефіцитний.

Згідно з інформацією Державного агентства водних ресурсів України, на території громади встановлено ліміт для використання води обсягом 5,788 млн м³.

Фактичний показник використання води у 2022 році становив 1,011 млн м³, що у п'ятеро менше лімітного обсягу (табл. 2.5).

**Ліміти та фактичні забори води для використання на території
Боратинської територіальної громади, 2022**

Показники	Обсяг води, млн м³
Ліміт забору води	5,788
у тому числі підземної	0,447
Кількість звітуючих, суб'єктів	9
Забрано води із природних водних об'єктів всього	0,997
у тому числі з:	
поверхневих водних об'єктів	0,756
підземних водних об'єктів	0,241
Використано свіжої води всього	1,011
у тому числі на потреби:	
питні і санітарногігієнічні	0,126
виробничі	0,822
зрошення	-
інші	0,063
Загальне водовідведення	0,744
Загальний обсяг скинутих в поверхневі водні об'єкти зворотних (стічних) вод	0,457
з них:	
забруднених	-
норм. чистих	0,457
норм. очищених	-
некатегорованих	-
Скинуто транзитної води	-
Оборотне, повторне та послідовне використання	0,836

Водокористувачами на території громади визначено дев'ять суб'єктів господарювання: ПАТ «Гнідавський цукровий завод», Виробничо-комунальне підприємство «Грань» Боратинської сільської ради, ТзОВ «Кромберг енд Шуберт Україна ЛУ», садівничітовариства «Промінь», «Калина», «Лаврів», ТзОВ «Біопаливно-енергетичнакомпанія», ТзОВ «Наш гриб».

Воду використовують як із поверхневих водних об'єктів, так і підземних джерел (табл. 2.6).

**Загальні показники використання води на території Боратинської
територіальної громади в розрізі водокористувачів, 2022**

Назва водокористувача	Потреби			
	Всього	Питні та санітарно- гігієнічні	Виробничі	Інші потреби
ПАТ «Гнідавський цукровий завод»	0,742	0,004	0,738	-
ВКП «Грань»	0,103	0,102	-	0
Підприємства що не звітують самостійно	0,001	0,001	-	-
ТзОВ «Кромберг енд Шуберт Україна ЛУ»	0,018	0,018	-	-
Садівниче товариство «Промінь»	0,051	-	-	0,051
Садівниче товариство «Калина»	0,003	-	-	0,003
Садівниче товариство «Лаврів»	0,01	-	-	0,01
ТзОВ «Біопаливно-енергетична компанія»	0,082	0,001	0,081	-
ТзОВ «Наш гриб»	0,003	0	0,002	0

У складі зворотних (стічних) вод ці підприємства забруднюючих речовин не скидають.

За даними Регіонального офісу водних ресурсів у Волинській області, на території Боратинської громади моніторинг якості води у річках та площинних об'єктах не проводився. Водночас, інструментально-лабораторний контроль якості поверхневих вод річок Черногузка і Стир, які протікають на території регіону, та в межах Боратинської громади дав змогу констатувати забруднення вод цих річок нітратами, залізом, фосфатами тощо.

Води річок забруднюються добривами та хімічними засобами захисту рослин, які виносяться поверхневим стоком з городів садибного сектору, що сприяє замуленню річки. Негативний вплив на якість річкових вод мають і промислові та аварійні стоки каналізаційної мережі. Таким чином в річку попадають нафтопродукти, побутове сміття. Ситуація ускладнюється і неканалізованими стоками околиць міста.

Випадки перевищення ГДК внаслідок аналізу проб води у річках, які протікають на території Боратинської громади наведено в табл. 2.7.

**Випадки перевищення ГДК внаслідок аналізу проб води у річках, які протікають
на території Боратинської громади**

Назва річки	Суб'єкт, що проводив заміри	Кількість контрольних створів, у яких здійснювались вимірювання, од.		Відібрано та проаналізовано проб води, од.	Кількість показників, од.	Кількість випадків та назва речовин з перевищ. ГДК, од.
		усього	у т. ч. з перевищ. ГДК			
Чорногузка	Державна екологічна інспекція у Волинській області	1	1	2	13	2-залізо 1-фосфати 1-нітрити
Стир	Державна екологічна інспекція у Волинській області	1	1	8	13	4-залізо 2-нітрити 2-фосфати 4-азот амонійний 2-БСК ₅
Стир (м. Луцьк, питний водозабір)	Регіональний офіс водних ресурсів у Волинській області	1	-	12	348	2-амоній сольовий 4-нітрити 1-залізо
Стир	ДУ «Волинський обласний лабораторний центр МОЗ України»	6	1	30	69	1-БСК ₅

Боратинська територіальна громада частково забезпечена централізованим водопостачанням. Відхилення від встановлених нормативів за санітарно-хімічними показниками (зокрема, за вмістом заліза), виявлено в ході дослідження проб питної води спеціалістами Держпродспоживслужби Волинської області у 2021 році на водопроводах у численних територіальних громадах, у т.ч. у Боратинській. За мікробіологічними показниками відхилень не виявлено, адже централізоване водопостачання населення в даному випадку здійснюється з підземного водоносного горизонту, що захищений від прямого техногенного і антропогенного забруднення. Натомість перевищення вмісту заліза може бути спричинено як зношеністю мереж водопостачання, так і природним надлишковим вмістом мінеральних речовин у водовмісних ґрунтах, де формуються підземні води.

Потребує вирішення також проблема зі станом каналізаційно-очисних споруд на території с. Боратина. Технічний стан каналізаційних очисних споруд, устаткування та мереж є суттєвим

фактором впливу на якість поверхневих та підземних вод, оскільки потребують капітального ремонту і реконструкції – мулові карти переповнені, питання утилізації мулу вирішується частково, стічні води знезаражуються частково.

Проблемою впродовж тривалого часу були також каналізаційно-наосної станції з напірним колектором у Гіркій Полонці. Це очисні споруди ПАТ «Гнідавський цукровий завод», яке після попереднього очищення промислових вод скидає стічні води на поля фільтрації площею 95,83 га. На ці очисні споруди потрапляють також господарсько-побутові стічні води від адміністративних та виробничих приміщень заводу.

Водночас, зважаючи на те, що система водовідведення охоплює невелику частину домогосподарств у громаді, для ТГ актуальна проблема відсутності очисних споруд потрібної потужності на її території. Внаслідок цього стічні води потрапляють у річки або ґрунтові води. Тому основним джерелом забруднення водного басейну громади є недостатньо очищені стічні води та неканалізована житлова забудова. Серед інших причин – погіршення стану води на території громади: зберігання ТПВ на присадибних ділянках, скиди неочищених стоків, неефективні водопроникні дворові каналізаційні системи тощо. Окрім того, на екологічну ситуацію у Боратинській територіальній громаді суттєвий вплив має близькість до м. Луцька. Зокрема, основними забруднювачами водних об'єктів області є підприємства житловокомунального господарства, найближче до Боратинської громади – КП «Луцькводоканал», яке за об'ємом скидання забруднених (без очищення) та недостатньо очищених зворотних вод займає першу позицію серед підприємств у регіоні.

Природоохоронні території

Природоохоронні території та об'єкти – території та об'єкти природно-заповідного фонду, їх функціональні та охоронні зони, території, зарезервовані з метою наступного заповідання, території та об'єкти екомережі, території Смарагдової мережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО».

Природно-заповідний фонд регіону – це базовий елемент його соціально-економічного розвитку, що сприяє покращенню якості стану природних геосистем, довкілля, це гарантія збереження генофонду рослинного та тваринного світу, унікальних і типових природних ландшафтів, тому частка заповідних територій повинна зростати.

Усі існуючі та перспективні території та об'єкти ПЗФ є територіальною основою регіональної екомережі – функціонально об'єднаної системи природоохоронних територій різного статусу й допоміжних територій частково антропогенізованих. При формуванні екомереж передбачаються зміни у структурі земельного фонду території шляхом віднесення (на підставі

обґрунтування екологічної безпеки та економічної доцільності) частини земель господарського використання до категорій, що підлягають особливій охороні з відтворенням притаманного їм різноманіття природних ландшафтів.

Відповідно до ст. 5 ЗУ «Про екологічну мережу України» до складових структурних елементів екомережі включаються: території та об'єкти природно-заповідного фонду; землі водного фонду, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони; землі лісового фонду; полезахисні лісові смуги та інші захисні насадження, які не віднесені до земель лісового фонду; землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами; землі рекреаційного призначення, які використовуються для організації масового відпочинку населення і туризму та проведення спортивних заходів; інші природні території та об'єкти (ділянки степової рослинності, пасовища, сіножаті, луки, кам'яні розсипи, піски, солончаки, земельні ділянки, в межах яких є природні об'єкти, що мають особливу природну цінність); земельні ділянки, на яких зростають природні рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України; території, які є місцями перебування чи зростання видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України; частково землі сільськогосподарського призначення екстенсивного використання – пасовища, луки, сіножаті тощо; радіоактивно забруднені землі, що не використовуються та підлягають окремій охороні як природні регіони з окремим статусом.

На території Боратинської територіальної громади розташовані три об'єкти природнозаповідного фонду Волинської області: заповідне урочище «Радомишль», гідрологічний заказник «Чорногузка», загальнозоологічний заказник «Гнідавське болото» (мал. 2.5).

Мал. 2.5. Об'єкти природно-заповідного фонду на території Боратинської територіальної громади

Основними функціями об'єктів природно-заповідного фонду є наступні: підтримка природного існування певних видів; підтримка чи покращення поширення, міграції та генетичного обміну видів; відновлення якості ареалів існування видів; підтримка чи покращення стану цінних гідрологічних об'єктів; підтримка чи покращення екологічної якості середовища в цілому, збереження його якості та цілісності для майбутніх поколінь; захист видів, які знаходяться під загрозою зникнення, вразливих, ключових чи комплексних видів; контроль процесів ерозії; підтримка біоценозів; захист цінних ландшафтних форм; забезпечення взаємозв'язку із сусідніми транскордонними територіями; комплекс екологічних просвітницьких, наукових та виховних функцій.

На території Боголюбського лісництва поблизу села Радомишль розташоване однойменне **заповідне урочище** місцевого значення площею 18,0 га (кв. 47, вид. 8). Статус урочищу «**Радомишль**» надано за розпорядженням Волинської обласної ради народних депутатів від 15 грудня 1978 року № 532 для збереження єдиної на Волині ділянки буково-дубового насадження віком понад 60 років. Урочище входить до складу природно-заповідного фонду України, охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення й використання.

На території громади також розташовано **гідрологічний заказник «Чорногузка»** загальною площею 1500 га. Заказник створений за розпорядженням представника Президента України у Волинській області від 26 травня 1992 року № 132. Охороняється заплава річки Чорногузки завдовжки 22,0 км, завширшки від 0,1 до 0,7 км, на якій поширена різнотравно-злаковоосокова рослинність із тимофіївки лучної *Phleum pratense*, тонконога лучного *Poa pratensis*, китника лучного *Alopecurus pratensis*, осок стрункої *Carex acuta* і гостроподібної *C. acutiformis*, ромашки лікарської *Matricaria recutita*, калюжниці болотяної *Caltha palustris*, незабудки болотяної *Myosotis scorpioides*, хвоща болотяного *Equisetum palustre*, рогузу широколистого *Typha latifolia*, очерету звичайного *Phragmites australis*, півників болотяних *Iris pseudacorus*. Серед чагарників переважає вільха чорна *Alnus glutinosa* і крушина ламка *Frangula alnus*. Фауністичний комплекс в межах заказника складається з понад 100 видів хребетних тварин. Серед нечисленних регіонально рідкісних видів у заказнику селяться: бугай *Botaurus stellaris*, бугайчик *Ixobrychus minutus*, чепура велика *Ardea alba*, очеретянка чагарникова *Acrocephalus palustris*, синьошийка *Luscinia svecica*, просянка *Emberiza calandra*. Трапляються види, занесені в Червону книгу України й додатки міжнародних конвенцій: гоголь *Bucephala clangula*, деркач *Crex crex*, журавель сірий *Grus grus*, луні польовий *Circus cyaneus* і лучний *C. pygargus*, сорокопуд сірий *Lanius excubitor*, сова болотяна *Asio flammeus*, горностаї *Mustela erminea*, видра річкова *Lutra lutra*. Тут також зустрічаються деркач *Crex crex* і видра річкова *Lutra lutra*, включені до Європейського Червоного списку як види, що перебувають під загрозою знищення у світовому масштабі.

«Гнідавське болото» – загальнозоологічний заказник площею 116,6 га, що лежить у межах землекористування Луцької міської ради (53,0 га, заплава р. Стир у районі вул. Потебні в межах обласного центру) та Боратинської сільської ради (63,6 га). Заказник утворений за розпорядженням Волинської обласної державної адміністрації від 12 грудня 1995 року № 213. Під охороною держави перебуває частина заболоченої заплави річки Стир: природне болото, заросле рогозом широколистим *Typha latifolia*, очеретом звичайним *Phragmites australis*, осокою *Carex*, стариці річки, низинні луки з негустими заростями верболозу *Salix alba*. Це місце мешкання й розмноження риб, земноводних, плазунів, птахів, ссавців, у т. ч. синиць великої *Parus major* і вусатої *Panurus biarmicus* дрозда співочого *Turdus philomelos*, зозулі звичайної *Cuculus canorus*, шпака звичайного *Sturnus vulgaris*, зяблика звичайного *Fringilla coelebs*, вівсянки звичайної *Emberiza citrinella*, крижня *Anas platyrhynchos*, курочки малої *Porzana parva*, черепахи болотяної *Emys orbicularis*, зайця-русака *Lepus europaeus*, ласки звичайної *Mustela nivalis*, лисиці рудої *Vulpes vulpes*. Тут трапляються рідкісні види, занесені у Червону книгу України та міжнародні природоохоронні переліки: видра річкова *Lutra lutra*, горностай *Mustela erminea*, лунь польовий *Circus cyaneus*.

На території Боратинської громади розташовані також три парки – у селах Баківці (0,6 га), Баїв (0,3 га) та Боратин (0,4 га).

Корисні копалини

Розвіданих корисних копалин є небагато. У промисловому відношенні найбільше значення мають поклади крейди (с. Боратин), глини (с. Боратин, с. Новостав, с. Голишів) і піску будівельного (с. Боратин, с. Рованці, с. Голишів), які придатні для виготовлення цегли, черепиці, що в умовах масового сільського будівництва має велике практичне значення.

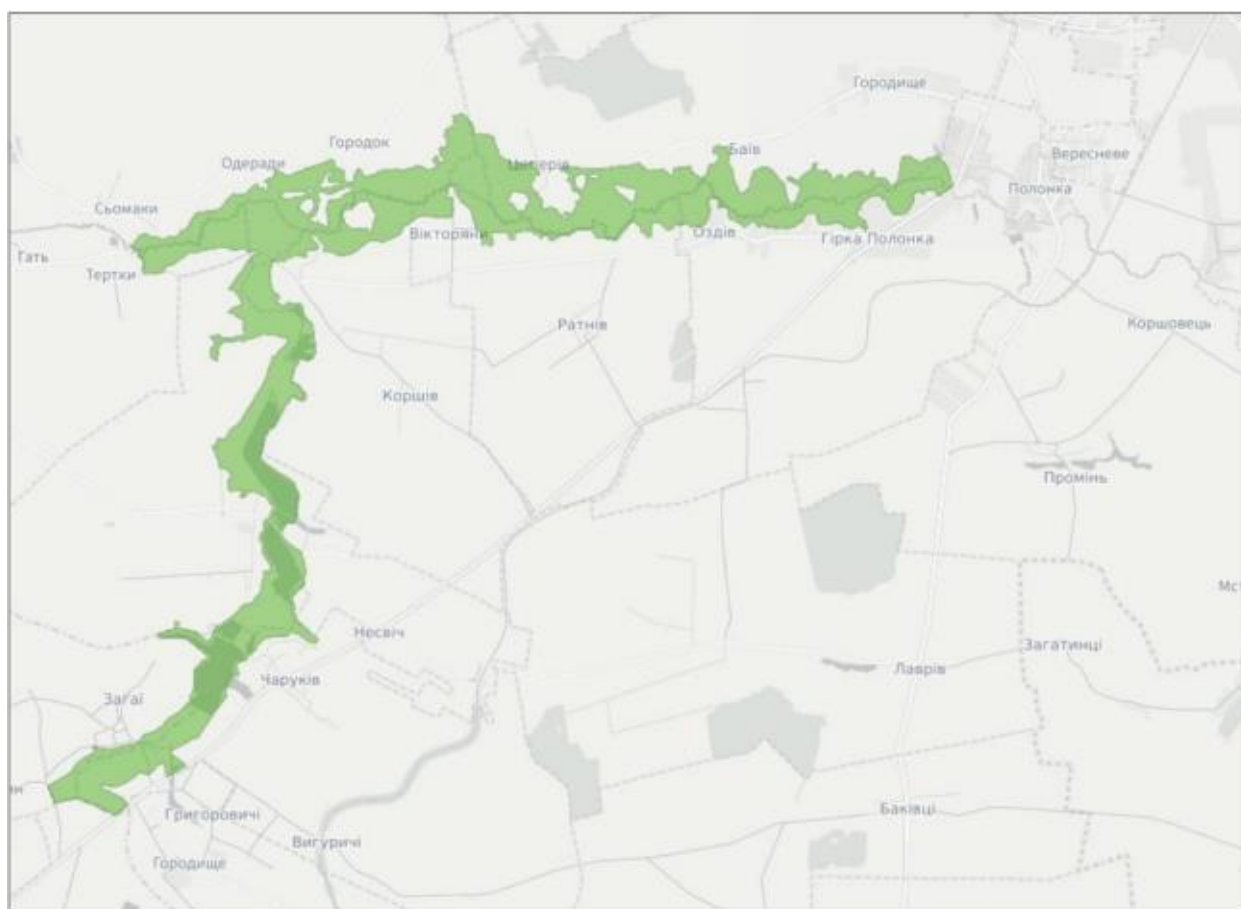
Смарагдова мережа

Смарагдова мережа (Emerald Network) – мережа природоохоронних територій, створена задля збереження видів та оселищ, які потребують охорони на загальноєвропейському рівні. Смарагдова мережа формується у країнах, які не є членами ЄС, і є аналогічною до мережі Natura 2000, яка функціонує у країнах ЄС. Розробка Смарагдової мережі України розпочалася у 2009 році і триває досі. Наразі Смарагдова мережа в Україні включає близько 12% території країни, у тому числі чимало українських лісів. Основною передумовою для створення Смарагдової мережі є Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція), до якої приєдналися більшість країн Європи. Україна ратифікувала Бернську конвенцію у 1996 році. Одним із положень Конвенції, уточненим рядом подальших

нормативних актів, стало створення мережі Територій Особливого Природоохоронного Інтересу (Areas of Special Conservation Interest, ASCI), які і є складовими Смарагдової мережі.

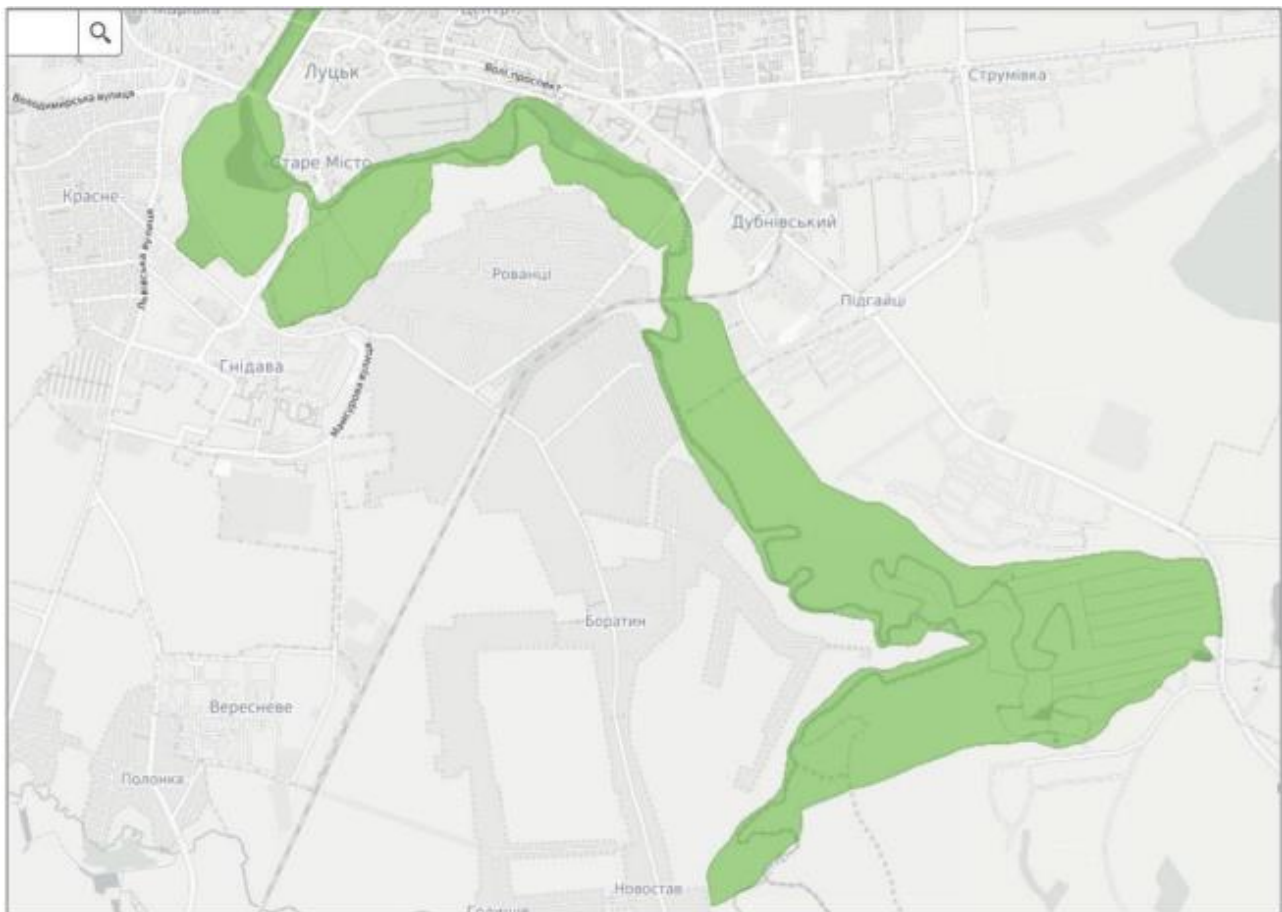
Смарагдова мережа функціонує паралельно з мережею об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ) та не є тотожною. Створена з метою збереження видів та оселищ, які охороняються Бернською конвенцією. Об'єкти ПЗФ часто створюються з іншою метою. відповідно, Смарагдові території можуть як перекриватись з наявними об'єктами ПЗФ, так і включати інші території.

На території Боратинської територіальної громади наявні природоохоронні території Смарагдової мережі (мережі Емеральд): Чорногузка (мал. 2.6) та Долина річки Стир у Волинській області (мал. 2.7).

Об'єкт Смарагдової мережі	Чорногузка
Дата внесення об'єкта:	08.2016
Дата оновлення	02.2020
Розташування	50.692000 довготи; 25.155300 широти
Площа	2136,0 га
Наявність на ділянці видів, які охороняються згідно з Резолюцією 6 Бернської конвенції	земноводні – 1; птахи – 22; риби – 3; безхребетні – 1; ссавці – 1
Об'єкт Смарагдової мережі збігається з об'єктами ПЗФ України	заказник «Лобаниха» - 10,86% території заказник «Чаруків» - 17,22% заказник «Чорногузка» - 70,22%
Посилання на форму даних по об'єкту:	https://natura2000.eea.europa.eu/Emerald/SDF.aspx?site=UA0000252

Мал. 2.6. Природоохоронна територія Смарагдової мережі (мережі Емеральд) – Чорногузка

Об'єкт Смарагдової мережі	Долина річки Стир у Волинській області
Дата внесення об'єкта:	01.2019
Дата оновлення	02.2020
Розташування	25.548700 довготи; 51.034900 широти
Площа	16847,36 га
Довжина	89.66 км
Наявність на ділянці видів, які охороняються згідно з Резолюцією 6 Бернської конвенції	земноводні – 3; птахи – 7; безхребетні – 2; рослини – 1; рептилії - 1
Посилання на форму даних по об'єкту:	https://natura2000.eea.europa.eu/Emerald/SDF.aspx?site=UA0000334

Мал. 2.7. Природоохоронна територія Смарагдової мережі (мережі Емеральд) – Долина річки Стир у Волинській області

Демографічна та соціальна характеристика

Демографічний чинник є одним з ключових у контексті забезпечення розвитку територіальної громади на довгострокову перспективу, адже від того, яка кількість працездатного населення, статеві-вікової структури населення, кількості дітей залежить розвиток трудового потенціалу громади, перспективи залучення на територію інвесторів, обсяги надходжень до бюджету громади податків та інших платежів, а також пріоритетність напрямів витрачання бюджетних коштів.

Боратинська територіальна громада, межуючи із Луцьком, концентрує на своїй території значний людський ресурс і характеризується щільністю населення, яка перевищує середнє по

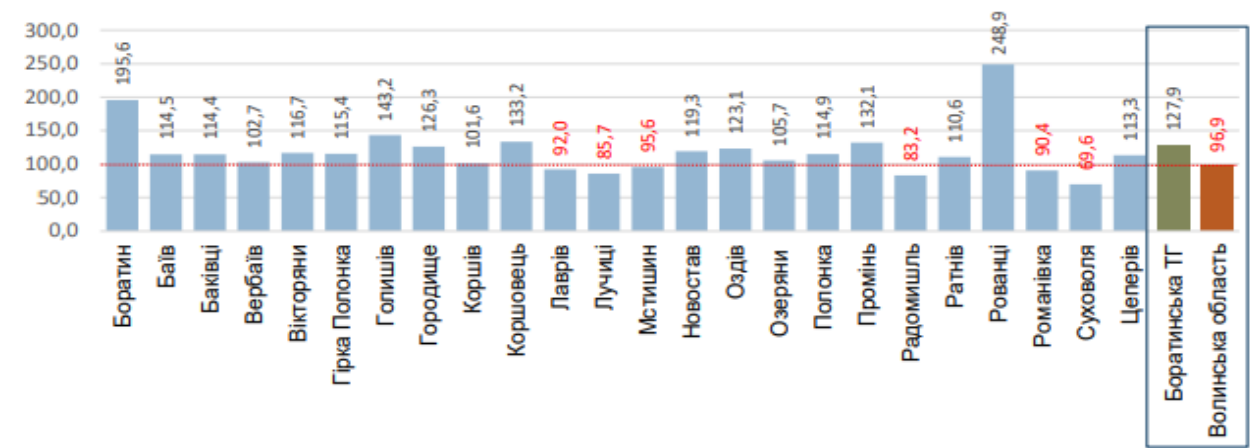
регіону, проте є нижчою, ніж середнє по району – 69,0 осіб/км². Чисельність населення Боратинської сільської територіальної громади станом на 1 січня 2023 року становить 19621 особу (табл. 2.8).

Таблиця 2.8

Чисельність населення Боратинської територіальної громади

Населений пункт	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Темп приросту населення, 2023/2016 рр., %
Боратин	1315	1407	1510	1695	1899	2124	2285	2290	174,1
Баїв	752	788	782	789	754	752	716	716	95,2
Баківці	400	393	395	394	397	405	353	354	88,5
Вербаїв	261	264	267	268	264	265	266	266	101,9
Вікторіяни	57	60	59	62	62	63	63	65	114,0
Гірка Полонка	2980	2880	3009	3033	3042	3050	3047	3046	102,2
Голишів	431	445	458	464	468	484	483	484	112,3
Городище	1058	1047	1022	1012	1042	1062	1067	1065	100,7
Коршів	733	705	696	686	688	690	677	677	92,4
Коршовець	456	458	461	463	457	469	461	460	100,9
Лаврів	1062	1055	1053	1048	1071	1065	1078	1076	101,3
Лучиці	109	110	112	116	121	120	122	122	111,9
Мстишин	269	270	275	270	254	261	256	256	95,2
Новостав	631	658	680	684	701	718	720	721	114,3
Оздів	582	579	589	592	592	603	603	605	104,0
Озеряни	298	296	297	297	299	298	268	269	90,3
Полонка	943	1180	1182	1191	1254	1280	1287	1287	136,5
Промінь	680	681	683	686	667	687	696	695	102,2
Радомишль	745	741	733	719	702	670	679	679	91,1
Ратнів	1000	980	995	978	965	984	985	986	98,6
Рованці	2023	2147	2286	2529	2737	2957	3065	3078	152,2
Романівка	94	92	91	87	85	85	86	86	91,5
Суховоля	137	136	135	135	131	133	129	128	93,4
Цеперів	230	231	215	210	205	204	210	210	91,3
Боратинська ТГ	17246	17603	17985	18408	18857	19429	19602	19621	113,8
<i>Середньорічний темп приросту населення громади, %</i>	-	102,1	102,2	102,4	102,4	103,0	100,9	100,1	-

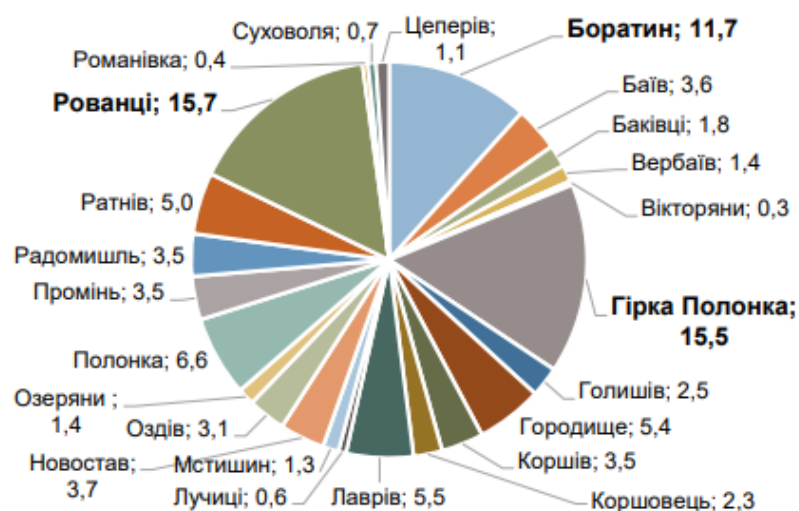
Позитивною стороною громади є зростання чисельності жителів за останнє двадцятиріччя (2021/2001 рр.) – на 27,9 в.п., що порівняно із зменшенням кількості жителів у регіоні (на 3,1 в.п.) свідчить про значний людський ресурс та потенціал на майбутнє (мал. 2.8).

Мал. 2.8. Темп приросту населення у Боратинській громаді за останнє двадцятиріччя, 2021/2001 рр., %

Аналізуючи динаміку зміни чисельності жителів впродовж останніх років, помітна тенденція до зростання цього показника – у середньому кількість зареєстрованого на території громади населення щорічно зростає на 1,8 в. п. Водночас, темп приросту різниться в розрізі населених пунктів. Найвищим він є у селах Боратин (174,1%), Рованці (152,2%), Полонка (136,%), тобто поселеннях, які безпосередньо межують із обласним центром м. Луцьком. У десяти населених пунктах спостерігається від’ємний темп приросту населення (Баїв, Баківці, Коршів, Мстишин, Озеряни, Радомишль, Ратнів, Романівка, Суховаля, Цеперів).

В розрізі адміністративно-територіального поділу Боратинської територіальної громади, на відміну від більшості територіальних громад України, відсутня концентрація населення в адміністративному центрі громади. Навпаки, у громаді є три населені пункти, де порівняно більша кількість жителів (загалом тут проживає 42,9% населення): Гірка Полонка (15,5% жителів громади), Рованці (15,7%) та Боратин (11,7%). У решті населених пунктів мешкає 0,3-6,6% населення у кожному (мал. 2.9).

Мал. 2.9 Структура населення Боратинської громади в розрізі населених пунктів, 2023 рік

Аналіз динаміки чисельності населення Боратинської громади свідчить про стабільне зростання кількості жителів, які реєструються на її території. Це позитивний аспект, адже темп приросту по громаді становить 101,8%, а його причиною є передовсім позитивне сальдо міграції – у громаду прибуває значно більше осіб, ніж вибуває.

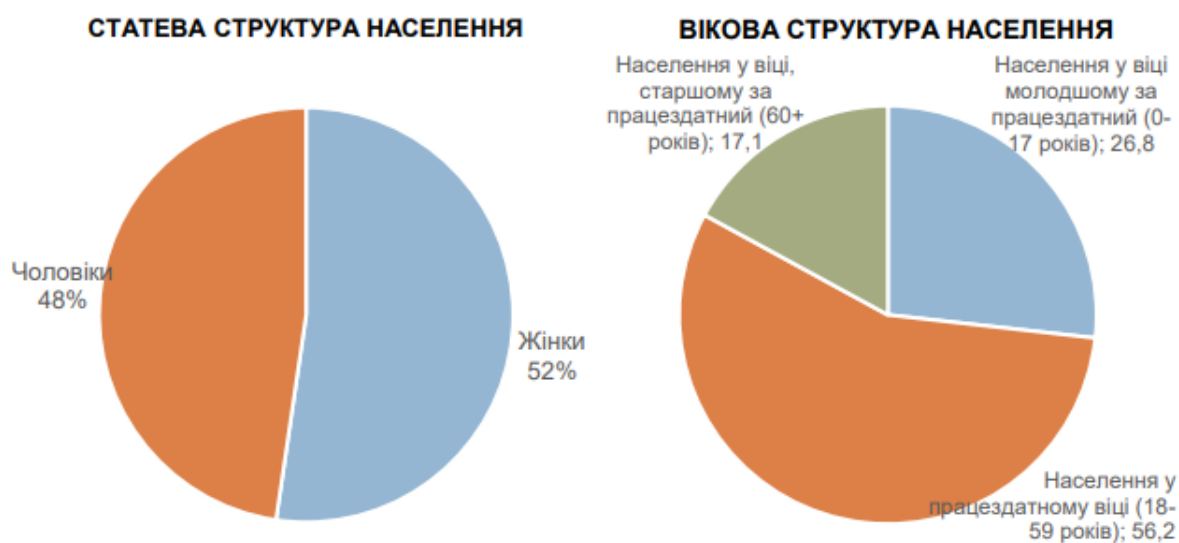
Зважаючи на те, що чітко прослідковується залежність темпу приросту населення у населених пунктах від близькості такого пункту до м. Луцька, можна констатувати: причиною переселення у громаду є її вигідне географічне розташування.

З другого боку, для Боратинської громади, як і для більшості територіальних громад навколо великих міст, характерне фактичне збільшення кількості населення без їх юридичної реєстрації у громаді.

Такі громади часто є так званими «спальними районами» для жителів великих міст. Люди, будучи зареєстрованими, володіючи житлом і отримуючи усі соціальні послуги у місті, фактично проживають у населених пунктах поруч, користуючись комунальними послугами, місцевими дорогами, послугами вивезення ТПВ тощо.

Це ризик для громади, оскільки відбувається додаткове навантаження на комунікаційні мережі, екологічний стан громади, і не виникає попиту на отримання соціальних послуг. Проте і перевага, адже це додатковий людський ресурс: у той час, як загалом по Україні спостерігається депопуляція населення, у приміській громаді цієї проблеми немає – тут відбувається постійне збільшення чисельності жителів.

У віковій структурі населення частка дітей (0-17 років) становить 26,8 %, осіб у працездатному віці (16-59 років) – 56,2 %, осіб у віці 60 і більше років – 17,1 %. За статеву структуру населення у громаді переважають жінки – 52 %, частка чоловіків становить 48 % (мал. 2.10, табл. 2.10).

Мал. 2.10. Статеві-вікова структура населення, 2023

Вікова структура населення Боратинської громади, 2023 рік

Показники	Населення у віці:				
	Молодшому за працездатний (0-15років)	з них:		Працездатному (16-59років)	Старшому за працездатний (з 60 років)
		діти дошкільного віку (0-5 років)	діти шкільного віку (6-18років)		
Боратин	681	205	476	1281	328
Баїв	165	45	120	413	138
Баківці	85	20	65	201	68
Вербаїв	57	11	46	155	54
Вікторяни	21	7	14	30	14
Гірка Полонка	728	162	566	1711	607
Голишів	121	45	76	298	65
Городище	282	77	205	606	177
Коршів	170	43	127	391	116
Коршовець	129	22	107	249	82
Лаврів	216	51	165	632	228
Лучиці	29	8	21	65	28
Мстишин	66	21	45	150	40
Новостав	186	54	132	413	122
Оздів	140	32	108	345	120
Озеряни	73	21	52	145	51
Полонка	292	62	230	726	269
Промінь	191	48	143	379	125
Радомишль	151	48	103	402	126
Ратнів	246	63	183	581	159
Рованці	1122	347	775	1616	340
Романівка	25	5	20	44	17
Суховоля	24	7	17	75	29
Цеперів	52	16	36	111	47
Боратинська ТГ	5252	1420	3832	11019	3350

Житловий фонд

Станом на 2023 рік у громаді налічується 6690 будинків (табл. 2.11), відповідно в середньому в одному домогосподарстві 2,9 осіб.

Кількість домогосподарств у Боратинській громаді станом на 1 січня 2023 року

Населений пункт	Площа населеного пункту, км ²	Кількість будинків	Кількість домогосподарств на 1 км ²	Середня кількість осіб у домогосподарстві
Боратин	7,2	775	107,6	3,0
Баїв	5,6	224	40,0	3,2
Баківці	11,1	158	14,2	2,2
Вербаїв	2,4	95	39,6	2,8
Вікторяни	0,32	42	131,3	1,5
Гірка Полонка	20	925	46,3	3,3
Голишів	3,4	169	49,7	2,9
Городище	4,7	304	64,7	3,5
Коршів	3,3	255	77,3	2,7
Коршовець	3,3	160	48,5	2,9
Лаврів	40,5	514	12,7	2,1
Лучиці	1,5	68	45,3	1,8
Мстишин	3,8	84	22,1	3,0
Новостав	5,7	238	41,8	3,0
Оздів	5,5	272	49,5	2,2
Озеряни	11,8	109	9,2	2,5
Полонка	7	396	56,6	3,3
Промінь	9,2	237	25,8	2,9
Радомишль	20	295	14,8	2,3
Ратнів	2,8	289	103,2	3,4
Рованці	9,8	890	90,8	3,5
Романівка	2	51	25,5	1,7
Суხოля	1,5	78	52,0	1,6
Цеперів	2,1	62	29,5	3,4
Боратинська ТГ	282,65	6690	23,7	2,9

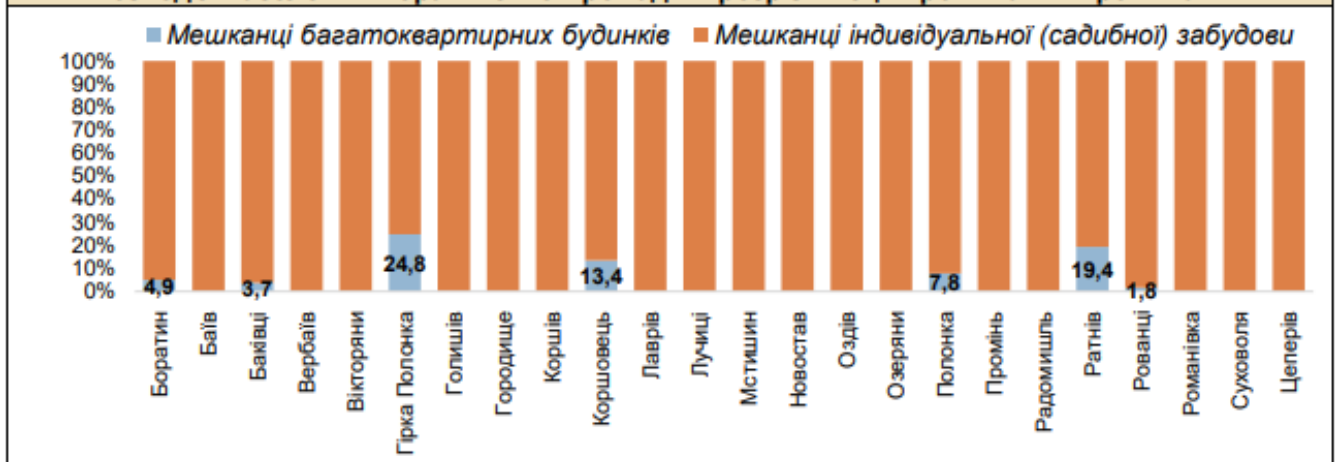
Багатоквартирний житловий фонд наявний лише у шести населених пунктах Боратинської громади. Станом на 2021 рік він налічував 57 будинків з загальною кількістю квартир 397 об'єктів, у яких проживала 1291 особа (табл. 2.12). У Боратинській територіальній громаді немає зареєстрованих ОСББ, мешканці громади не об'єднуються для спільного управління багатоквартирними будинками.

Одноквартирних (садибних) будинків у 2021 році налічувалося 6036.

Багатоквартирний житловий фонд Боратинської громади

Населений пункт	Кількість будинків	Кількість квартир	Чисельність жителів
Баківці	1	6	15
Боратин	6	33	101
Гірка Полонка	17	265	865
Ратнів	12	62	196
Рованці	6	21	51
Коршовець	15	16	63
Боратинська ТГ	57	397	1291

Розподіл населення Боратинської громади в розрізі місця проживання

Економічна характеристика

Боратинська територіальна громада є приміською громадою з розвинутою диверсифікованою економікою. Громада характеризується високим показником кількості підприємств на своїй території, а також високою підприємницькою активністю мешканців. Ще однією її перевагою є міграційний приріст населення.

Боратинська сільська громада (згідно з визначеними у Державній стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки параметрами) належить до таких структурно-функціональних типів територій: прикордонні регіони, зони впливу міжнародних транспортних коридорів.

Станом на 1 січня 2023 року у територіальній громаді зареєстровано, функціонують і є платниками податків до місцевого бюджету 1351 суб'єкт господарювання. З них 490 є юридичними особами (36,3% від загальної кількості суб'єктів господарювання у громаді) та 861 фізична особа-підприємець (63,7%) (табл. 2.13).

Суб'єкти підприємництва Боратинської територіальної громади

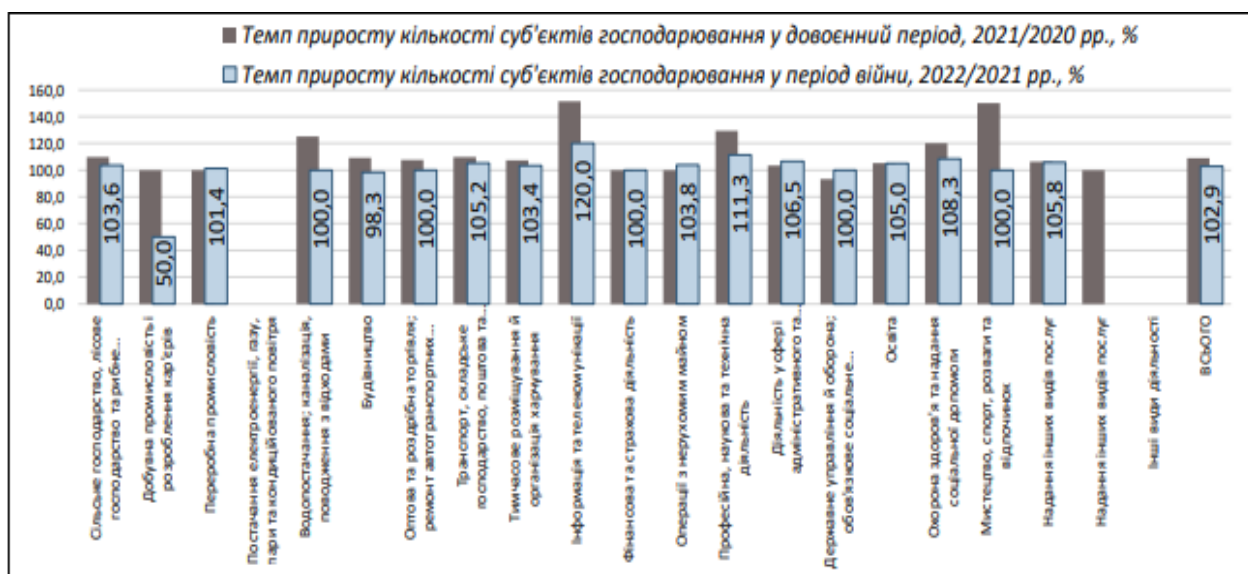
Населений пункт	Кількість суб'єктів господарювання	з них:			
		Юридичні особи		Фізичні особи	
		кількість, од.	частка, %	кількість, од.	частка, %
Баїв	29	8	27,6	21	72,4
Баківці	26	10	38,5	16	61,5
Боратин	182	65	35,7	117	64,3
Вербаїв	17	3	17,6	14	82,4
Вікторяни	1	1	100,0	-	-
Гірка Полонка	234	73	31,2	161	68,8
Голишів	36	14	38,9	22	61,1
Городище	65	24	36,9	41	63,1
Коршів	43	23	53,5	20	46,5
Коршовець	25	13	52,0	12	48,0
Лаврів	65	27	41,5	38	58,5
Лучиці	3	2	66,7	1	33,3
Мстишин	12	8	66,7	4	33,3
Новостав	37	7	18,9	30	81,1
Оздів	23	5	21,7	18	78,3
Озеряни	8	3	37,5	5	62,5
Полонка	82	26	31,7	56	68,3
Промінь	50	20	40,0	30	60,0
Радомишль	29	13	44,8	16	55,2
Ратнів	43	16	37,2	27	62,8
Рованці	329	127	38,6	202	61,4
Романівка	4	1	25,0	3	75,0
Суховоля	2	-	-	2	100,0
Цеперів	6	1	16,7	5	83,3
Боратинська ТГ	1351	490	36,3	861	63,7

Аналізуючи кількість зареєстрованих суб'єктів господарювання у громаді за 2020-2022 роки, видно: війна мала стримуючий вплив на динаміку «запуску» бізнесу. Якщо у 2021 році було зареєстровано на 104 суб'єкти господарювання ФОП, в умовах війни – тільки 32, тобто втричі менше (табл. 2.14).

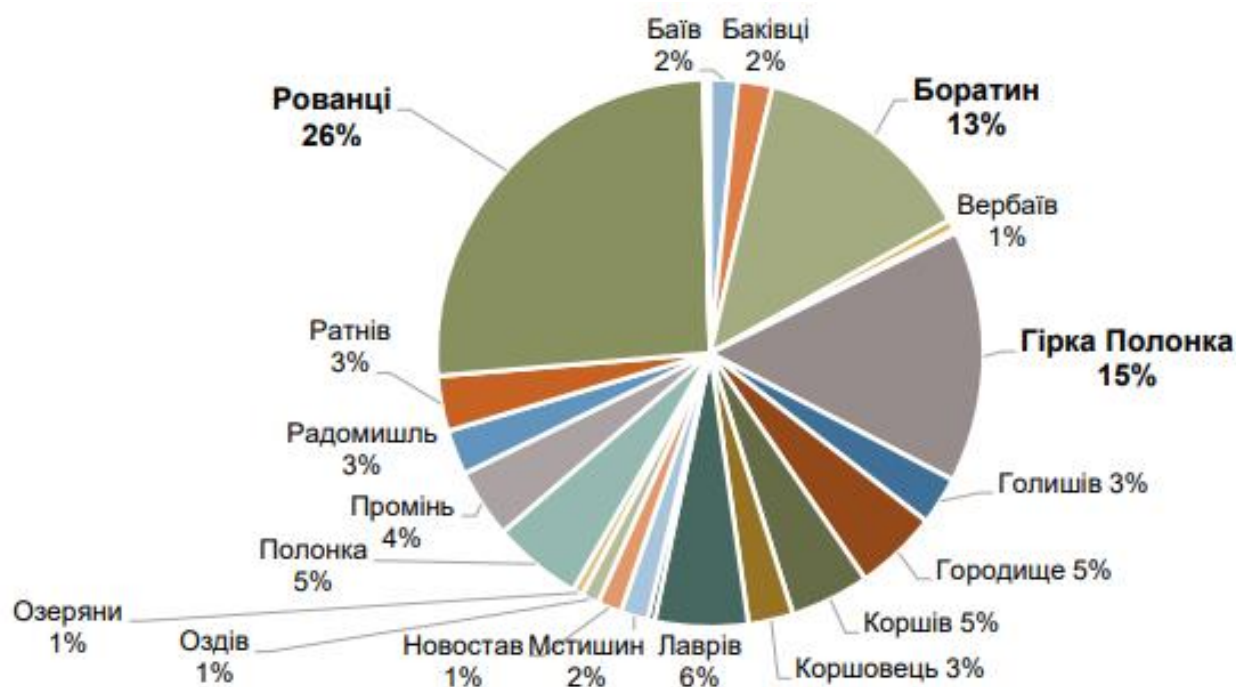
Таблиця 2.14

**Динаміка кількості суб'єктів господарювання у Боратинській територіальній громаді
у довоєнний період та в умовах війни**

Вид економічної діяльності	2020	2021	2022	Станом на 20.01.2023
Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	51	56	58	58
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	2	2	1	1
Переробна промисловість	74	74	75	75
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	-	-	-	-
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	4	5	5	5
Будівництво	54	59	58	58
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	523	563	563	567
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	123	135	142	143
Тимчасове розміщування й організація харчування	27	29	30	30
Інформація та телекомунікації	33	50	60	60
Фінансова та страхова діяльність	4	4	4	4
Операції з нерухомим майном	26	26	27	27
Професійна, наукова та технічна діяльність	41	53	59	60
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	60	62	66	66
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	15	14	14	14
Освіта	19	20	21	22
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	10	12	13	13
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	2	3	3	3
Надання інших видів послуг	97	103	109	110
Надання інших видів послуг	1	1	-	-
Інші види діяльності	1	-	-	-
ВСЬОГО	1167	1271	1308	1316

Аналізуючи структуру економіки Боратинської територіальної громади в розрізі суб'єктів господарювання з числа юридичних осіб, прослідковується залежність їх розміщення у населених пунктах від близькості до міста Луцька. Чверть усіх підприємств зареєстровано у с. Рованцях – 127 юридичних осіб, у Боратині та Гіркій Полонці – 65 та 73 суб'єкти відповідно (разом 28%) (мал. 2.11).

Мал. 2.11 Структура підприємств, які функціонують на території Боратинської громади, в розрізі населених пунктів

Аналіз структури суб'єктів господарювання юридичних осіб дав змогу констатувати (мал. 2.12):

- практично кожне третє підприємство (27,7%) функціонує у сфері оптової і роздрібної торгівлі, ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів (83 суб'єкти, зокрема, ТЗОВ «Волинь-зерно-продукт» та ТЗОВ «Вілія-Трейд», Волинське регіональне торговельне представництво ТЗОВ «Укравіт Сайенс Парк», ТЗОВ «Волиньфарм», ТЗОВ «Автоцентр Захід» тощо); серед підприємств цього напрямку економічної діяльності є також найбільші платники податків до бюджету громади;
- сільського господарства, лісового та рибного господарства – 45 суб'єктів (14,9%). Серед суб'єктів господарювання у сфері сільського господарства функціонують найбільші платники податків до місцевого бюджету – ДП ДГ «Перемога» Волинської ДСГДС НААН України, ТЗОВ «Україна-Баїв», СПП «Рать»;
- сферу переробної промисловості представляє 41 суб'єкт господарювання (13,5% усіх суб'єктів бізнесу юридичних осіб (найбільші – ТЗОВ «Kromberg & Schubert Ukraine», ПАТ

«Гнідавський цукровий завод», ПП «Фабрика солодоців «Ласка», ТзОВ «Укравіт Сайенс Парк», ДП «Завод якісних металів»);

- транспорту і складського господарства – 34 суб'єкти (11,2%), які теж належать до найбільших платників податків до місцевого бюджету (ТзОВ «Трансденіром», ПП «Транс-Експрес», ТзОВ «Легіт Транс»);
- сферу будівництва – 28 компаній (9,2%), хоча компаній цього виду економічної діяльності немає серед найбільших платників податків до місцевого бюджету.

Мал. 2.12. Структура економіки Боратинської територіальної громади в розрізі суб'єктів підприємництва з числа юридичних осіб

Населення Боратинської територіальної громади має можливість працевлаштування на території своєї громади. До суб'єктів господарювання, які створили найбільше робочих місць у громаді, відносяться: ТзОВ «Кромберг енд Шуберт Україна ЛУ», ТзОВ «Волинь-зерно-продукт», ПП «Фабрика солодоців Ласка», ПрАТ «Унідавський цукровий завод», СГПП «Рать». Зокрема, лише на ТзОВ «Кромберг енд Шуберт Україна ЛУ» заявлено 5000 робочих місць

Ці підприємства – серед основних платників податків до місцевого бюджету (табл. 2.15).

Таблиця 2.15.

Найбільші платники податків до бюджету Боратинської територіальної громади (за ПДФО та майновими податками), січень-жовтень 2021 та 2022 років

Вид економічної діяльності	Суб'єкт господарювання	2021		2022	
		Сума сплачених податків, тис. грн	Часка сплачених суб'єктом податків, %	Сума сплачених податків, тис. грн	Часка сплачених суб'єктом податків, %
Переробна промисловість	Разом	62136,6	53,0	54205,9	40,2
	ТзОВ «Кромберг енд Шуберт Україна»	55926,5	47,7	46786,7	34,7
	ПАТ «Гнідавський цукровий завод»	2572,9	2,2	4171,8	3,1
	ПП «Фабрика солодоців «ЛАСКА»	886,5	0,8	760,5	0,6
	ПП «Мідас-Трейд»	518,8	0,4	50,0	0,0
	ПП «Прагматек»	369,0	0,3	0,0	0,0
	ТзОВ «Укравіт Сайенс Парк»	607,0	0,5	0,0	0,0
	ТзОВ «Біо Пек»	0,0	0,0	957,6	0,7
	ТзОВ «Фондтранс»	565,0	0,5	467,2	0,3
	ДП «Завод якісних бетонів»	690,8	0,6	1012,1	0,8
Оптова і роздрібна торгівля	Разом	9976,8	8,5	8069,8	6,0
	ТзОВ «Волинь-зерно-продукт»	9449,3	8,1	8025,2	5,9
	ТзОВ фірма «Волиньфарм»	527,4	0,4	44,6	0,0
Сільське господарство, лісове та рибне госп-во	Разом	2972,8	2,5	2804,3	2,1
	СПП «Рать»	2406,2	2,1	2041,7	1,5
	ДП ДГ «ПЕРЕМОГА»	566,6	0,5	762,6	0,6
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	Разом	548,2	0,5	338,3	0,3
	НЕК «Укренерго»	548,2	0,5	338,3	0,3
	Разом	1767,0	1,5	1037,6	0,8
Операції з нерухомим майном	ТзОВ «Панхім-Інвест»	892,4	0,8	547,4	0,4
	ТзОВ «Україна-Баїв»	459,7	0,4	306,2	0,2
	ТзОВ «Геліос-Капітал»	414,9	0,4	184,0	0,1
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	Разом	1201,7	1,0	780,7	0,6
	ТОВ «Легіт Транс»	484,8	0,4	437,4	0,3
	ТОВ «Трансденіром»	378,7	0,3	32,2	0,0
	ПП «Транс-Експрес»	338,3	0,3	311,1	0,2
20 найбільших платників податків		78603,1	67,0	67236,7	49,8
Загалом сплачених податків до місцевого бюджету		117329,1	100,0	134908,2	100,0

Аналізуючи сплату ПДФО та майнових податків до бюджету громади, видно, що 20 найбільших платників податків у 2021 році сплатили до бюджету 67,0%, а у 2022 році – 49,8% податків. З них, у розрізі видів економічної діяльності найбільшими платниками податків є суб'єкти господарювання у сфері переробної промисловості (40,2% надходжень у 2022 році), адже серед 20-ти найбільших платників дев'ять суб'єктів функціонують саме у цій сфері.

Найбільш представлені в економіці громади види діяльності – оптова і роздрібна торгівля та сільське господарство – забезпечують лише відповідно 6,0% та 2,1% надходжень.

Водночас за результатами проведеного аналізу чітко прослідковується залежність бюджету Боратинської громади від сплати податків одного суб'єкта – ТзОВ «Кромберг енд Шуберт Україна». Це підприємство у 2021 році забезпечило 47,7% надходжень ПДФО та майнових податків, у 2022 році – 34,7%. Залежність місцевого бюджету від одного платника супроводжується зростанням ризику втрати важливого джерела податків та зниження рівня фінансової спроможності громади.

Промисловість

Промисловий потенціал Боратинської територіальної громади представлений підприємствами переробної промисловості. У структурі економіки громади сфера переробної промисловості займає 13,5% та представлена 41 підприємством. Серед основних видів економічної діяльності підприємств переробної промисловості, які формують промисловий потенціал громади, такі: виробництво харчових продуктів – 9 суб'єктів; виробництво гумових і пластмасових виробів – 7 суб'єктів; виробництво іншої неметалевої продукції – 6 суб'єктів; виробництво машин і устаткування – 5 суб'єктів (табл. 2.16). Важливо зауважити, що промислові підприємства на території громади мають тривалу історію розвитку.

Таблиця 2.16

Підприємства переробної промисловості, які функціонують на території Боратинської територіальної громади, у розрізі видів економічної діяльності

КВЕД		Кількість підприємств, од.	Частка серед підприємств галузі, %
10	Виробництво харчових продуктів	9	22,0
13	Текстильне виробництво	3	7,3
16	Оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини та корка, крім меблів; виготовлення виробів із соломки та рослинних матеріалів для плетіння	3	7,3
17	Виробництво паперу та паперових виробів	1	2,4
20	Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	3	7,3
22	Виробництво гумових і пластмасових виробів	7	17,1
23	Виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	6	14,6
25	Виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	1	2,4
28	Виробництво машин і устаткування, н.в.і.у.	5	12,2
29	Виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів	2	4,9
33	Ремонт і монтаж машин і устаткування	1	2,4
Загальна кількість суб'єктів у сфері переробної промисловості		38	100,0

Коротка характеристика найбільших підприємств промисловості у громаді.

Найбільшим бюджетноформуючим підприємством, яке, при цьому, є основним роботодавцем у громаді, є **ТЗОВ «Кромберг енд Шуберт Україна ЛУ»**. Це підприємство забезпечує 30% податкових надходжень до бюджету територіальної громади.

ТЗОВ «Кромберг енд Шуберт Україна ЛУ» є одним з двох підприємств в Україні та належить до групи компаній Kromberg & Schubert, що є провідним міжнародним виробником електричних систем, кабелів та пластмасових компонентів. Підприємство виготовляє електричні бортові кабельні системи для автомобілів світового класу (Mercedes, Volkswagen, BMW, Audi). Це підприємство з 100% іноземними інвестиціями, яке функціонує з 2005 року та створило близько 5 тис. робочих місць.

ПАТ «Гнідавський цукровий завод» знаходиться на території Боратинської сільської ради: на землях Баївського старостинського округу (розміщені поля фільтрації вод III категорії), адміністративного центру громади (розміщені основні виробничі потужності: бурякопункт, головний корпус, ТЕЦ, адмінкорпус) та Гірко-Полонківського округу (розміщений комплекс очисних споруд I та II категорії, станція перекачування вод, радіальні відстійники, градинні). Підприємство побудовано у 1955 році, У ПАТ «Гнідавський цукровий завод» перетворено в процесі приватизації в 1996 році.

Основною продукцією цукрового заводу є цукор, отриманий в результаті переробки цукрових буряків. За призначенням готової продукції цукровий завод відноситься як до групи «А», так як виробляє продукцію що постачається як сировина для інших галузей харчової промисловості, так і до групи «Б», продукція якого безпосередньо надходить до споживача.

Приватне підприємство «Фабрика солодощів Ласка» – виробник кондитерської продукції, що спеціалізується на виготовленні різноманітних видів печива. Підприємство створено у 1999 році. На виробництві впроваджена система НАССР 22000: 2007, яка забезпечує повний контроль якості на всіх етапах виробництва, зберігання та реалізації продукції.

ПП «Мідас-Трейд» займає гідне місце на ринку поліпропіленової тари в Україні. Підприємство оснащено сучасним обладнанням від кращих європейських виробників для виготовлення транспортної упаковки. Основний напрям діяльності компанії: виробництво і продаж м'яких поліпропіленових контейнерів вантажопідйомністю до 2000 кг, що використовуються для фасування, зберігання та транспортування сипучих харчових і нехарчових вантажів.

Окрім ПП «Мідас-Трейд» у громаді в сфері виробництва гумових і пластмасових виробів функціонують підприємства «Волинь Трейд-Пак», ТЗОВ «ВКП «Теплий Дім», ТЗОВ «ІКТеплотехніка», ТЗОВ «Квадро-Пласт», ТЗОВ «Укравіт Сайенс Парк».

Товариство з обмеженою відповідальністю «Біопаливно-енергетична компанія» здійснює виробництво та реалізацію продукції на основі відновлюваних органічних біокомпонентів. Товариство спільно з ПАТ «Гнідавський цукровий завод» втілює в життя інвестиційний проєкт по будівництву та введенню в експлуатацію сучасного виробничого комплексу по виготовленню біотехнічних компонентів.

Для розробки технології виробництва використаний досвід європейських виробників біоетанолу та біотехнічних компонентів, враховано результати новітніх наукових досліджень та застосовано перевірені часом аспекти практичного впровадження результатів таких досліджень. Збудований у 2016 році виробничий комплекс біотехнічних компонентів є взірцем впровадження на території України новітніх інноваційних технологій в галузі виробництва біотехнічної продукції на основі екологічно чистих складників.

Комунальна інфраструктура та інженерні мережі

На території Боратинської громади функціонує виробничо-комунальне підприємство Боратинської сільської ради ВКП «Грань», яке надає послуги з водопостачання у селах Гірка Полонка, Оздів, Баїв, Ратнів, Коршів та Радомишль, а також послуги з водовідведення у с. Гірка Полонка.

Водопостачання

Системою централізованого водопостачання Боратинська громада забезпечена частково. Мережі водопостачання наявні у 11-ти населених пунктах (Баїв, Боратин, Голишів, Коршів, Лаврів, Новостав, Радомишль, Ратнів, Рованці, Гірка Полонка, Полонка). Інші населені пункти не забезпечені системами централізованим водопостачання.

Водопровідні споруди потребують реконструкції. Значна частина мережі водопроводу знаходиться в аварійному стані та потребує заміни. Існуюча система водопостачання потребує значних капітальних вкладень по її реконструкції.

Водовідведення (каналізація)

Централізоване водовідведення наявна лише у незначній частині громади: у селах Ратнів (загальна протяжність мережі, яка обслуговує 30 будинків, становить 3 км), Гірка Полонка (загальна протяжність мережі становить 3,3 км), Рованці. Інші населені пункти не забезпечені централізованим водовідведенням. Водовідведення здійснюється на каналізаційні очисні споруди м. Луцька. Потужність існуючих каналізаційних споруд м. Луцька забезпечує розрахунковий прийом стічної води в повному об'ємі.

Системи водовідведення потребують реконструкції. Значна частина мережі водовідведення знаходиться в аварійному стані та потребує заміни.

Домогосподарства, які не мають доступу до існуючої системи каналізування, використовують дворові каналізаційні системи, які зазвичай є малоефективними та наносять шкоду природному середовищу. Водночас, проблемою, попри часткову наявність систем централізованого каналізування у громаді, є відсутність очисних споруд.

Злизова каналізація (система поверхневого водовідведення)

Злизова каналізація облаштована відкритого типу, локальні очисні споруди відсутні, випуски зливної води відбуваються в долини річок або за межі населених пунктів. Оскільки обсяги зливових вод незначні по причині малої щільності забудови та незначної кількості твердого покриття вулично-дорожньої мережі сільських населених пунктів, питання будівництва систем зливної каналізації не є актуальним.

Теплопостачання

Теплопостачання житлових будинків здійснюється від систем поквартирного опалення (багатоквартирні будинки) та автономних систем в одноквартирних будинках із присадибною ділянкою.

Теплопостачання будівель бюджетної сфери та комерційних будівель здійснюється від автономних систем теплопостачання.

Основним паливом є природний газ. Частково використовується тверде деревне паливо.

Поводження з відходами

В населених пунктах Боратинської ТГ утворюються всі види побутових відходів, а саме: тверді, великогабаритні, ремонтні та рідкі, окремі компоненти, що є у складі твердих побутових відходів, включаючи небезпечні відходи.

Утворювачами відходів є населення, яке проживає в багатоквартирних будинках та в одноквартирних будинках з присадибною ділянкою, в основному без централізованого теплопостачання, водопостачання та водовідведення, бюджетні заклади, організації та підприємства та підприємства небюджетної форми фінансування.

Обсяги збирання твердих побутових відходів в Боратинській ТГ за 2020 р. за обліком становили 996 тон.

Спостерігається тенденція до збільшення утворення ТПВ - в 2019 було утворено та зібрано 690 тон ТПВ.

На території Боратинської громади функціонує комунальне підприємство Боратинської сільської ради КП «Боратин», яке займається наданням послуг зі збирання та вивезення ТПВ, благоустроєм територій, утриманням доріг, наданням послуг населенню, здійсненням сільськогосподарських та інших механізованих робіт.

Сортування відходів

Сортування побутових відходів на території населених пунктів Боратинської ТГ не здійснюється.

Перероблення твердих побутових відходів

Перероблення ТПВ на території Боратинської ТГ не відбувається.

Знешкодження твердих побутових відходів

Знешкодження ТПВ на території населених пунктів Боратинської ТГ не здійснюється.

Сортування і захоронення ТПВ з території населених пунктів Боратинської ТГ проводиться ЛСКАП «Спецкомунтранс» (м. Луцьк) на діючому полігоні ТПВ, який розташований на території с. Брище Луцького району.

Знешкодження небезпечних відходів у складі побутових відходів

Знешкодження небезпечних відходів у складі побутових відходів на території Боратинської ТГ не проводиться через відсутність відповідних підприємств.

Знешкодження рідких відходів

Рідкі відходи з домогосподарств населених пунктів Боратинської ТГ знешкоджуються на каналізаційних очисних спорудах КП «Луцькводоканал», розташованих в м. Луцьк.

Полігони ТПВ

Захоронення твердих побутових відходів з території населених пунктів Боратинської ТГ здійснюється на полігоні твердих побутових відходів в с. Брище Луцького району на підставі додаткового договору №1 про захоронення ТПВ на полігоні в с. Брище від 01.06.2024 року з власником полігону ЛСКАП «Луцькспецкомунтранс».

Прогнозні зміни стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, якщо документ державного планування не буде затверджено («нульова альтернатива»)

Проектом документа державного планування (далі – ДДП) визначено головні напрями регулювання у сфері управління відходами на рівні територіальної громади відповідно до Закону України «Про управління відходами».

Основною ціллю МПУВ Боратинської сільської ТГ є створення та забезпечення належного функціонування комплексної системи управління відходами, яка забезпечить мінімізацію навантаження на довкілля, зокрема шляхом:

- 1) запровадження і дотримання ієрархії управління відходами на території громади;
- 2) удосконалення системи управління відходами у територіальній громаді, забезпечення її інтегрованості з регіональною системою управління відходами Волинської області та взаємоузгодженості із системами управління відходами інших територіальних громад визначеного кластеру;
- 3) здійснення заходів управління відходами з дотриманням вимог безпеки та встановлених нормативів впливу на здоров'я людей та стан довкілля;
- 4) поступове запровадження інструментів управління відходами відповідно до вимог чинного законодавства.

У разі незатвердження МПУВ розвиток системи управління відходами Боратинської сільської ТГ буде відбуватися за інерційним сценарієм, що полягає у продовженні застосування існуючих підходів управління, які орієнтовані на внутрішнє вдосконалення системи управління відходами в громаді, передусім розширення охоплення населення послугами з управління побутовими відходами та роздільного збирання ресурсоцінних відходів.

Частина заходів, передбачених МПУВ можуть бути реалізовані, проте реалізація тих заходів, які потребують співробітництва у рамках кластеру управління відходами чи залучення додаткових ресурсів, буде ускладнена, оскільки потребує злагодження і координації дій декількох учасників.

У такому випадку система управління відходами громади буде знаходитися у внутрішніх обмеженнях, що має істотні загрози розвитку в довгостроковій перспективі та унеможливилює досягнення цільових показників в сфері управління відходами, визначених на національному та регіональному рівнях.

Відсутність затвердженого МПУВ ускладнить впровадження ефективних екологічних рішень, що є важливим для впровадження принципів сталого розвитку громади, регіону та України в цілому.

SWOT-аналіз слабких та сильних сторін проєкту ДДП відносно впливу на довкілля наведено в табл. 2.17.

SWOT-аналіз слабких та сильних сторін МПУВ Боратинської СТГ

СИЛЬНІ СТОРОНИ	СЛАБКІ СТОРОНИ
Впровадження більш ефективної та стійкої системи управління відходами, у порівнянні з існуючою. Зменшення негативного впливу на довкілля за рахунок зменшення обсягів захоронення відходів. Сприяння екологічній свідомості громадян, за рахунок їх залучення до роздільного збирання відходів.	У разі низької залученості населення та суб'єктів господарювання до планованої діяльності за МПУВ може бути ускладнено досягнення встановлених цілей у заплановані терміни.
МОЖЛИВОСТІ	ЗАГРОЗИ
Рішення МПУВ закладають основу покрокового поліпшення системи управління відходами та підвищення ефективності її функціонування. Реалізація МПУВ створює сприятливі умови для загального добробуту та розвитку громади, у т.ч. інших сфер економіки. Ефективне управління відходами та сталі екологічні рішення будуть мати як прямі позитивні екологічні наслідки для громади так і опосередкований позитивний соціальний та економічний ефект.	Реалізація МПУВ не несе загроз для довкілля. У разі виконання заходів МПУВ з порушенням узгодженості створення та забезпечення функціонування усіх складових системи управління відходами може не забезпечуватися досягнення встановлених цілей МПУВ та значно знижуватися запланований позитивний екологічний ефект.

Виходячи зі SWOT-аналізу слабких та сильних сторін проєкту ДДП відносно впливу на довкілля, МПУВ дає більше можливостей, а ніж загроз, тому реалізація завдань ДДП є доцільною.

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, які ймовірно зазнають впливу

В МПУВ передбачено реалізація заходів по приведенню системи збирання відходів до нормативних вимог: впровадження роздільного збирання побутових відходів на території усіх населених пунктів громади, сортування відходів, створення системи збирання відходів в спеціалізовані контейнери.

Заходи по впровадженню роздільного збирання та сортування відходів, які передбачено здійснювати, не створять негативного впливу на стан довкілля і умови життєдіяльності населення та стан здоров'я населення.

Більше цього, вплив на стан довкілля і умови життєдіяльності населення та стан здоров'я населення буде позитивним.

Заходи що плануються будуть впроваджуватися відповідно до детальних планів територій (будівництва) та з проведенням оцінки впливу на довкілля (ОВД) що гарантуватиме захист від негативного впливу на стан довкілля і умови життєдіяльності населення.

Атмосферне повітря

Значні джерела забруднення атмосферного повітря на території Боратинської сільської ТГ відсутні. Викиди до атмосферного повітря здійснюють наявні підприємства (переважає сільськогосподарське спрямування).

МПУВ передбачає створення пунктів роздільного збирання побутових відходів, експлуатація яких не спричинить надходження забруднюючих речовин до атмосферного повітря.

Залучення більшої кількості транспортних засобів для перевезення відходів збільшить обсяг надходження забруднюючих речовин від пересувних джерел. В той же час, впровадження сталого управління відходами, матиме позитивний вплив на якість атмосферного повітря за рахунок ліквідації несанкціонованих звалищ, несанкціонованого спалювання відходів та зменшення частки відходів, які захороняються.

МПУВ передбачається запровадження комплексу заходів у відповідності до ієрархії з управління відходами. Захоронення залишкових побутових відходів передбачається на регіональному полігоні. Сьогодні обов'язковими вимогами до сучасних полігонів є забезпечення захисту ґрунтових вод, вилучення та знешкодження біогазу та фільтрату, контроль викидів в атмосферне повітря, забруднення ґрунтів і підземних вод. Це дозволить мінімізувати обсяги надходження забруднюючих речовин до атмосферного повітря. Відповідно, при реалізації рішень МПУВ значного погіршення стану атмосферного повітря Боратинської сільської ТГ не передбачається.

Експлуатація інших об'єктів оброблення відходів, які передбаченні рішеннями МПУВ, не призведе до значних змін у якості атмосферного повітря.

Водні ресурси

На території громади відсутні комунальні очисні споруди (споруди очищення комунальних стічних вод), відповідно осади стічних вод від комунальних очисних споруд не утворюються. Отже, вплив на водні ресурси, пов'язаний з управлінням осадом стічних вод відсутній.

Реалізація рішень матиме позитивний вплив на водні ресурси, за рахунок усунення ризику забруднення фільтратом підземних водоносних горизонтів. Фільтрат утворюється внаслідок проникнення атмосферних опадів через шар відходів, накопичує в собі токсичні речовини, включаючи важкі метали, органічні та неорганічні забруднювачі, патогенні мікроорганізми.

Земельні ресурси, ґрунти та надра

Реалізація МПУВ не призведе до підсилення вітрової або водної ерозії ґрунтів, змін у топографії або в характеристиках рельєфу, появи таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози. Зміни в структурі земельного фонду не передбачаються.

Реалізація рішень МПУВ матиме позитивний вплив на земельні ресурси за рахунок усунення джерел забруднення.

МПУВ не передбачає реалізацію заходів, що можуть призвести до впливу на надра.

Флора, фауна, біорізноматіння, об'єкти природно-заповідного фонду, ландшафти, природні території та об'єкти

Реалізація заходів МПУВ буде мати позитивний вплив на флору, фауну, біорізноматіння, об'єкти природно-заповідного фонду, ландшафти та природні території що зумовлений запобіганням засмічення природних території та об'єктів та зменшенням наявного навантаження на природне середовище, зумовленого впливом відходів.

МПУВ не передбачає заходів, реалізація яких може призводити до негативного впливу на флору, фауну, біорізноматіння, об'єкти природно-заповідного фонду, ландшафти, природні території та об'єкти.

Матеріальні активи та об'єкти культурної спадщини

Підвищення рівня функціонування системи управління відходами на території громади за результатами реалізації заходів МПУВ призведе до зменшення засміченості території, поліпшення її екологічного стану. Це буде мати опосередкований позитивний вплив на загальну цінність території громади з точки зору збереження та розвитку економічного потенціалу та культурної спадщини.

МПУВ не передбачає реалізацію заходів, що можуть призвести до негативного впливу на склад та якість матеріальних активів та об'єктів культурної спадщини.

Безпека життєдіяльності населення на його здоров'я

МПУВ не передбачає реалізацію заходів, що можуть призвести до негативного впливу на життя і здоров'я населення та існуючу інфраструктуру.

Реалізація МПУВ не призведе до порушення інтересів будь-яких соціальних груп, принципів гендерної рівності та інклюзивності.

Очікується, що реалізація МПУВ забезпечить населення якісними та доступними послугам у сфері управління відходами. Зменшення негативного впливу на санітарно-гігієнічні умови населення буде досягнуто за рахунок підвищення ефективності управління системи відходами, зменшення утворення несанкціонованих сміттєзвалищ та ліквідації виявлених сміттєзвалищ.

Важливим аспектом розвитку громад є прийняття заходів направлених на боротьбу зі зміною клімату і запобігання зміні клімату. Боротьба зі зміною клімату і запобігання зміні клімату – це система заходів, спрямована на скорочення викидів парникових газів (далі – ПГ) і стримування процесу зростання середньої глобальної температури атмосфери Землі.

Очікується загальний позитивний вплив реалізації заходів передбачених в МПУВ на запобігання кліматичним змінам через загальне зменшення викидів парникових газів внаслідок впровадження промислового сортування відходів та зменшення обсягів захоронення відходів.

Вплив на клімат оцінюється за критеріями наведеними в табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Оцінка впливу МПУВ на клімат

Елемент	Напрямок	Варіант	Ознаки, наявні в МПУВ
M-	пом'якшення (mitigation)	зменшення сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок реалізації заходів передбачених в МПУВ	зменшення утворення та захоронення відходів
M+		збільшення сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок реалізації заходів передбачених в МПУВ	немає
Mt		одноразові великі викиди ПГ під час реалізації заходів передбачених в МПУВ	ДДП не передбачає рішень, щодо призведуть до одноразових великих викидів парникових газів

A+	адаптація (adaptation)	сприяння сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок реалізації заходів передбачених в МПУВ	енергозбереження
A-		зменшення сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок реалізації заходів передбачених в МПУВ	немає

З огляду на вище викладене, реалізації заходів ДДП має мінімальний вплив на зміну клімату. Наслідки реалізації заходів проєкту ДДП, в більшій мірі, мають ефект пом'якшення негативного впливу на клімат.

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом

ДДП не передбачає заходів, які б негативно впливали на екологічний та санітарногігієнічний стан території Боратинської СТГ. МПУВ передбачає створення пункту роздільного збирання відходів, встановлення контейнерних майданчиків для збору відходів.

Розміщення вказаних об'єктів має відповідати вимогам ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій» та наказу Міністерства охорони здоров'я України від 19 червня 1996 р. № 173 «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів»

З урахуванням цього, можливий вплив на об'єкти природнозаповідного фонду та Смарагдової мережі є мінімальним МПУВ передбачається збирання та перевезення побутових відходів транспортними засобами спеціального призначення, які технологічно узгоджуються з визначеною системою збирання побутових відходів, у т.ч. компонентів, для яких передбачається роздільне збирання. Вказані транспортні засоби відповідатимуть вимогам і не будуть здійснювати надмірного впливу на санітарно-гігієнічний стан території Боратинської СТГ.

Впровадження принципів сталого управління відходами буде призводити до запобігання утворення несанкціонованих звалищ. Це матиме позитивний вплив на загальний стан довкілля та здоров'я населення.

Несанкціоновані звалища можуть бути джерелом небезпечних біологічних забруднень, зокрема, вони приваблюють гризунів, комах та інших шкідників, які є переносниками патогенів.

Природно-заповідний фонд та біорізноманіття

Заходи передбачені МПУВ не матимуть негативного впливу на об'єкти природно-заповідного фонду та території Смарагдової мережі розташовані на території Боратинської сільської ТГ, на біорозмаїття, флору, фауну, ґрунти, надра, клімат, повітря, воду, ландшафт, безпеку життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальні активи.

Ризики негативного впливу на вищезазначені об'єкти та навколишнє середовище можуть виникати при недотриманні нормативних, будівельних, експлуатаційних та інших вимог при будівництві та експлуатації об'єктів, реалізації передбачених заходів МПУВ.

В МПУВ передбачено необхідність дотримання нормативних та правових вимог при здійсненні заходів з управління відходами та здійснення моніторингу виконання МПУВ.

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

Головним зобов'язанням ДДП у сфері охорони довкілля є відповідність державній екологічній політиці.

Державна екологічна політика – це діяльність державних органів, спрямована на забезпечення конституційного права кожного на безпечне для життя і здоров'я довкілля та на відшкодування завданої порушенням цього права шкоди. Екологічна політика на національному рівні формується Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України.

На стратегічному рівні пріоритети екологічної політики визначені у Законі України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року».

Інші стратегічні документи, що визначають національні екологічні цілі в сфері управління відходами:

- Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року, схвалена Розпорядженням КМУ від 08.11.2017 року № 820-р.

- Національний план управління відходами до 2033 року затверджений розпорядженням КМУ від 27.12.2024 р. № 1353-р.

В сфері управління відходами в Україні враховуються принципи Директив ЄС, зокрема:

- Директиви Європейського Парламенту та Ради 2008/98/ЄС від 19 листопада 2008 року про відходи та скасування деяких Директив.

- Директиви 1999/31/ЄС Європейського парламенту та Ради від 26 квітня 1999 р. про захоронення відходів

- Директиви 94/62/ЄС Європейського парламенту та Ради від 20 грудня 1994 р. про упаковку та відходи упаковки

- Директиви 2012/19/ЄС Європейського парламенту та Ради від 4 липня 2012 р. про відходи електричного та електронного обладнання (ВЕЕО)

- Директиви 2006/66/ЄС Європейського парламенту та Ради від 6 вересня 2006 р. про батарейки, батареї та акумулятори і відходи з них та скасування Директиви 91/157/ЄС

- Директиви 2006/21/ЄС Європейського парламенту та Ради від 15 березня 2006 р. про управління відходами видобувних підприємств та внесення змін і доповнень до Директиви 2004/35/ЄС

- Інших Директив ЄС.

В Основних засадах (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2030 року визначено 5 пріоритетних національних екологічних цілей:

1. Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва.
2. Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України.
3. Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України.
4. Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення.
5. Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління.

У рамках підготовки звіту про СЕО проаналізовано відповідність мети діяльності проєкту ДДП «Місцевий план управління відходами Боратинської сільської територіальної громади» національним екологічним цілям (табл. 5.1).

Таблиця 5.1

Відповідність мети діяльності проєкту ДДП «Місцевий план управління відходами Боратинської сільської територіальної громади» національним екологічним цілям

Завдання стратегічної цілі	Відповідність у ДДП
Ціль 1. Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва	
Врахування рекомендацій наукових установ екологічного спрямування при прийнятті управлінських рішень та підготовці проєктів нормативно-правових актів	Здійснення стратегічної екологічної оцінки МПУВ.
Забезпечення участі громадськості у прийнятті управлінських рішень у сфері охорони навколишнього природного середовища та природокористування	
Ціль 2. Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України	
Упровадження інструментів сталого споживання і виробництва	МПУВ містить складову щодо інформаційно-просвітницької діяльності, у т.ч. орієнтованої на стаке споживання.

Стимулювання розвитку інфраструктури управління відходами	Метою МПУВ є забезпечення сталого управління відходами на території Боратинської сільської територіальної громади з урахуванням положень концепції сталого розвитку та дотриманням ієрархії управління відходами.
Ціль 3. Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України	
Управління відходами та ресурсами, повернення у господарський обіг ресурсоцінних матеріалів.	Метою МПУВ є забезпечення сталого управління відходами на території Боратинської сільської територіальної громади.
Ціль 4. Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення	
Упровадження сталої системи управління відходами та небезпечними хімічними речовинами.	Метою МПУВ є забезпечення сталого управління відходами на території Боратинської сільської територіальної громади з урахуванням положень концепції сталого розвитку та дотриманням ієрархії управління відходами.

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

Згідно «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування», затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.01.2011 № 29), наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Вторинні наслідки – непрямі результати, які виникають як наслідок впровадження певних заходів, рішень чи змін, хоча не були їх безпосередньою метою. Результатом реалізації заходів МПУВ є зменшення негативного впливу на довкілля, пов'язаного з системою управління відходами. Вторинними наслідками є відновлення біологічного різноманіття території за рахунок зменшення забруднення компонентів довкілля та відновлення ландшафту території до близького до природного стану. Крім того, покращення екологічних та санітарно-гігієнічних умови території позитивно впливатиме на здоров'я населення.

Кумулятивні наслідки – накопичення в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання. Відходи можуть містити у своєму складі токсичні та небезпечні речовини, які при неправильному поводженні, здатні накопичуватися у компонентах природного середовища та мігрувати по харчових ланцюгах. МПУВ направлений на запобігання таким наслідкам шляхом впровадження системи управління відходами з дотриманням вимог безпеки та встановлених нормативів впливу на здоров'я людей та стан довкілля.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компонента. У рамках реалізації МПУВ синергічний ефект полягає у тому, що комбіноване впровадження різних заходів дає більш значний позитивний результат. Так, система управління відходами в середині громади збільшує свою ефективність при взаємодії на рівні кластера та залученні ресурсів сусідніх громад.

Стратегічна екологічна оцінка охоплює аналіз ймовірного впливу на стан довкілля в результаті впровадження місцевого плану управління відходами Боратинської сільської територіальної громади. У плані закладений принцип постійного поліпшення, що передбачає поступове покрокове покращення зі збереженням позитивних наслідків по завершенню періоду планування. Відповідно, короткострокові наслідки для довкілля, що охоплюють період 1 року та середньо строкові наслідки, що охоплюють період 3-5 років несуть в собі позитивний ефект, який

полягає у зменшенні навантаження на довкілля за рахунок впровадження більш ефективної системи управління відходами. Довгострокові наслідки, що охоплюють період 10-15 років припадають на завершення періоду планування і характеризуватимуться збереженням позитивного ефекту. Наслідки більш довгострокової перспективи полягають у підтриманні отриманого позитивного ефекту.

Аналіз шляхів впливу на навколишнє природне середовище та ризиків наведено в табл. 6.1.

Таблиця 6.1

Оцінка ймовірного впливу МПУВ на довкілля відповідно до контрольного переліку

Чи може реалізація Стратегії спричинити:		Негативний вплив			Пом'якшен ня існуючої ситуації	Примітки
		Так	Ймовірно	Ні		
Атмосферне повітря						
1	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?			●	+	Реалізація окремих рішень МПУВ призведе до збільшення обсягів викидів (наоб'єкті оброблення відходів), інші рішення направлені на покращення якості атмосферного повітря.
2	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?	●			+	Збільшення викидів від пересувних джерел передбачається за рахунок додаткового залучення транспортних засобів, що будуть забезпечувати збирання та перевезення відходів, які утворюються на території громади.
3	Погіршення якості атмосферного повітря?			●	+	Очікувані локальні та сумарні впливи реалізації МПУВ на атмосферне повітря будуть не значні та не зможуть бути ідентифіковані в якості поліпшення чи погіршення якості атмосферного повітря.
4	Появу джерел неприємних запахів?			●	+	За умови дотримання вимог щодо управління відходами поява неприємних запахів не очікується. Проте у разі порушення вимог щодо періодичності вивезення побутових відходів, що містять харчові відходи, контейнерні майданчики можуть перетворитися на джерела неприємних запахів.
Кліматичні зміни						
5	Зміни повітряних потоків.			●		-

	вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?					
<i>Водні ресурси</i>						
6	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води?			•		-
7	Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)?			•		-
8	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону?			•		-
9	Забруднення підземних водоносних горизонтів			•		Передбачається застосування технологічних рішень щодо забезпечення якості підземних вод.
10	Значне зменшення кількості вод, що використовується для водопостачання населення?			•		-
11	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод?			•		-
12	Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого			•		-

	поверхневого водного об'єкту?					
13	Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)?			•		-
Відходи						
14	Збільшення кількості утворюваних побутових відходів?			•		-
15	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів?			•		-
16	Збільшення кількості відходів, що не є небезпечними			•		-
17	Спорудження об'єктів управління відходами, які можуть мати значний вплив на довкілля			•		МПУВ не передбачає спорудження нових об'єктів управління відходами, які можуть мати значний вплив на довкілля.
18	Утворення або накопичення радіоактивних відходів			•		-
Земельні ресурси, ландшафт, ґрунти, надра						
19	Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару?			•		-
20	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів?			•		-
21	Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу?			•		-

22	Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури			•		-
23	Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель			•		-
24	Порушення ландшафту			•		-
25	Негативний вплив на надра (вилучення, забруднення, порушення, тощо)			•		-
Флора, фауна, біорізноманіття, природні території та об'єкти						
26	Негативний вплив на об'єкти природнозаповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)			•		-
27	Негативний вплив на екомережу			•		-
28	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві			•		-

29	Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин?			•		-
30	Негативний вплив на інші природні території та об'єкти			•		-
Матеріальні активи та культурна спадщина						
31	Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей			•	+	Попередження утворення несанкціонованих сміттєзвалищ
32	Будь-який вплив на наявні об'єкти історикокультурної спадщини			•	+	-
33	Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично прийнятих місць, руйнування пам'ятників природи тощо)			•	+	Зменшення засміченості територій буде мати позитивний вплив на естетичні показники об'єктів довкілля Боратинської СТГ
Безпека та життєдіяльність населення, інфраструктура						
34	Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території			•		-
35	Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення			•		-

	нових потреб у житлі?					
36	Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему. Зміни в структурі транспортних потоків.			•		-
37	Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень			•		-
38	Потреба в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги?			•		Передбачається, що реалізація МПУВ забезпечить розширення та поліпшення якості комунальних послуг з управління побутовими відходами.
39	Поява будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			•		-
Екологічне управління та моніторинг						
40	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?			•	+	МПУВ передбачає розвиток інституційної структури системи управління відходами та ефективного використання наявних економічних інструментів управління відходами.
41	Погіршення екологічного моніторингу?			•	+	МПУВ передбачає здійснення моніторингу ефективності реалізації передбачуваних заходів
42	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?			•		Органи місцевого самоврядування є відповідальними за виконання МПУВ і ключовим виконавцем основних запланованих заходів
43	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва?			•	+	-

<i>Інше</i>						
44	Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів?			•	+	Одним з ключових аспектів МПУВ є забезпечення дотримання ієрархії управління відходами, що в свою чергу буде супроводжуватися зменшенням рівня використання природних ресурсів.
45	Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу?			•		-
46	Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії?			•		-
47	Суттєве порушення якості природного середовища?			•	+	Погіршення якості природного середовища в результаті реалізації МПУВ не очікується. Передбачувані заходи спрямовані на поліпшення якості довкілля.
48	Виникнення конфліктів між ухваленими цілями ДДП та цілями місцевих громад			•		-
49	Поява можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому?			•		-
50	Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований			•		-

	й вплив на добробут людей?					
51	Порушення прав та інтересів будь-яких соціальних груп, принципів гендерної рівності та інклюзивності			•		-

На основі експертних оцінок, представлених в таблиці 1.5, можна зробити наступні висновки щодо ймовірного впливу МПУВ на довкілля:

- 1) Вплив на атмосферне повітря. В результаті реалізації МПУВ не передбачається збільшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та погіршення його стану.
- 2) Вплив на водні ресурси. МПУВ не передбачає збільшення обсягів скидів забруднених вод у поверхневі води.
- 3) Відходи. Впровадження МПУВ та створення комплексної системи управління відходами сприятиме зменшенню обсягів утворення відходів та відверненню їх негативного впливу на стан навколишнього природного середовища та здоров'я мешканців
- 4) Вплив на земельні ресурси. Внаслідок реалізації МПУВ не передбачається змін у топографії або в характеристиках рельєфу, появи таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози.
- 5) Вплив на біорізноманіття та рекреаційні зони. В МПУВ не передбачається реалізація завдань, які можуть призвести до негативного впливу на біорізноманіття.
- 6) Вплив на культурну спадщину. Реалізація МПУВ не має призводити до негативного впливу на наявні об'єкти історико-культурної спадщини.
- 7) Вплив на населення та інфраструктуру. Реалізація заходів передбачених МПУВ не передбачає появу нових ризиків для здоров'я населення. Більше того, вирішення таких питань, як відповідне облаштування контейнерних майданчиків, впровадження роздільного збирання відходів сприятиме зменшенню шкідливих викидів в атмосферне повітря що сприятиме забезпечення санітарного й епідемічного благополуччя населення громади.
- 8) Екологічне управління, моніторинг та інше. МПУВ не передбачає послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки, натомість передбачає покращення управління відходами та підвищення енергоефективності управління комунальним господарством.

9) Кумулятивний вплив. Ймовірність того, що реалізація МПУВ може призвести до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.

Таким чином, реалізація Місцевого плану управління відходами Боратинської сільської територіальної громади не супроводжуватиметься появою нових негативних наслідків для довкілля.

Разом з тим, реалізація цілей, завдань та заходів МПУВ сприятиме ефективній інтеграції положень директив Європейського Союзу для переходу до мінімізації забруднення та закладе основи посиленого переходу до Європейського зеленого курсу, зокрема з розбудови інфраструктури управління відходами та сприятиме покращенню екологічної ситуації на території населених пунктів Боратинської сільської територіальної громади.

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

На основі аналізів, представлених у попередніх розділах, та з метою сприяння досягненню цілей екологічної політики, встановлених на державному, регіональному та місцевому рівнях, запропоновано ряд заходів для пом'якшення виявлених потенційних негативних наслідків для навколишнього середовища та здоров'я населення, що можуть виявлятися в процесі впровадження заходів і проектів запланованих МПУВ. Термін «пом'якшення» відноситься до усунення, зменшення, запобігання або контролю негативних впливів на навколишнє середовище, які можуть виникнути внаслідок впровадження ДДП. Запропоновані заходи складаються з тих, що були визначені в процесі розроблення МПУВ і рекомендацій що виникли в результаті виконання СЕО.

Реалізація МПУВ потребує виконання великої кількості заходів, що стосуються напрямків МПУВ, виконання яких є невід'ємною складовою при створенні сприятливого в екологічному відношенні життєвого середовища міста.

Найбільш позитивними для довкілля та здоров'я населення мають стати заходи, пов'язані з поліпшенням екологічної ситуації на території громади.

МПУВ заплановані наступні природоохоронні заходи, що направлені на запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків виконання ДДП:

- удосконалення системи управління відходами на інноваційних засадах;
- створення сучасної інфраструктури у сфері управління відходами, запровадження новітніх технологій, зменшення обсягів їх захоронення;
- покращення інфраструктури збирання та оброблення відходів, що передбачає залучення інвестицій;
- налагодження схеми роздільного збирання побутових відходів;
- проведення інформаційних кампаній для підвищення обізнаності громадян про негативний вплив відходів та важливість правильного управління відходами;
- посилення спроможності контролюючих органів забезпечувати дотримання чинного законодавства у сфері поводження з відходами;
- зменшення обсягів утворення відходів з урахуванням впровадження найкращих доступних технологій і методів управління;
- зменшення обсягів утворення відходів харчових продуктів у роздрібних та інших торговельних мережах, закладах громадського харчування та домогосподарствах;
- додержання суб'єктами господарювання правил експлуатації об'єктів оброблення, перероблення та видалення відходів, вимог санітарного та природоохоронного законодавства щодо забезпечення унеможливлення їх негативного впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я населення;

- система моніторингу, заходи екологічної безпеки мають бути спрямовані на захист нормального стану повітря, ґрунту та підземних вод.

На всіх етапах реалізації МПУВ передбачені рішення будуть здійснюватися у відповідності до норм і правил охорони довкілля і вимог екологічної безпеки, в тому числі згідно з вимогами Водного кодексу України, Законів України «Про охорону земель», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону атмосферного повітря», «Про природно-заповідний фонд України». Зокрема, для зменшення та запобігання впливу на території Смарагдової мережі в рамках реалізації МПУВ заплановано впровадження низки заходів, що включають посилення контролю за утворенням та обробкою відходів, використання екологічно безпечних технологій їх переробки та утилізації, а також забезпечення належного поводження з небезпечними відходами. Особлива увага приділяється запобіганню забрудненню водних об'єктів та ґрунтів через впровадження системи регулярного екологічного моніторингу, ренатуралізації деградованих ландшафтів та відновлення природних екосистем. Такі заходи сприятимуть збереженню біорізноманіття та забезпеченню екологічної стійкості в межах Смарагдової мережі, що є критично важливим для підтримання природної рівноваги та охорони природних ресурсів регіону.

З метою забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання природних ресурсів доцільно максимально використовувати сучасні високоефективні екоенергозберігаючі технології та матеріали.

Сукупність природоохоронних заходів забезпечить сприятливі умови для досягнення безпечного для здоров'я людини стану навколишнього природного середовища. Виконання завдань, передбачених МПУВ сприятиме запобіганню забрудненню довкілля, створюватиме сприятливі умови для відтворення природних ресурсів і як наслідок досягнення безпечного для здоров'я людини стану навколишнього природного середовища, що є основою екологічної безпеки.

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення

Проект документа державного планування «Місцевий план управління відходами Боратинської сільської територіальної громади» розроблений виходячи із загальної оцінки соціально-економічної ситуації, наявних матеріально-технічних ресурсів та фінансових можливостей територіальної громади.

МПУВ визначає головні напрями управління відходами на рівні територіальної громади відповідно до Закону України «Про управління відходами».

Оцінка альтернатив у контексті стратегічної екологічної оцінки Місцевого плану управління відходами Боратинської сільської територіальної громади – були прийняті наступні перспективи для вивчення наявних альтернатив та їх впливу на навколишнє середовище:

Варіант №1 – Розроблення «Місцевого плану управління відходами Боратинської сільської територіальної громади» з врахуванням системи управління відходами згідно з Регіональним планом управління відходами у Волинській області до 2030 року.

Варіант №2 – «Варіант нульової альтернативи» – не розроблення «Місцевого плану управління відходами Боратинської сільської територіальної громади».

Варіант №3 – Впровадження «Інтегрованої системи управління відходами (ISWM)».

Варіант №1 – Розроблення «Місцевого плану управління відходами Боратинської сільської територіальної громади».

Розроблення МПУВ сприятиме систематизації та ефективнішому контролю за поводженням з відходами, що позитивно вплине на екологічний стан громади. Це дозволить зменшити обсяги утворення та захоронення відходів, підвищити рівень їх переробки та повторного використання, стимулювати впровадження сучасних екотехнологій. Такий підхід забезпечить раціональне використання ресурсів, знизить ризики забруднення ґрунтів, водних ресурсів і повітря, покращить здоров'я населення та загалом сприятиме сталому розвитку територіальної громади.

Варіант №2 – «Варіант нульової альтернативи».

У «Варіанті нульової альтернативи» розглядалася ситуація гіпотетичного сценарію, за яким проект «Місцевого плану управління відходами Боратинської сільської територіальної громади» не затверджується.

Цей сценарій можна розуміти як продовження поточних (в тому числі несприятливих) екологічних тенденцій. За результатами аналізу визначено, що в рамках сценарію «нульової альтернативи» подальший сталий розвиток не є екологічно безпечним, а зазначена альтернатива призводить до певної стагнації та неефективного використання можливостей розвитку та погіршення екологічної ситуації в територіальній громаді.

Варіант №3 – Впровадження «Інтегрованої системи управління відходами (ISWM)». Ця альтернатива передбачає впровадження комплексної системи управління відходами, що включає роздільний збір, переробку, компостування, утилізацію органічних відходів, виробництво біогазу, а також зменшення обсягів відходів на джерелі утворення.

Альтернатива, що передбачає впровадження інтегрованої системи управління відходами (ISWM), не розглядається через кілька суттєвих причин. По-перше, українське законодавство наразі не містить конкретного визначення чи документа, який би чітко регламентував впровадження ISWM. Відсутність правової бази робить цей підхід юридично невизначеним і ускладнює його інтеграцію в існуючу систему управління відходами на місцевому та регіональному рівнях.

Крім того, впровадження інтегрованої системи управління відходами потребує значних фінансових ресурсів та інвестицій, які можуть бути непосильними для місцевого бюджету. У поточних економічних умовах такі інвестиції можуть бути важко здійсненними без суттєвої підтримки з боку держави або приватних інвесторів.

Також важливим аспектом є необхідність активного залучення та навчання населення до нової системи управління відходами. Це включає зміну поведінки та звичок громадян, що може бути довготривалим процесом і вимагати великих зусиль на проведення освітніх кампаній.

Обґрунтування вибору Варіанту №1.

Варіант №1 відповідає обов'язковим для МПГУВ нормативно-правовим вимогам щодо відповідності положенням та показникам, що визначені Законами України «Про управління відходами», «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», «Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року», Національним планом управління відходами до 2033 року, Регіонального плану управління відходами у Волинській області до 2030 року та відповідає основним потребам громади щодо управління відходами з врахуванням можливостей фінансування його заходів.

Відтак в інтересах забезпечення переходу до сучасного управління відходами для ефективного використання відходів як ресурсів та сталого розвитку шляхом запобігання їх утворенню відповідно до державної та місцевої політики у сфері запобігання утворенню та управління відходами найсприятливішим варіантом буде затвердження проекту Місцевого плану управління відходами Боратинської сільської територіальної громади.

Територіальні альтернативи Звітом про СЕО не розглядаються, так як обрані проєктні завдання та заходи, спрямовані на реалізацію визначених пріоритетів МПГУВ для конкретної громади. Територіальні альтернативи можуть бути розглянуті лише при реалізації конкретних завдань та заходів МПГУВ.

Опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у т. ч. ускладнення.

Зміст звіту про СЕО сформований відповідно до пункту 2 статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку». З огляду на стратегічний характер проекту МПУВ, ключове значення у виконанні СЕО мали методи стратегічного аналізу. Насамперед, доречним виявилось застосування аналізу контексту стратегічного планування, що передбачає встановлення зв'язків з іншими документами державного планування.

В ході СЕО проведено оцінку екологічних проблем документу державного планування і потенційного впливу на стан довкілля, проведено SWOT-аналіз та аналіз відповідності МПУВ екологічним пріоритетам державної екологічної політики та цілям, завданням, напрямкам галузевих документів державного планування. Також проведено аналіз поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я, в розрізі компонентів довкілля (клімату і факторів, що на нього впливають, атмосферного повітря, водних та земельних ресурсів, біорізноманіття та природоохоронних територій, відходів, здоров'я населення та інфраструктури). Здійснено оцінку ймовірних наслідків виконання цілей та завдань проекту МПУВ, як на окремі компоненти довкілля, так і на комплексні умови територій – стан довкілля, збереження біорізноманіття, раціональність використання наявних ресурсів, розвиток природних та техногенних процесів, а також вплив на здоров'я населення.

Оцінка кумулятивних ефектів дозволила спрогнозувати потенційний сукупний вплив на стан довкілля, в тому числі здоров'я населення, внаслідок реалізації цілей і завдань МПУВ.

Для здійснення СЕО був обраний, також, метод екстраполяції, оскільки цей метод полягає в перенесенні встановленого характеру розвитку певної території чи процесу в майбутнє і ґрунтується на вивченні кількісних і якісних параметрів досліджуваного об'єкта за попередні роки, з подальшим логічним продовженням, окресленням тенденцій його розвитку.

При цьому здійснювалось:

- збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових показників в розрізі компонентів довкілля, в т. ч. здоров'я населення;
- визначення можливих чинників змін антропогенного та природного характеру;
- проведення оцінки потенційного впливу цілей на складові довкілля та на стан здоров'я й добробут населення.

В процесі аналізу стану довкілля були використані статистичні дані структурних підрозділів виконкому Боратинської сільської ради, Головного управління статистики Волинської області та офіційні дані органів виконавчої влади, на які покладено функції і завдання спостереження та інформаційного забезпечення системи моніторингу, а також обласних органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного

середовища та реалізують державну політику у сфері охорони здоров'я. Окрім того, були проаналізовані доступні дані експертних звітів та аналітичних матеріалів щодо оцінки впливу наслідків повномасштабної воєнної агресії росії проти України на стан довкілля та здоров'я населення.

Ускладнення, що виникали в процесі СЕО:

До ускладнень, що виникали в процесі проведення стратегічної екологічної оцінки можна віднести:

- відсутність або обмежений доступ до даних на рівні населеного пункту з основних проблемних питань (охорона довкілля, охорона здоров'я тощо) через розділення між собою загальнонаціональних, загальноміських та районних систем збору статистичних даних та даних органів охорони довкілля, охорони здоров'я;

- обставини, пов'язані з збройною агресією російської федерації проти України та введенням воєнного стану, у тому числі обмеження доступу до низки кадастрів та інформаційних систем, включаючи призупинення функціонування Публічної кадастрової карти України.

Таким чином, стратегічна екологічна оцінка проекту МПУВ здійснювалась з огляду на зазначені вище обмеження.

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Стратегічна екологічна оцінка (CEO) не завершується прийняттям рішення про затвердження «Місцевого плану управління відходами Боратинської сільської територіальної громади».

Значущі наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, повинні відслідковуватися під час реалізації МПУВ, зокрема, з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення.

Виконавчий комітет Боратинської сільської ради, як замовник документа державного планування, розробляє заходи які повинні забезпечувати можливість:

- виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а саме вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (на один, три-п'ять, 10-15 років, 50-100 років відповідно), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;

- запобігання, зменшення та компенсації негативних наслідків, зумовлених виконанням документа державного планування – на даний час негативні наслідки, зумовлені виконанням документа державного планування не передбачаються;

- виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Результати моніторингу мають бути доведені до відома природоохоронних органів і органів охорони здоров'я, а також громадськості.

З метою забезпечення систематичності та об'єктивності спостережень за змінами стану довкілля на різних стадіях виконання документа державного планування, у тому числі за станом здоров'я населення, замовник визначає:

- зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання;

- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

- методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати;

- періодичність вимірювання показників, методів їх визначення, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями;

- засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку.

Результати моніторингу замовник оприлюднює на власному офіційному веб-сайті один раз на рік протягом строку дії документа державного планування та через рік після закінчення такого строку.

У разі коли під час здійснення моніторингу виявлено не передбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, замовник вживає заходів для їх усунення, а органу державної влади або органу місцевого самоврядування, який затвердив документ державного планування, пропозиції щодо внесення змін до такого документа з метою усунення негативних наслідків. У такому разі зміни, що вносяться до документа державного планування, підлягають стратегічній екологічній оцінці.

Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про стан реалізації МПУВ;

- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості CEO);

- перевірки дотримання екологічних вимог;

- перевірки того, що МПУВ виконується відповідно до затвердженого документу, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Замовник відповідальний за здійснення моніторингу та здійснює моніторинг.

З метою забезпечення здійснення моніторингу рекомендується щоб замовник своїм рішенням утворював групи експертів, що відповідальні за здійснення моніторингу (моніторингові групи) та визначав їх склад та порядок роботи. Організація моніторингу вимагає визначення того, хто повинен здійснювати моніторинг, хто повинен забезпечувати доступ до результатів, що має бути предметом моніторингу, яка інформація повинна оприлюднюватися (безпосередні дані вимірювань або результати їх аналізу), де слід здійснювати моніторинг, з якою періодичністю і протягом якого часу, коли слід оприлюднити результати, які методи моніторингу та поширення інформації слід використовувати.

Для організації моніторингу можуть бути використані існуючі системи моніторингу та інформаційні системи або вони мають бути спеціально удосконалені для цілей CEO.

Для організації моніторингу виконання МПУВ пропонується створити Комітет з управління впровадженням «Місцевого плану управління відходами Боратинської сільської територіальної громади». До складу Комітету рекомендується включити представників органу місцевого самоврядування, громадськості і бізнесу (сільський голова та його заступники, керівники відділів виконкому, приватні підприємці, представники об'єднань громадян).

Моніторинг базується на розгляді обмеженого числа відібраних показників (індикаторів) за кожним зі стратегічних напрямів та аналізі досягнення запланованих результатів. Система запропонованих індикаторів включає організаційні та екологічні індикатори, індикатори здоров'я населення (табл. 9.1).

Таблиця 9.1

Індикатори для моніторингу виконання «МПУВ ...»

№	Індикатор	Показник
Відходи		
1	Обсяги утворення відходів на території громади	нормативний з тенденцією до зменшення
2	Обсяги роздільно зібраних відходів	нормативний
3	Обсяги зібраних небезпечних відходів у складі побутових відходів	нормативний
4	Обсяги зібраної вторинної сировини	нормативний
5	Обсяги оброблення відходів	100 %
6	Обсяги зібраних великогабаритних та ремонтних відходів	нормативний
7	Обсяги відходів, що не мають ресурсної цінності і передаються на оброблення	нормативний з тенденцією до зменшення
8	Кількість облаштованих згідно нормативних вимог контейнерних майданчиків	нормативний
9	Забезпеченість контейнерами для збирання змішаних відходів	нормативний
10	Забезпеченість контейнерами для збирання вторинної сировини за видами	нормативний
11	Забезпеченість контейнерами для збирання великогабаритних та ремонтних відходів	нормативний
12	Кількість місць видалення відходів	проектний
Здоров'я населення		
13	Ступінь зниження захворюваності по всім хворобам	зменшення
14	Ступінь зменшення загального рівня смертності	зменшення

Примітка: нормативний означає розрахований з врахуванням затверджених норм надання послуг з управління відходами, кількості утворювачів відходів, морфологічного складу побутових відходів та норм забезпеченості контейнерами.

Кількість індикаторів можна розширити шляхом використання таких індикаторів, для яких є моніторингові дані.

Фіксуються та аналізуються:

- а) ступінь виконання кожного завдання проекту;
- б) невиконані завдання, причини відхилення, пропозиції;
- в) дані за індикаторами, що відображають результат реалізації проектів;
- г) оцінка потреб у фінансуванні;
- д) пропозиції щодо вдосконалення діючої системи моніторингу.

Практична реалізація моніторингу

1. Зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу – статистичні дослідження.
2. Періодичність моніторингу (вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями) – щорічно протягом строку дії документа державного планування та через рік після закінчення такого строку.
3. Кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення – техніко-експлуатаційні, екологічні та індикатори здоров'я населення згідно табл. 9.1.
4. Методи визначення кожного із показників – статистичні методи.
5. Засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля у тому числі для здоров'я населення - статистичні дослідження.
6. Оприлюднення результатів моніторингу – замовник оприлюднює на власному офіційному веб-сайті один раз на рік до 1 березня кожного року протягом строку дії документа державного планування та через рік після закінчення такого строку.

Ускладнення, що можуть виникнути в процесі проведення CEO

Головним ускладненням, яке може виникнути у процесі проведення моніторингу виконання документу державного планування та його стратегічної екологічної оцінки – недостатність статистичних даних та даних про стан навколишнього середовища.

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Даний розділ не розглядається, адже зважаючи на географічне Боратинської сільської ТГ та характер планованої діяльності, транскордонні наслідки реалізації проектних рішень ДДП для довкілля приграничних територій, у тому числі здоров'я населення, не очікуються.

Аналіз проектних рішень МПУВ свідчить про відсутність ризиків для навколишнього середовища та здоров'я населення сусідніх країн, що підтверджується відсутністю факторів, які могли б призвести до забруднення повітря, водних ресурсів або ґрунтів за межами національної території.

Таким чином, транскордонні екологічні наслідки реалізації проекту МПУВ не очікуються

11. Резюме нетехнічного характеру

Проект документа державного планування – «Місцевий план управління відходами Боратинської сільської територіальної громади».

Метою місцевого плану є забезпечення сталого управління відходами на території Боратинської сільської територіальної громади Луцького району Волинської області з урахуванням положень концепції сталого розвитку та дотриманням ієрархії управління відходами. План спрямований на досягнення національних та регіональних цілей управління відходами на території Боратинської сільської територіальної громади з урахуванням місцевих особливостей, а також вирішення наявних та попередження виникнення нових проблем громади, що мають відношення до сфери управління відходами.

SWOT-аналіз проекту документа державного планування відносно впливу на довкілля, показав, що реалізація запланованих рішень дає більше можливостей, а ніж загроз, що говорить про його доцільність.

У рамках підготовки звіту про стратегічну екологічну оцінку проаналізовано відповідність документу державного планування національним екологічним цілям викладених у Законі України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року». Результат що показав, що план управління відходами цілком відповідає поставленим стратегічним цілям.

У звіті про стратегічну екологічну оцінку проаналізовані впливи та їх наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення внаслідок реалізації документа державного планування. За результатами проведеного аналізу встановлено, що реалізація запланованих заходів не несе негативних наслідків для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, надр, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини. Впровадження більш ефективної системи управління відходами сприятиме покращенню стану природного середовища.

Відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» замовник у межах компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет, вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення не очікуються.

12. Список використаних джерел

1. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
2. Закон України «Про управління відходами»;
3. Закон України «Про екологічну мережу України»;
4. Закон України «Про природно-заповідний фонд України»;
5. Водний кодекс України;
6. Земельний кодекс України;
7. Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 №820-р);
8. «Національний план управління відходами до 2033 року» (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 р. № 1353-р);
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 05.09.2023 року № 947 «Про затвердження Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами»;
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 р. № 1272 «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення»;
11. Державні санітарні норми та правила утримання територій населених місць (Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 17.03.2011 р. №145);
12. «Регіональний план управління відходами у Волинській області до 2030 року» (затверджений рішенням Волинської обласної ради від 15.09.2022 р. №18/8);
13. «Регіональна екологічна програма «Екологія 2023-2026» (затверджена Наказом начальника Волинської обласної військової адміністрації від 20.02.2023 р. №59);
14. Правила благоустрою територій населених пунктів Боратинської сільської ради» затверджені рішенням Боратинської сільської ради;
15. Програма благоустрою населених пунктів Боратинської сільської ради на 2024-2026 роки.

13. Терміни та визначення

Терміни	Визначення
Стратегічна екологічна оцінка	- процедура визначення, опису та оцінювання наслідків виконання документів державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків, яка включає визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки, складання звіту про стратегічну екологічну оцінку, проведення громадського обговорення та консультацій (за потреби - транскордонних консультацій), врахування у документі державного планування звіту про стратегічну екологічну оцінку, результатів громадського обговорення та консультацій, інформування про затвердження документа державного планування та здійснюється у порядку, визначеному цим Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
документи державного планування	- стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування;
наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	- будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, надр, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів;
місцевий план управління відходами (далі – МПУВ)	- документ державного планування, що містить комплекс взаємозв'язаних завдань і заходів, узгоджених за строками та ресурсним забезпеченням з усіма заінтересованими виконавцями, спрямованих на забезпечення сталого управління відходами в населених пунктах в межах території територіальної громади з урахуванням принципів співробітництва органів місцевого самоврядування, сформованих на підставі оцінки поточного стану сфери управління відходами та вже розроблених моделей.

Скорочення:

СЕО – стратегічна екологічна оцінка;

ПВ – побутові відходи;

ВВ – великогабаритні відходи;

РВ – ремонтні відходи;

НВ – небезпечні відходи;

ДДП – документ державного планування;

МПУВ – місцевий план управління відходами;

МПУВ Боратинської ТГ – «Місцевий план управління відходами Боратинської сільської територіальної громади»;

РПУВ у Волинській області – «Регіональний план управління відходами у Волинській області до 2030 року».

14. Дані про виконавців матеріалів СЕО

Бакараєв Олександр Анатолійович 	Інженер з автоматизованого управління технологічними процесами. Диплом ВС №34920107 від 27 червня 2008 р. Сертифікований спеціаліст в категорії інженер-проектувальник (кваліфікаційний сертифікат серія АР № 010440 від 18.12.2014 р. відповідального виконавця окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єкта архітектури «Інженерно-будівельне проектування у частині забезпечення безпеки життя і здоров'я людини, захисту навколишнього природного середовища». Підвищення кваліфікації «Здійснення оцінки впливу на довкілля (ОВД) в Україні: особливості та перший досвід впровадження. Стратегічна екологічна оцінка». Свідоцтво № КЕА-19-70 від 12.04.2019.
--	---

Додатки

Єдина екологічна платформа "ЕкоСистема"

Заява

про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки від 15.04.2025 р.

Реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі № 15-04-14466-25

Замовник:

Боратинська сільська рада

1. Назва документа державного планування:

Місцевий план управління відходами Боратинської сільської територіальної громади

2. Основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

«Місцевий план управління відходами Боратинської сільської територіальної громади» (далі – МПУВ) є документом державного планування (далі ДДП) місцевого рівня для якого, відповідно до пункту 1 статті 2 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» проводиться стратегічна екологічна оцінка (далі – СЕО). Розроблення МПУВ здійснюється на виконання пункту 1 частини другої статті 26 Закону України «Про управління відходами» та відповідно до положень Постанови Кабінету Міністрів України від 05.09.2023 р. № 947 «Про затвердження Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами». Метою МПУВ є розроблення комплексу взаємозв'язаних завдань і заходів, узгоджених за строками та ресурсним забезпеченням з усіма заінтересованими виконавцями, спрямованих на забезпечення сталого управління відходами в населених пунктах в межах території територіальної громади з урахуванням принципів співробітництва органів місцевого самоврядування, сформованих на підставі оцінки поточного стану сфери управління відходами та вже розроблених моделей. МПУВ матиме зв'язок з документами державного планування в сфері управління відходами – «Регіональним планом управління відходами у Волинській області до 2030 року» затвердженим рішенням Волинської обласної ради від 19.09.2022 року.

3. Якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)

У МПУВ передбачається виконання операції з управління відходами (збирання, перевезення, відновлення та видалення відходів). Відповідно до частин другої та третьої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процесі прийняття рішень про провадження такої планованої діяльності.

4. Інформація про ймовірні наслідки: а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення; б) для територій з природоохоронним статусом; в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення: під час проведення СЕО будуть оцінені ймовірні наслідки реалізації МПУВ для таких компонентів довкілля: ґрунти, атмосферне повітря, водні ресурси, стан фауни, флори, біорізноманіття, кліматичні фактори, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я. б) для територій з природоохоронним статусом: під час проведення СЕО, будуть оцінені ймовірні наслідки реалізації заходів МПУВ для території рекреаційних зон та території та об'єктів природно-заповідного фонду. в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення: відсутні.

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено

Альтернатива №1: Розроблення та затвердження МПУВ який включатиме комплекс планувальних, організаційних, санітарно-технічних та господарських заходів щодо управління відходами у відповідність до нормативних вимог в сфері управління відходами з метою запобігання шкідливому впливу на довкілля та життя і здоров'я людини. Альтернатива №2: «Нульовий сценарій» – сценарій функціонування систем управління відходами у разі якщо МПУВ не буде затверджений.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки

Основною метою СЕО є визначення, опис та оцінювання наслідків виконання документу державного планування для довкілля. З метою прогнозування наслідків реалізації МПУВ застосовуватимуться логічні і формалізовані методи прогнозування. Із логічних методів застосовуватимуться метод експертних оцінок та метод аналогії. Метод експертних оцінок використовуватиметься при відсутності про об'єкт прогнозування достовірних відомостей і, якщо об'єкт не підлягає статистичному аналізу, шляхом визначення майбутнього на основі думок кваліфікованих спеціалістів-експертів. Метод аналогій застосовуватиметься при потребі перенесення закономірностей розвитку одного процесу, з певними поправками, на інший процес, для якого потрібно зробити прогноз. Із формалізованих методів застосовуватимуться: статистичний, екстраполяції і моделювання. Статистичний метод застосовуватиметься при можливості оброблення кількісних показників, які дають можливість зробити висновок про темпи розвитку процесу в майбутньому. Метод екстраполяції застосовуватиметься при можливості перенесення встановленого характеру розвитку певного процесу в майбутнє і полягає у вивченні кількісних і якісних параметрів досліджуваного об'єкта за попередні роки з подальшим логічним продовженням, окресленням тенденцій його розвитку у прогнозованому періоді. Метод моделювання застосовуватиметься при можливості побудови моделей, які розглядають з урахуванням імовірної або бажаної зміни прогнозованого явища на певний період, користуючись прямими або опосередкованими даними про масштаби та напрями змін. Для здійснення СЕО будуть використовуватись вищевказані методи, зокрема буде здійснено: - збір та аналіз інформації про поточний стан довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників; - проведення аналізу слабких та сильних сторін МПУВ з точки зору екологічної ситуації; - проведення оцінки впливу МПУВ на довкілля та на стан здоров'я населення.

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Під час здійснення СЕО передбачається розглянути заходи з запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для довкілля. Загальні вимоги в галузі охорони навколишнього середовища при розміщенні, проектуванні, будівництві, введенні у експлуатацію, експлуатації, консервації споруд та інших об'єктів визначені Законом

України «Про охорону навколишнього природного середовища». Цим законом встановлено, що використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями здійснюється з дотриманням обов'язкових екологічних вимог, зокрема: а) раціонального і економного використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій; б) здійснення заходів щодо запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища; в) збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, що підлягають особливій охороні; г) здійснення господарської діяльності без порушення екологічних прав інших осіб. Будуть розглядатися відповідні організаційні, господарські, технічні, технологічні, архітектурно-будівельні та інші заходи щодо попередження утворення та зниження шкідливого впливу на навколишнє середовище.

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку

Стратегічна екологічна оцінка буде виконана в обсягах, за змістом та структурою визначених статтею 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» та відповідно до «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» затверджених наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 №296 «Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування».

9. Орган, до якого подаються зауваження та пропозиції та строки їх подання

Боратинська сільська рада (Адреса: 45605, Волинська область, Луцький район, с. Боратин, вул. Центральна, 15. Тел.: (0332) 705-335, (0332) 705-231. E-mail: rada@bortg.gov.ua . Пропозиції та зауваження подаються у строк, що не перевищує 10 днів з дня оприлюднення цієї заяви.

10. Повідомлення про оприлюднення Заяви про визначення обсягу СЕО:

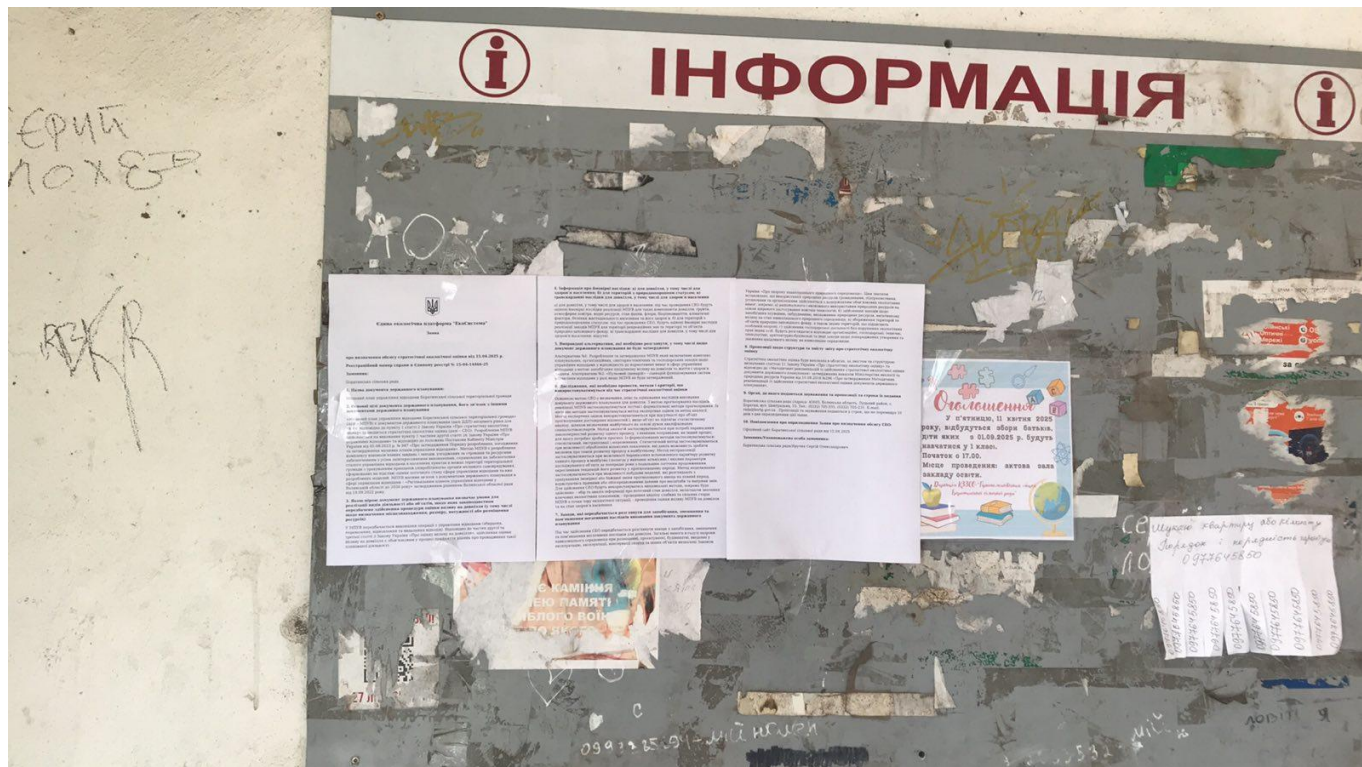
Офіційний сайт Боратинської сільської ради від 15.04.2025

Замовник/Уповноважена особа замовника:

Боратинська сільська рада/Яручик Сергій Олександрович

**Мал. 1. Фотопідтвердження розміщення заяви про визначення обсягу СЕО
(Зупинка громадського транспорту с.Коршовець, вул. Квітнева, 51)**

**Мал. 2. Фотопідтвердження розміщення заяви про визначення обсягу SEO
(зупинка громадського транспорту с. Гірка Полонка
(вул. Горохівська 63а, дошка оголошень))**

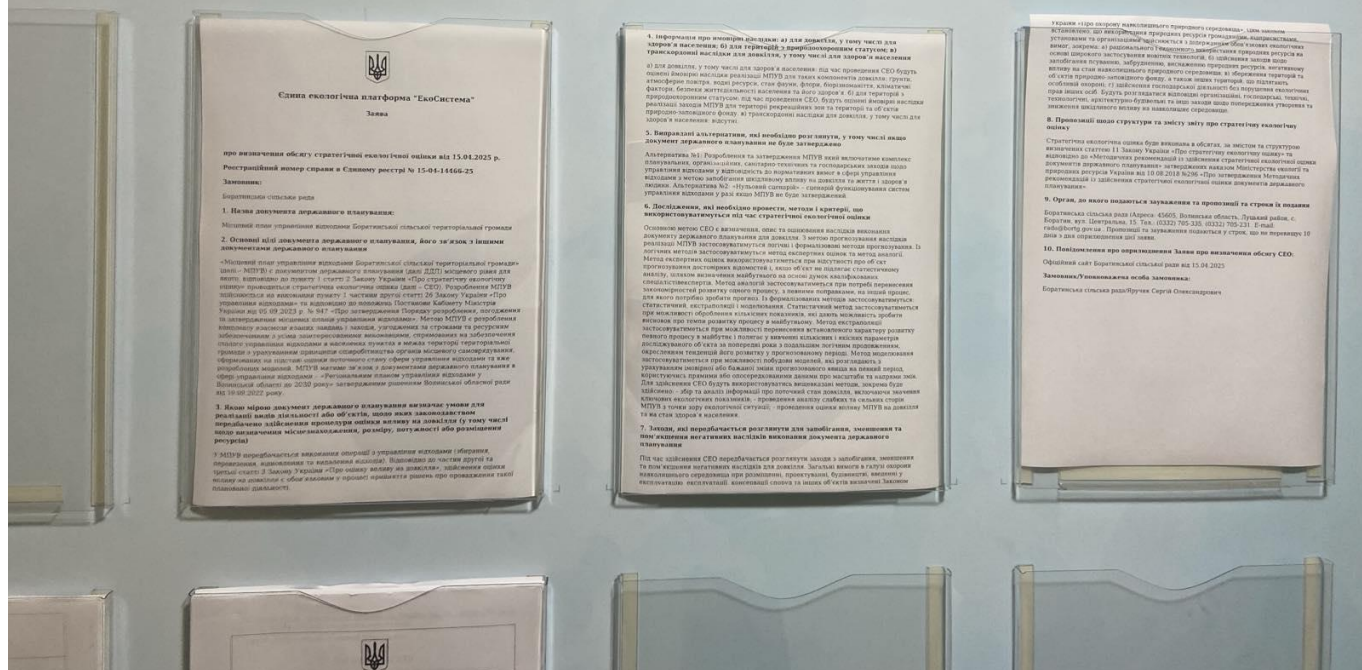

**Мал. 3. Фотопідтвердження розміщення заяви про визначення обсягу СЕО
(с. Боратин, вул. Центральна, 15 (приміщення ЦНАПу сільської ради))**

**Мал. 4. Фотопідтвердження розміщення заяви про визначення обсягу СЕО
(с. Гірка Полонка, дошка оголошень на розі вулиць Шкільна та Луцька)**

ІНФОРМАЦІЙНИЙ СТЕНД

Мал. 5. Фотопідтвердження розміщення заяви про визначення обсягу СЕО (с. Лаврів вул. Шкільна, 1 (приміщення старостату))

Єдина екологічна платформа "ЕкоСистема"

Заява

про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки від 15.04.2025 р.

Рестраційний номер справи в Єдиному реєстрі № 15-04-14466-25

Замовник:

Боратинська сільська рада

1. Назва документа державного планування:

Місцевий план управління відходами Боратинської сільської територіальної громади

2. Основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

«Місцевий план управління відходами Боратинської сільської територіальної громади» (далі – МПВ) є документом державного планування (далі ДПП) місцевого рівня для якого, відповідно до пункту 1 статті 2 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» проводиться стратегічна екологічна оцінка (далі – CEO). Розроблення МПВ здійснюється на виконання пункту 1 частини другої статті 26 Закону України «Про управління відходами» та відповідно до положень Постанови Кабінету Міністрів України від 05.09.2023 р. № 947 «Про затвердження Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами». Метою МПВ є розроблення комплексу взаємозв'язаних завдань і заходів, угоджених за строками та ресурсним забезпеченням з усіма заінтересованими виконавцями, спрямованих на забезпечення сталого управління відходами в населених пунктах в межах території територіальної громади з урахуванням принципів співробітництва органів місцевого самоврядування, розроблених моделей. МПВ матиме зв'язок з документами державного планування в сфері управління відходами – «Регіональним планом управління відходами у Волинській області до 2030 року» затвердженим рішенням Волинської обласної ради від 19.09.2022 року.

3. Якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)

У МПВ передбачається виконання операцій з управління відходами (збирання, перевезення, відновлення та видалення відходів). Відповідно до частин другої та третьої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процесі прийняття рішень про провадження такої планованої діяльності.

України «Про охорону навколишнього природного середовища». Цим законом встановлено, що використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями здійснюється з дотриманням обов'язкових екологічних вимог, зокрема: а) раціонального і економічного використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій; б) оцінки заходів щодо запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища; в) збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, що підлягають особливій охороні; г) здійснення господарської діяльності без порушення екологічних прав інших осіб. Будуть розглядатися відповідні організаційні, господарські, технічні, технологічні, архітектурно-будівельні та інші заходи щодо попередження утворення та зниження шкідливого впливу на навколишнє середовище.

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку

Стратегічна екологічна оцінка буде виконана в обсягах, за змістом та структурою визначених статтю 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» та відповідно до «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» затверджених наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 №296 «Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування».

9. Орган, до якого подаються зауваження та пропозиції та строки їх подання

Боратинська сільська рада (Адреса: 45605, Волинська область, Луцький район, с. Боратин, вул. Центральна, 15. Тел.: (0332) 705-335, (0332) 705-231. E-mail: rada@bortg.gov.ua). Пропозиції та зауваження подаються у строк, що не перевищує 10 днів з дня оприлюднення цієї заяви.

10. Повідомлення про оприлюднення Заяви про визначення обсягу CEO:

Офіційний сайт Боратинської сільської ради від 15.04.2025

Замовник/Уповноважена особа замовника:

Боратинська сільська рада/Ірчук Сергій Олександрович

4. Інформація про ймовірні наслідки: а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення; б) для територій з природоохоронним статусом; в) трансграничні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення: під час проведення CEO будуть оцінені ймовірні наслідки реалізації МПВ для таких компонентів довкілля: ґрунти, атмосферне повітря, водні ресурси, стан фауни, флори, біорізноманіття, кліматичні фактори, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я. б) для територій з природоохоронним статусом: під час проведення CEO, будуть оцінені ймовірні наслідки реалізації заходів МПВ для територій рекреаційних зон та територій та об'єктів природно-заповідного фонду. в) трансграничні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення: відсутні.

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено

Альтернатива №1: Розроблення та затвердження МПВ який включатиме комплекс планувальних, організаційних, санітарно-технічних та господарських заходів щодо управління відходами у відповідність до нормативних вимог в сфері управління відходами з метою запобігання шкідливому впливу на довкілля та життя і здоров'я людини. Альтернатива №2: «Нульовий сценарій» - сценарій функціонування систем управління відходами у разі якщо МПВ не буде затверджений.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки

Основною метою CEO є визначення, опис та оцінювання наслідків виконання документу державного планування для довкілля. З метою прогнозування наслідків реалізації МПВ застосовуватимуться логічні і формалізовані методи прогнозування. Із логічних методів застосовуватимуться метод експертних оцінок та метод аналогії. Метод експертних оцінок використовуватиметься при відсутності про об'єкт прогнозування достовірних відомостей і, якщо об'єкт не підлягає статистичному аналізу, шляхом визначення майбутнього на основі думок кваліфікованих спеціалістів-експертів. Метод аналогії застосовуватиметься при потребі перенесення закономірностей розвитку одного процесу, з певними поправками, на інший процес, для якого потрібно зробити прогноз. Із формалізованих методів застосовуватимуться: статистичний, екстраполяції і моделювання. Статистичний метод застосовуватиметься при можливості оброблення кількісних показників, які дають можливість зробити висновок про темпи розвитку процесу в майбутньому. Метод екстраполяції застосовуватиметься при можливості перенесення встановленого характеру розвитку певного процесу в майбутнє і полегшає у визначенні кількісних і якісних параметрів досліджуваного об'єкта за попередні роки з подальшим логічним продовженням, окресленням тенденцій його розвитку у прогнозованому періоді. Метод моделювання застосовуватиметься при можливості побудови моделей, які розглядають з урахуванням ймовірної або бажаної зміни прогнозованого явища на певний період, користуючись правилами або опосередкованими даними про масштаби та напрямки змін. Для здійснення CEO будуть використовуватися вищезазначені методи, зокрема буде здійснено: - збір та аналіз інформації про поточний стан довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників; - проведення аналізу слабких та сильних сторін МПВ з точки зору екологічної ситуації; - проведення оцінки впливу МПВ на довкілля та на стан здоров'я населення.

7. Заходи, які передбачаються розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Під час здійснення CEO передбачається розглянути заходи з запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для довкілля. Загальні вимоги в галузі охорони навколишнього середовища при розміщенні, проектуванні, будівництві, експлуатації, експлуатації, консервації спочив та інших об'єктів визначені Законом

Мал. 6. Фотопідтвердження розміщення заяви про визначення обсягу CEO (с. Лаврів Зупинка громадського транспорту біля будинку вул. Берегова, 1 (стенд оголошень))

**Мал. 7. Фотопідтвердження розміщення заяви про визначення обсягу СЕО
(с. Ратнів вул. Шевченка,4. Біля ФАПу)**

**Повідомлення
про оприлюднення проекту документа державного планування
та звіту про стратегічну екологічну оцінку**

1. Повна назва документа державного планування, що пропонується, та стислий виклад його змісту

Місцевий план управління відходами Боратинської сільської територіальної громади в т. ч. звіт СЕО.

Метою МПУВ є створення та забезпечення ефективного функціонування системи управління відходами на території Боратинської сільської територіальної громади, що передбачатиме виконання ряду заходів, спрямованих на реформування та удосконалення системи управління відходами відповідно до Регіонального плану управління відходами у Волинській області, вибір оптимальної системи поводження з відходами та практичні заходи, що необхідні для її впровадження.

МПУВ спрямований на досягнення національних та регіональних цілей управління відходами на території Боратинської сільської територіальної громади з урахуванням місцевих особливостей, а також вирішення наявних та попередження виникнення нових проблем громади, що мають відношення до сфери управління відходами.

2. Орган, що прийматиме рішення про затвердження документа державного планування

Боратинська сільська рада

3. Дата початку та строки здійснення процедури громадського обговорення

Відповідно до ст. 12 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», громадське обговорення проекту Місцевого плану управління відходами Боратинської сільської територіальної громади та Звіту про стратегічну екологічну оцінку розпочато з дня внесення даного повідомлення до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки (Реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі № 15-04-14466-25) та розміщення на офіційному веб-сайті Боратинської сільської ради: <https://boratyn.ukraina.org.ua/> – 19.06.2025 р. та триватиме до 19.07.2025 р. включно.

4. Способи участі громадськості (надання письмових зауважень і пропозицій, громадські слухання тощо) в процедурі громадського обговорення

Громадськість в межах строку громадського обговорення має право подати в письмовій формі зауваження та пропозиції до заяви про визначення обсягу СЕО та проекту документа державного планування. Усі зауваження і пропозиції до проекту документа державного планування та звіту про СЕО, одержані протягом встановленого строку, підлягають обов'язковому розгляду замовником. За результатами розгляду замовник враховує одержані зауваження або вмотивовано їх відхиляє. Проведення громадських слухань не передбачено.

5. Дата проведення запланованих громадських слухань (у разі проведення)
-

6. Час проведення запланованих громадських слухань (у разі проведення)
-

7. Місце проведення запланованих громадських слухань (у разі проведення)
-

8. Орган, від якого можна отримати інформацію та адресу, за якою можна ознайомитися з проектом документа державного планування, звітом про стратегічну екологічну оцінку та екологічною інформацією, у тому числі пов'язаною зі здоров'ям населення, що стосується документа державного планування

Боратинська сільська рада (Адреса: 45605, Волинська область, Луцький район, с. Боратин, вул. Центральна, 15. Тел.: (0332) 705-335, (0332) 705-231. Веб-сайт: <https://boratyn.ukrainia.org.ua/>).

9. Орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, його поштову та електронну адреси та строки подання зауважень і пропозицій

Боратинська сільська рада (Адреса: 45605, Волинська область, Луцький район, с. Боратин, вул. Центральна, 15. Тел.: (0332) 705-335, (0332) 705-231. E-mail: rada@bortg.gov.ua).

Зауваження та пропозиції до проекту державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку надаються протягом 30 днів.

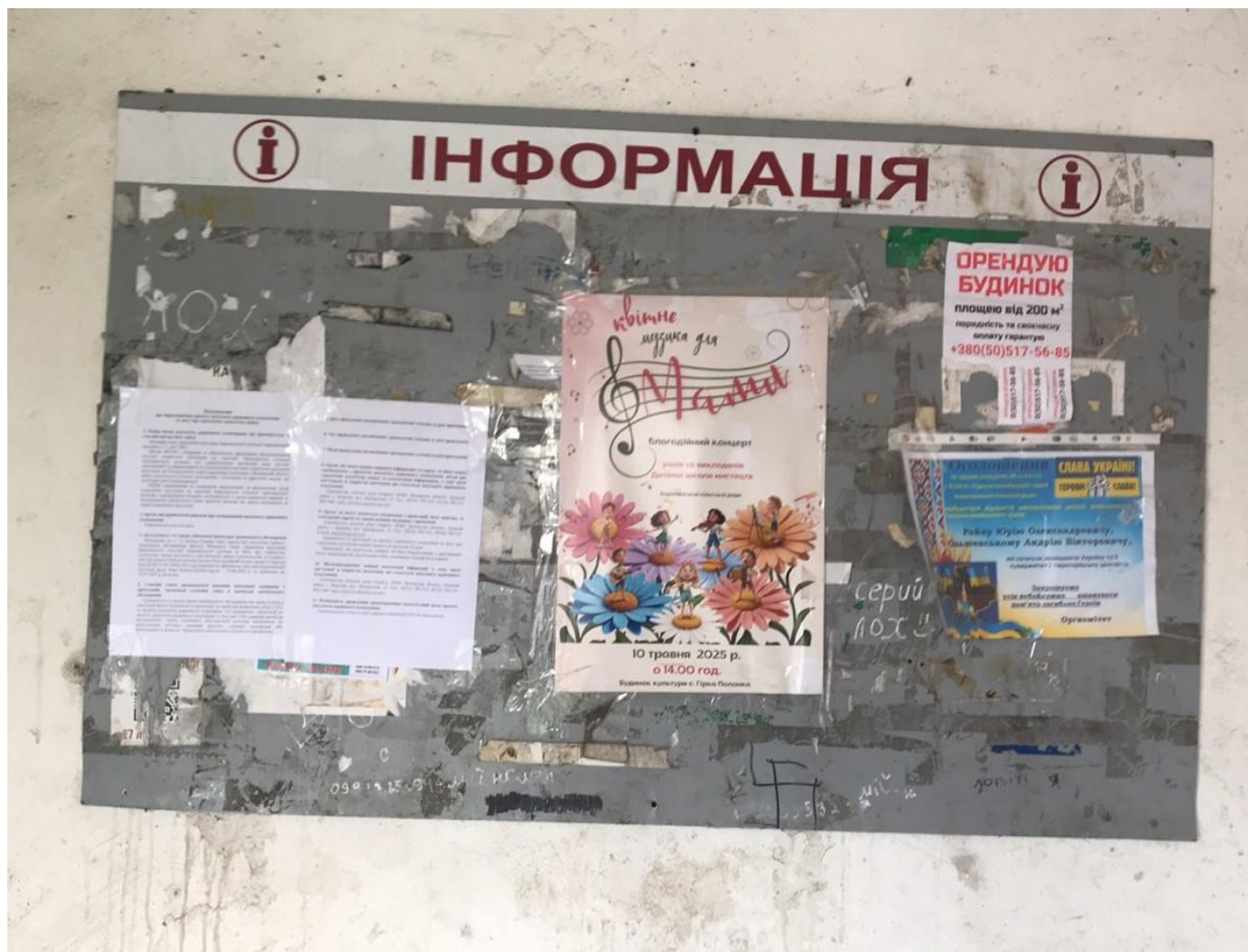
Пропозиції, що подаються, повинні містити обґрунтування з врахуванням вимог законодавства, будівельних норм, державних стандартів та правил.

10. Місцезнаходження наявної екологічної інформації, у тому числі пов'язаної зі здоров'ям населення, що стосується документа державного планування

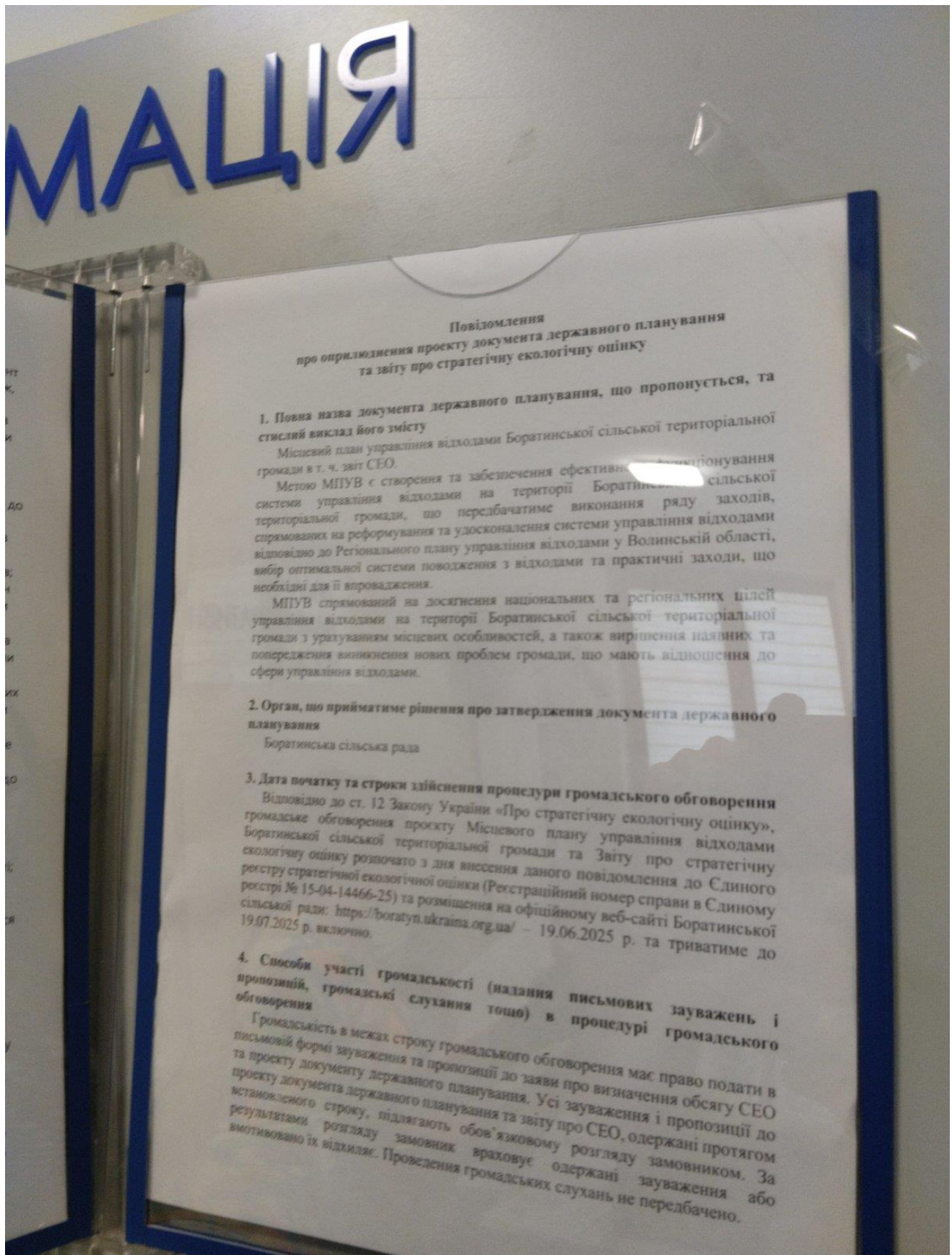
Боратинська сільська рада (Адреса: 45605, Волинська область, Луцький район, с. Боратин, вул. Центральна, 15. Тел.: (0332) 705-335, (0332) 705-231. Веб-сайт: <https://boratyn.ukrainia.org.ua/>).

11. Необхідність проведення транскордонних консультацій щодо проекту документа державного планування

Транскордонні консультації в рамках зазначеної СЕО не проводяться.

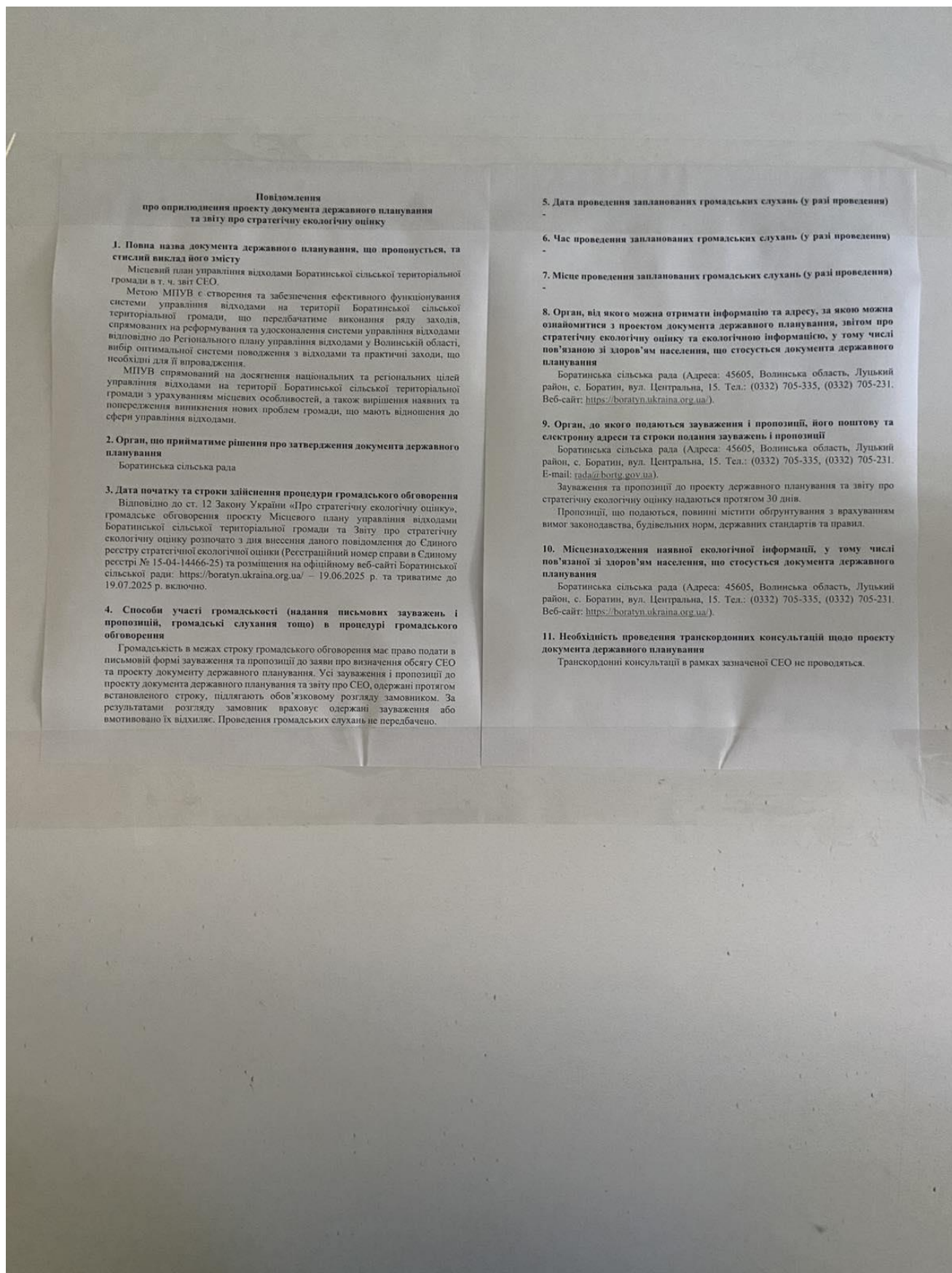
Мал. 8. Фотопідтвердження розміщення повідомлення про оприлюднення проекту ДДП та звіту про СЕО (зупинка громадського транспорту с. Гірка Полонка (вул. Горохівська 63а, дошка оголошень))

Мал. 9. Фотопідтвердження розміщення повідомлення про оприлюднення проекту ДДП та звіту про SEO (с.Боратин, вул. Центральна, 15 (приміщення ЦНАПу сільської ради))

Мал. 10. Фотопідтвердження розміщення повідомлення про оприлюднення проекту ДДП та звіту про СЕО (с. Лаврів вул. Шкільна, 1 (приміщення старостату))

Мал. 11. Фотопідтвердження розміщення повідомлення про оприлюднення проекту ДДП та звіту про SEO (с. Лаврів, зупинка громадського транспорту біля будинку вул. Берегова, 1)

Мал. 12. Фотопідтвердження розміщення повідомлення про оприлюднення проекту ДДП та звіту про СЕО (с. Баківці, вул. Перемоги)

Мал. 13. Фотопідтвердження розміщення повідомлення про оприлюднення проекту ДДП та звіту про SEO (с. Ратнів вул. Шевченка, 4 (біля ФАПу))